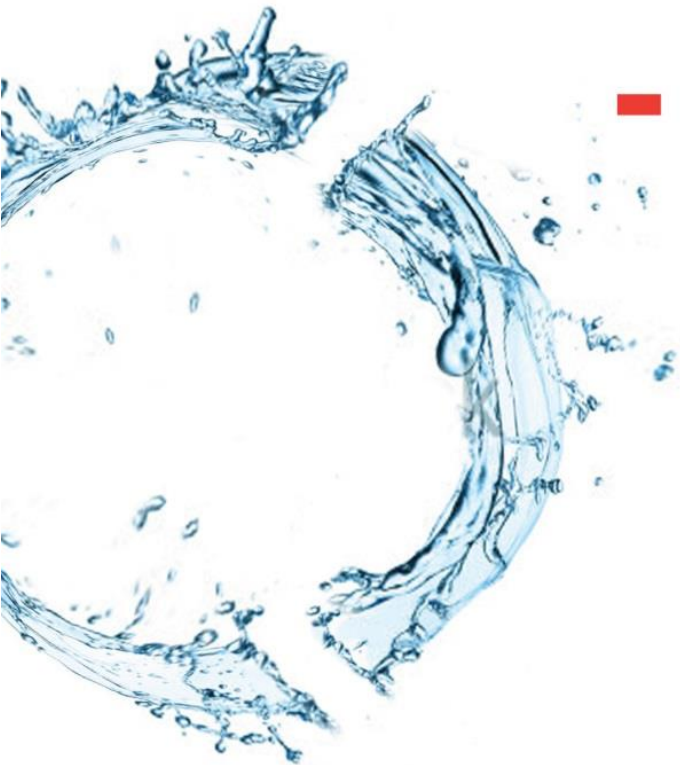




Skupina **hse**



LETNO POROČILO 2015

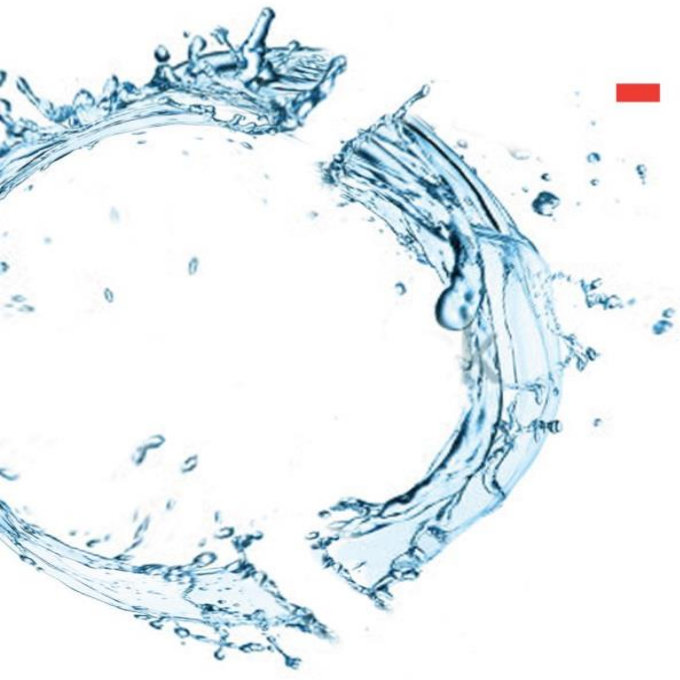
SENG d.o.o. v letu 2015



KAZALO

1. UVOD	2
1.1. PISMO DIREKTORJA	3
1.2. POUČENJE POSLOVANJA DRUŽBE V LETU 2015	5
1.3. KRONOLOGIJA POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V LETU 2015	6
2. POSLOVNO POROČILO	7
2.1. PREDSTAVITEV DRUŽBE	7
2.2. POSLOVNA POLITIKA DRUŽBE	14
2.3. POLITIKA SISTEMA VODENJA	15
2.4. PROIZVODNJA	16
2.5. VZDRŽEVANJE	21
2.6. TRŽNI POLOŽAJ	22
2.7. INVESTICIJE	25
2.8. INFORMATIKA	27
2.9. ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA	28
2.10. UPRAVLJANJE S TVEGANJI	37
2.11. KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTMI	42
2.12. RAZISKAVE IN RAZVOJ	43
2.13. NAČRTI ZA PRIHODNOST	43
2.14. POMEMBNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA	44
3. POROČILO O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI	45
3.1. ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH	46
3.2. ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA	48
3.3. ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI	48
4. RAČUNOVODSKO POROČILO	49
4.1. REVIZORJEVO POROČILO	50
4.2. IZJAVA POSLOVODSTVA	52
4.3. UVODNA POJASNILA	53
4.4. IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA	54
4.5. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	55
4.6. IZKAZ (DRUGEGA) VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA	56
4.7. IZKAZ DENARNIH TOKOV	57
4.8. IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA	58
4.9. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM	59
4.9.1. POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA	59
4.9.2. POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	96
4.9.3. POJASNILA K IZKAZU DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA	101
4.9.4. POJASNILA K IZKAZU DENARNIH TOKOV	101
4.9.5. POJASNILA IZKAZA SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA	102
4.9.6. DRUGA POJASNILA	103

1. UVOD



1.1. PISMO DIREKTORJA

Vodenje družbe SENG d.o.o. sem prevzel v začetku poslovnega leta 2015, pred tem je družbo 12 let vodil Vladimir Gabrijelčič. Čeprav je družba skozi vsa leta delovanja izvajala permanentne ukrepe optimizacije in racionalizacije poslovanja, nam dogajanja na trgu električne energije in zaostrene razmere v Skupini HSE narekujejo še bolj intenzivno prilagajanje razmeram.

Ob nizkih cenah energije se slovenska energetika nahaja v izjemno zahtevnem obdobju. Zaradi subvencioniranja obnovljivih virov električne energije imamo na eni strani tržne viške, na drugi pa cenovna nesorazmerja, ki imajo za posledico nekonkurenčnost tradicionalnih oblik proizvodnje električne energije. Visoke zahteve pri umeščanju energetskih objektov v prostor, vse višji obratovalni standardi ter visoke javne dajatve terjajo vse višja investicijska vlaganja in vplivajo na naraščajoče tekoče stroške. Proizvajalci električne energije se moramo prilagajati nastalim razmeram.

Izhajajoč iz povedanega sem poskusil iskati odgovore na nekatera temeljna vprašanja:

- Kako povečati prihodke in zmanjšati odhodke?
- Kako povečati učinke razpoložljivih virov?
- Kako spodbuditi razvojni proces?
- Kako izboljševati organizacijsko klimo?

Glede na opisane tržne razmere in omejene pristojnosti družbe na področju prodaje električne energije, so prizadevanja za povečanje prihodkov povezana z vlaganji v nove proizvodne kapacitete ali izboljševanje obstoječih. Predvsem zaradi omejenih investicijskih možnosti je učinke mogoče pričakovati šele na daljši rok.

Večje možnosti se kažejo pri zmanjševanju stroškov, zato smo pristopili k celoviti prenovi procesa nabave. Cilj prizadevanj je povečevanje konkurence na segmentu nabave, pogajanja s ponudniki in ciljno dogovarjanje za zniževanje cen pri ključnih dobaviteljih. Pomembne učinke smo dosegli tudi na področju zniževanja cene kapitala v dogovarjanju z bankami. V prizadevanjih za zmanjševanje stroškov dela smo pristopili k zmanjšanju števila zaposlenih in uspeli realizirati zastavljene cilje v dialogu s socialnimi partnerji.

V iskanju možnosti za zmanjševanje investicijskih odhodkov in izboljšanje ekonomike investicij smo se fokusirali predvsem na področje izgradnje malih hidroelektrarn, kjer imamo v Skupini HSE največ znanja in izkušenj. Doseženi rezultati na tem področju so nam spodbuda za nadaljnje intenzivno delovanje v tej smeri.

Prizadevanja za povečanje učinkov razpoložljivih virov (človeških, materialnih in finančnih) morajo biti permanentna naloga za vsako organizacijo. Naloga vključuje ukrepe za izboljšanje procesov v družbi, pri čemer bi izpostavil reorganizacijo procesa vzdrževanja, ki je najbolj obsežen in zahteven proces v družbi. Ohranjanje in izboljševanje razpoložljivosti proizvodnih virov ter nudenje in zagotavljanje sistemskih storitev postaja izjemno pomembno zaradi vse zahtevnejšega energetskega okolja. To naloga, ki ji v družbi pripisujemo velik pomen in ji namenimo pomemben del naših aktivnosti.

Preživijo in napredujejo le družbe, ki imajo svoj razvoj in se zmorejo pravočasno in učinkovito prilagajati spremembam v poslovnem okolju. V svoje delovanje morajo vključevati nenehno iskanje novih priložnosti, novih produktov in novih oblik delovanja. V ta proces je potrebno vključiti najširši

krog strokovnjakov v družbi in Skupini HSE, sodelovati v projektih z raziskovalnimi institucijami, kot tudi start-up podjetji in drugimi deležniki.

Metoda za doseganje večje dinamike znotraj družbe pri razvojnih in drugih projektnih nalogah je projektno vodenje. V naše delovanje so zato vključena prizadevanja za večjo preglednost projektne delovanja, kar je naloga projektne pisarne. V pripravi je tudi ustrezna informacijska podpora, ki bo omogočila večjo preglednost in učinkovitost.

Vodenje organizacij je predvsem vodenje ljudi, zato so v naše delovanje vključena prizadevanja za uvajanje sodobne organizacijske kulture, za osebno rast zaposlenih, povečanje pristojnosti in odgovornosti. Sodelovanje s svetom delavcev in socialnimi partnerji temelji na medsebojnem spoštovanju in iskanju kompromisnih rešitev na obeh straneh. Menim, da gre prav v tem iskati glavni razlog za zelo dober rezultat merjenja organizacijske klime v družbi.

Poslovno leto 2015 je zaznamovala izjemno slaba hidrologija, saj je bila proizvodnja za 23% pod letnim planom in za tretjino manjša, kot v predhodnem letu. Posledično so bili nižji tudi prihodki, zato je dosežen poslovni izid rezultat izvedenih ukrepov dodatne racionalizacije poslovanja ter zniževanja stroškov na vseh segmentih.

Med ključnimi dosežki poslovnega leta 2015 bi izpostavil zanesljivo in varno obratovanje ter visoko stopnjo obratovne pripravljenosti skozi vse leto, izvedbo ukrepov racionalizacije stroškov in ustvarjen čisti dobiček v višini 6,2 mio €, ureditev spornih razmerij glede priključitve ČHE Avče na omrežje, odplačni prenos 110 kV prenosnega omrežja na družbo ELES d.o.o. ter izvensodno rešitev spora s svetom delavcev. Doseženi rezultati našega delovanja so podrobneje prikazani v nadaljevanju.

Najprej se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v družbi SENG, ki so me prijazno sprejeli in vsak po svojih močeh najbolj pripomogli k realizaciji doseženih rezultatov. Prav tako se zahvaljujem vsem sodelavcem v Skupini HSE, ki so kakorkoli pripomogli k doseženim rezultatom poslovnega leta.

Marjan Pintar, direktor

1.2. POUĐARKI POSLOVANJA DRUŹBE V LETU 2015

Ključni doseŹki leta 2015

- uspešno poslovanje s čistim dobičkom v višini 6,2 mio €,
- preseŹen planiran faktor obratovalne pripravljenosti,
- zanesljivo in varno obratovanje objektov in naprav HE in ČHE,
- pozitivni učinki ukrepov dodatne racionalizacije,
- ureditev priključitve ČHE Avče na omreŹje in odplačni prenos 110 kV prenosnega omreŹja ČHE Avče.

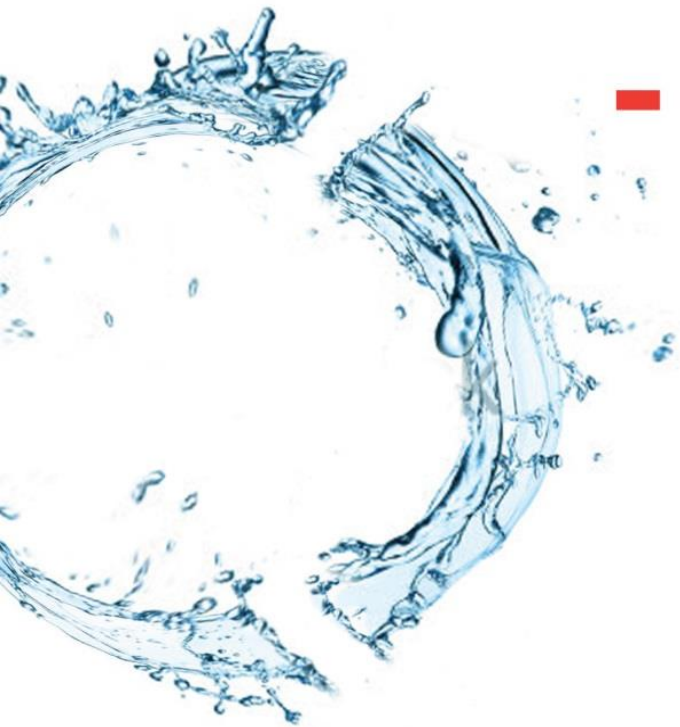
FINANČNI POUĐARKI

	Leto 2015	Plan 2015	Leto 2014	Index L15/P15	Index L15/L14
Čisti prihodki od prodaje v €	40.730.035	44.013.671	43.006.475	93	95
Prihodki od prodaje el. energije v €	40.449.709	43.735.671	42.749.525	92	95
Letna proizvodnja v GWh	662	854	991	77	67
NaloŹbe v €	1.244.129	3.317.000	2.473.383	38	50
Zaposleni konec leta	122	133	132	92	92
Sredstva v €	254.005.101	263.017.437	263.930.526	97	96
Kapital v €	205.889.057	212.976.363	206.846.303	97	100
Celotni poslovni izid v €	7.390.715	7.751.180	8.791.020	95	84
Čisti poslovni izid v €	6.172.466	6.624.505	7.434.373	93	83
Prihodki v €	40.943.065	44.164.642	43.344.563	93	94
Odhodki v €	33.552.350	36.413.463	34.553.543	92	97
Stroški dela z rezervacijami v €	5.016.508	4.778.200	5.268.187	105	95
EBIT v €	8.697.417	9.078.504	9.901.134	96	88
EBITDA v €	19.473.089	19.728.504	20.551.249	99	95
ZadolŹenost v €	43.246.250	43.454.821	50.784.464	100	85

1.3. KRONOLOGIJA POMEMBNEJŠIH DOGODKOV V LETU 2015

Mesec v letu 2015	Opis dogodka
Januar 2015	Začetek mandata novega direktorja za obdobje od 1.1.2015 do 31.12.2018.
Januar 2015	Uporabno dovoljenje ČHE Avče – veljavnost 5.1.2015.
Februar 2015	Burja je porušila dva daljnovodna stebra na trasi Ajdovščina – Nova Gorica. SENG so prilagodile proizvodnjo električne energije in zagotovile ustrezne napetosti v prenosnem omrežju.
Februar 2015	Pridobljeno gradbeno dovoljenje za gradnjo 110 kV RTP Plave.
Marec 2015	Mediacijsko srečanje predsednika Sveta delavcev SENG in direktorja družbe SENG v primeru za katerega je bil sprožen arbitražni spor, po ukinitvi nadzornega sveta v družbi.
Marec 2015	Redna letna revizija ČHE Avče.
Marec 2015	Družba SENG d.o.o. je sklenila pogodbo o priključitvi ČHE Avče z družbo Eles d.o.o. Pogodba ureja medsebojna razmerja v zvezi s priključkom, plačilom omrežnine za priključitev in odkupom 110kV opreme s strani Elesa po sprejemu ustrezne uredbe.
Maj 2015	STP (strokovni tehnični pregled) rekonstrukcije HMO na jezu Podselo – temeljni izpust pred pričetkom mokrih testiranj.
Maj 2015	Objava javnega razpisa za mHE Zadlaščica – popravilo poškodovanega odseka tlačnega cevovoda.
Junij 2015	Objavljena sta bila javna razpisa za izvedbo monitoringa vodnega ekosistema na koncesijskem območju na reki Soči in za izvajanje tehničnega opazovanja pregradnih objektov HE na reki Soči in ČHE Avče za obdobje treh let.
Junij 2015	Pridobljeno je pozitivno revizijsko mnenje k Letnemu poročilu 2014.
Junij 2015	Revidirano Letno poročilo 2014 je poslano ustanovitelju v sprejem.
Julij 2015	Zmanjšanje števila zaposlenih iz poslovnih razlogov.
Avgust 2015	Revidirano Letno poročilo 2014 je ustanovitelj sprejel.
September 2015	Izvedena redna letna revizija ČHE Avče.
September 2015	Izplačilo bilančnega dobička ustanovitelju in edinemu družbeniku.
November 2015	Podpisana pogodba z Elesom o odplačnem prenosu 110 kV prenosnega omrežja ČHE Avče.
December 2015	Izvedena je bila primopredaja 110 kV prenosnega omrežja ČHE Avče Elesu.

2. POSLOVNO POROČILO



2.1. PREDSTAVITEV DRUŽBE

Osebna izkaznica družbe

SPLOŠNI PODATKI	
Polno ime družbe	Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.
Skrajšano ime	SENG d.o.o.
Oblika organiziranosti	enoosebna družba z omejeno odgovornostjo
Naslov	Erjavčeva ulica 20, Nova Gorica
Telefon	05 339 63 10
Faks	05 339 63 15
Št. registrskega vložka iz sodnega registra	065/10012900
Osnovni kapital	137.894.036 EUR
Velikost	velika družba
Leto ustanovitve	1947
Transakcijski račun	04750-0000545385 odprt pri Nova KBM d.d.
Davčna številka	74100475
Identifikacijska številka za DDV	SI74100475
Matična številka	5044421000
Spletni naslov	http://www.seng.si
E - pošta	seng@seng.si
Šifra dejavnosti	35.111
Direktor družbe	g. Marjan Pintar (od 1.1.2015 do 31.12.2018)
Struktura lastništva	Holding Slovenske elektrarne d.o.o., Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana (100% delež)

Lastniška struktura

Družbenik Holding Slovenske elektrarne d.o.o. [krajše HSE d.o.o.], Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana je 100% lastnik družbe SENG d.o.o.. Na dan 31.12.2015 znaša poslovni delež v osnovnem kapitalu 137.894.036,01 EUR.

Dejavnosti poslovanja družbe

Družba opravlja dejavnost proizvodnje električne energije v hidroelektrarnah [35.111 SKD], ki je tržna dejavnost. Družba pridobi ves prihodek z opravljanjem dejavnosti proizvodnje električne energije, razen cca. 1%, ki ga pridobi s posli, ki pa že zaradi svojega minimalnega obsega in drugih značilnosti ne pomenijo opravljanja dejavnosti [npr. oddajanje poslovnih prostorov in zemljišč v najem zaradi njihove boljše izkoriščenosti, oddajanje počitniških kapacitet, prodaja odstranjenih naplavin].

Organi družbe in zastopanje

Družba SENG d.o.o je enoosebna družba z omejeno odgovornostjo, katere ustanovitelj in edini družbenik je državni HSE d.o.o. in je tako tudi sama v posredni državni lasti RS.

Organ vodenja družbe je direktor družbe. Dne 1.1.2015 je vodenje družbe prevzel novi direktor Marjan Pintar za 4-letno mandatno obdobje do 31.12.2018.

Vlogo in pristojnosti skupščine ima ustanovitelj HSE d.o.o., ki jih izvaja po svojem poslovodstvu, pri čemer odločitve pravno učinkujejo z vpisom v knjigo sklepov družbe.

Od ukinitve nadzornega sveta s spremembo Akta o ustanovitvi družbe 30.4.2014 izvaja HSE d.o.o. kot ustanovitelj družbe po svojem poslovodstvu prav tako tudi funkcijo nadzora družbe.

Izjave

Izjava o upoštevanju Kodeksa upravljanja družb s kapitalskimi naložbami države

Direktor družbe SENG d.o.o. Marjan Pintar izjavljam, da sem seznanjen s Kodeksom upravljanja družb kapitalskih naložb Republike Slovenije, ki ga je sprejela SOD d.d., dne 15.5.2013 ter s prenehanjem tega Kodeksa dne 17.12.2014, ko je SDH sprejel Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države. Ocenjujem, da je bilo upravljanje družbe SENG d.o.o. v letu 2015 skladno s priporočili iz navedenih Kodeksov. Direktor družbe SENG d.o.o. izjavljam, da je družba SENG d.o.o. Kodeks sklenila prostovoljno uporabljati.

Izjava o upravljanju družbe skladno s 70. členom ZGD

Upravljanje družbe poteka skladno z veljavnimi pravnimi normami, akti družbe in dobro poslovno prakso.

S sprejemom novega Akta o ustanovitvi družbe dne 29.4.2014 in sodno registracijo teh sprememb upravljanje poteka preko ustanovitelja in direktorja.

Izjava direktorja skladno s 60a. členom ZGD

Direktor družbe SENG d.o.o. v skladu s 60.a členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavlja, da je letno poročilo za leto 2015, vključno z izjavo o upravljanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Direktor potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Računovodski izkazi so izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe.

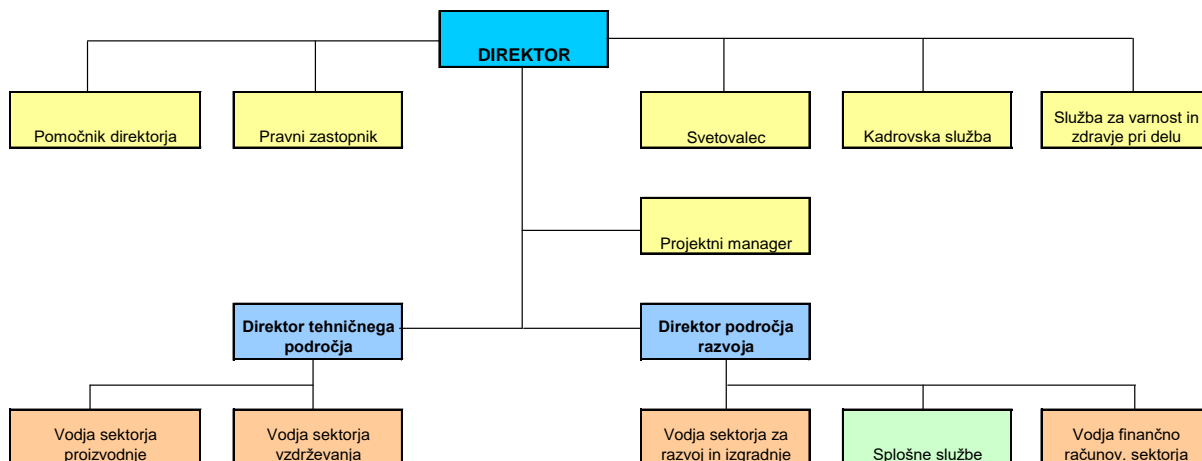
Direktor družbe SENG d.o.o. izjavlja po svojem najboljšem vedenju:

- da je računovodsko poročilo družbe za leto 2015 resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe SENG,
- da poslovno poročilo družbe za leto 2015 vključuje pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih tveganj.

Marjan Pintar, direktor

Organizacijska struktura družbe

Notranjo organiziranost družbe v letu 2015 prikazuje spodnja slika. S 1.1.2016 je pričela veljati nova shema.



Svet delavcev

V družbi deluje svet delavcev, ki je bil ustanovljen dne 22.9.1999. Preko tega organa zaposleni sodelujejo pri upravljanju družbe, ki se izraža pri uresničevanju ciljev in interesov dela in kapitala v skupnih prizadevanjih za čim boljše poslovne rezultate in uspešnost družbe nasploh ter zadovoljstvo zaposlenih pri delu v čim ugodnejši delovni klimi. Družba ima s svetom delavcev sklenjen Participacijski dogovor o sodelovanju delavcev pri upravljanju družbe, veljavnim od 10.11.2000.

▪ Poročilo o stanju na področju sodelovanja delavcev pri upravljanju

V letu 2015 je bil v družbi podpisan sporazum o rešitvi spora in ureditvi sodelovanja delavcev pri upravljanju po ukinitvi nadzornega sveta družbe SENG. V skladu z določili sporazuma se izvajajo aktivnosti, ki so predvidene v zakonu in Participacijskem dogovoru. Soupravljanje je v družbi pomemben del korporativnega upravljanja, kar omogoča konstruktiven socialni dialog in uvajanje dobrih praks korporativnega upravljanja, ki so nujno potrebne za uspešno poslovno politiko družbe. Dobro komuniciranje, ki vključuje vse deležnike povečuje pogoje in možnosti za uspešno, ciljno usmerjeno delovanje. Poslovodstvo družbe ima pozitiven odnos do participacije zaposlenih do dobička, ki je nujna, če želimo imeti dober rezultat in optimalne učinke. V družbi SENG se sodelovanje zaposlenih pri upravljanju poskuša nadgraditi v smeri partnerskega odnosa.

Sindikati

V družbi delujeta sindikat SDE in Neodvisnost – KNSS. Z njima ima družba sklenjeno Podjetniško kolektivno pogodbo, veljavno od 1.1.2001.

Kapitalske povezave z drugimi družbami

- **Povezava z družbo Holding Slovenske elektrarne d.o.o.**

Družba HSE d.o.o. je 100% lastnik družbe SENG d.o.o. Poleg lastniške potekajo poslovne povezave s HSE-jem preko kupoprodajnih pogodb o prodaji oz. nakupu električne energije in zakupu moči.

V skladu z 545. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD) je bilo posebej izdelano Poročilo posloводства o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2015 in predloženo revizorju po 546. členu ZGD. Iz poročila izhaja, da je družba v letu 2015 pri vsakem pravnem poslu z obvladujočo družbo ali z njo povezano družbo dobila ustrezno vračilo.

- **Povezava z družbo HSE Invest d.o.o.**

SENG d.o.o. ima 25% poslovni delež v družbi HSE Invest d.o.o.. Vrednost tega deleža je 80.000 €. SENG d.o.o. ima s to družbo pogodben odnos za izvajanje inženiringa pri izgradnji in vzdrževanju hidroenergetskih objektov na porečju reke Soče s pritoki. Konsolidacija te družbe se izvaja na nivoju obvladujoče družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. Ljubljana.

- **Povezava z družbo Elprom d.o.o.**

Družba SENG d.o.o. ima 100% delež v osnovnem kapitalu družbe ELPROM d.o.o. s sedežem na Erjavčevi ulici 20, v Novi Gorici. Osnovni kapital družbe ELPROM d.o.o. znaša 8.763 €. Na podlagi krovnega sporazuma o trgovanju z električno energijo, sklenjenega s HSE d.o.o., je bila družba v drugem kvartalu 2013 za dve-letno obdobje do konca leta 2014 aktivirana za trženje električne energije iz obnovljivih virov na italijanskem trgu. V letu 2015 tega prometa ni bilo več in je tovrstno poslovanje prenehalo.

- **Povezava z družbo Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o. (HESS d.o.o.)**

Dne 12.2.2008 je bila s podpisom družbene pogodbe ustanovljena nova družba Hidroelektrarne na spodnji Savi (HESS) d.o.o., v kateri je družba SENG d.o.o. udeležena s poslovnim deležem v višini 2,8%. Družba HESS d.o.o. je transformacija Skupnega podviga gradnje HE na spodnji Savi v gospodarsko družbo, katere naloga je še naprej graditi preostale HE na spodnji Savi. Ostali družbeniki nove družbe so: Holding Slovenske elektrarne d.o.o. Ljubljana, Dravske elektrarne Maribor d.o.o., Termoelektrarna Brestanica d.o.o. in GEN Energija d.o.o..

Zgodovinski pregled razvoja družbe

Družba je bila ustanovljena leta 1947 in v letu 2015 beleži 68. obletnico obstoja. Od leta 1965 do 1990 je družba opravljala dve dejavnosti, poleg dejavnosti hidro proizvodnje električne energije še dejavnost prenosa električne energije. Ob ustanovitvi je družba od tedanje italijanske družbe SADE

prevzela deset elektrarn s skupno instalirano močjo 52 MW. Do danes so proizvodne kapacitete HE povečane na 157 MW in z vključitvijo ČHE Avče še za dodatnih 180 MW, kar kaže na to, da se družba ves čas širi in razvija.

Leto	Zgodovinski mejniki
1974	Leta 1974 je bila zgrajena HE Ajba z vgrajenim prvim cevnim agregatom, ki je bil plod skupnega nastopa Litostroja in Končarja.
1979	HE Možnica je postala leta 1979 prva daljinsko vodena HE na območju bivše SFRJ.
1984	Leta 1984 je bila zgrajena HE Solkan, ki je po inštalirani moči druga največja elektrarna družbe, ki letno povprečno proizvede 110 GWh električne energije. Hkrati je to bila prva sistemska HE v Sloveniji z več agregati, ki deluje po principu eno agregatnosti in prva HE na območju bivše SFRJ vodena preko optičnega kabla.
1980 - 1991	Ustanovljen center vodenja SENG. Deloval je do izločitve prenosne dejavnosti na ELES 1991.
1989	Izgradnja HE Zadlaščica v letu 1989 je bila zanimiva tudi z vidika dvojne namembnosti, saj služi proizvodnji električne energije in dobavi pitne vode širšemu območju Tolmina.
1965-1990	Od leta 1965-1990 se je gradilo in obnavljalo prenosno omrežje na območju Primorske.
1991-1993	Oblikovanje skupnih delavnic SENG.
1991	Leta 1991 je bila izločena dejavnost prenosa električne energije in prenesena v novoustanovljeno podjetje Elektro Slovenije Ljubljana.
1995	HE Solkan je postala prva sistemska HE v Sloveniji brez posadke izven rednega delovnega časa.
1997	Veriga HE na Soči je tega leta postala prva verige HE v Sloveniji brez posadke izven rednega delovnega časa.
2002	V letu 2002 začetek obratovanja obeh novo zgrajenih hidroelektrarn HE Plave II in HE Dobljar II.
1999-2002	Od leta 1999 do leta 2002 je potekala digitalizacija telekomunikacij med vsemi objekti na SENG.
2003	Ponovno oblikovan center vodenja SENG.
2003	Uveden je princip eno agregatnosti za celotno verigo HE na Soči.
2003-2009	Uvedena enotna skupina vzdrževanja in obratovanja sistemskih HE.
2004	December 2004 začetek gradnje ČHE Avče.
2005	Uvedena sekundarna regulacija za sistemske HE na SENG.
2005	December 2005 podpis koncesijskih pogodb za mHE za območje SENG.
2009	Zaključek gradnje prve črpalne elektrarne v Sloveniji ČHE Avče, uspešno opravljen tehnični pregled za celoten objekt in pridobljena odločba upravnega organa za poizkusno obratovanje.
Leto	Zgodovinski mejniki

2010	Pričetek poskusnega in komercialnega obratovanja ČHE Avče in začetek II. faze rekonstrukcije HE Doblar I.
2011	100- obletnica obratovanja HE Možnica.
2012	Pridobljeno uporabno dovoljenje za rekonstruiran agregat A3 v HE Doblar 1.
2013	Pridobljeno podaljšanje poskusnega obratovanja za objekt ČHE Avče.
2014	Pridobitev gradbenega dovoljenja za mHE Kneža.
2014	Zaključek Rekonstrukcije II. faza HE Doblar I in 75. obletnica delovanja HE Doblar I.
2015	Uporabno dovoljenje ČHE Avče.
2015	Pridobljeno gradbeno dovoljenje za gradnjo 110 kV RTP Plave.
2015	Izveden prenos 110 kV prenosnega omrežja ČHE Avče na Eles.

2.2. POSLOVNA POLITIKA DRUŽBE

Poslanstvo, vizija, vrednote, strateški cilji

Poslanstvo družbe je proizvodnja električne energije.

Vizija družbe je optimalno izkoriščanje razpoložljivega hidrološkega potenciala reke Soče s pritoki ter drugih obnovljivih virov.

V Razvojnem načrtu družbe za obdobje 2006-2015 s pogledom do leta 2025, sprejetem dne 31.8.2006 na Skupščini SENG, so opredeljeni sledeči strateški cilji:

- kakovostno poslovanje, naravnano v zmanjševanje stroškov ob visoki profesionalnosti opravljanja dejavnosti proizvodnje električne energije, ki zagotavlja visok nivo obratovalne pripravljenosti in zanesljivosti hidroenergetskih objektov in naprav, realizirati faktor obratovalne pripravljenosti HE nad 0,998,
- z najugodnejšim načinom poslovanja ob upoštevanju obstoječih in novih kapacitet ter trženju dodatnih dejavnosti zadovoljiti lastnike s primernim donosom na vložena sredstva,
- rast družbe z novimi razvojnimi programi (HE Kneža, HE Učja, HE Možnica II, HE Zadlaščica II, Veriga HE na Idrijci)
- aktivno sodelovanje pri ustvarjanju odnosov in strateških ciljev v skupini HSE in širšim družbenim okoljem,

- učinkovito in uspešno izvajanje poslovnih funkcij ob ustrezno izobraženih in motiviranih kadrih.

2.3. POLITIKA SISTEMA VODENJA

Doseganje ciljev na področju kakovosti in ravnanja z okoljem

V okviru vodenja sistema kakovosti in ravnanja z okoljem so potekale sledeče aktivnosti:

- Po prejemu poročila o zunanji presoji 2014 je bilo v februarju 2015 poslano Odzivno poročilo na ugotovitve zunanje presoje na SIQ.
- V marcu 2015 je bil izveden vodstveni pregled sistema vodenja.
- Vlogo predstavnika vodstva za integriran sistem vodenja je po sklepu z dne 22. 6. 2015, prevzela Alida Rejec.
- Pregledalo se je izvedene aktivnosti glede na ugotovitve zunanje presoje SIQ.
- V avgustu 2015 je bil plan za izvedbo notranje presoje potrjen, v septembru se je izvedlo uvodni sestanek delovnih skupin [priprava načrta, razdelitev skupin po procesih in lokacijah, podane so bile usmeritve...]. Do novembra je bila na predvidenih lokacijah opravljena notranja presoja in izdelalo se je Zaključno poročilo o notranji presoji 2015.
- V novembru 2015 je začel veljati nov opis procesa »OP19 Metodologija vodenja projektov v SENG«. Izvedlo se je tudi integracijo Pravilnika o vodenju in spremljanju investicij z ostalimi dokumenti sistema vodenja kakovosti (Poslovník vodenja, OP06 Razvoj, OP07 Izgradnja, OP09 Obvladovanje dokumentacije...).
- Dne 5. 11. 2015 so s strani SiQ-ja izvedli redno zunanjo presojo ISO 9001, ISO 14001 ter BS OHSAS 18001.
- Redno sodelovanje na koordinacijskih sestankih HSE.
- V skladu z letnim programom se je na predvidenih lokacijah izvedlo odstranjevanje plavin, in sicer v zimskem in jesenskem obdobju.
- V skladu z letnim planom rednih vzdrževalnih del se je izvedo vzdrževanje objektov vodne infrastrukture na koncesijskem območju.
- V letu 2015 je bilo izdanih kar nekaj novih podzakonskih predpisov in sprememb le teh, ki vplivajo na področje ravnanja z okoljem in s tem na samo poslovanje.

Varnost in zdravje pri delu ter požarna varnost

V letu 2015 so aktivnosti na področju dela službe za varnost in zdravje pri delu (v nadaljevanju služba) potekale v skladu z zastavljenimi smernicami oziroma programom, ki si ga je služba, v sodelovanju z direktorjem družbe in predstavniki delavcev, načrtala v začetku. Nekateri programi, ki niso zakonsko obvezujoči, predstavljajo pa pomemben člen zagotavljanja visokega standarda varnosti, niso bili realizirani, zato se izvedba le-teh prenaša v naslednje leto. Aktivnosti, ki zagotavljajo predvsem določen nadstandard zakonskih zahtev in so prav tako pomembne, kot so npr. nekateri programi promocije zdravja, so bile v letu 2015 začasno »zamrznjene« zaradi finančnega stanja skupine HSE. V sled temu, se za leto 2016 načrtuje ponovna oživitev teh programov, vendar v nekoliko bolj ekonomsko sprejemljivi obliki.

Leto 2015 je bilo za službo zelo uspešno in produktivno leto. Poleg rednih usposabljanj, je bilo uspešno realizirano obnovitveno usposabljanje iz varnosti in zdravja pri delu in varstva pred požarom za vodilne in vodstvene delavce ter za delavce v strokovnih službah, administraciji, čistilce in dispečerje centra vodenja. Nekaj sodelavcev se je udeležilo tudi usposabljanja za ravnanje s fitofarmaceutskimi sredstvi ter za nudenje prve pomoči. Sprejetih je bilo kar nekaj pomembnih internih aktov, med drugim Izjava o varnosti z oceno tveganja, Navodilo o zagotavljanju varstva in zdravja pri delu na gradbiščih in ostalih deloviščih SENG in v sodelovanju s kadrovsko službo Pravilnik o preprečevanju mobinga, spolnega nadlegovanja in diskriminacije. Na razpisu za sofinanciranje projektov promocije zdravja, s strani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, smo bili pozitivno ocenjeni in izbrani s projektom »Malica ni kava in cigaret«, katerega izvedba se nadaljuje še v letu 2016. Izvedle so se meritve razmer na delovnih mestih ter pregledi delovne opreme in osebne varovalne opreme. Na področju nabave zaščitnih sredstev smo uspešno sklenili nove nabavne pogodbe, ki nam med drugim omogočajo kritje manjkajočih invalidskih kvot in s tem posledično znižanje stroškov.

Z velikim veseljem lahko ugotovimo, da se je število negativnih dogodkov v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu v letu 2015 še nekoliko znižalo v primerjavi s predhodnim, vendar ravno tako uspešnim letom. V letu 2015 ni bila zabeležena nobena nezgoda pri delu oz. nezgoda, ki bi nastala v zvezi z delom. Število evidentiranih incidentov brez posledic je bilo 17. Krivulja odsotnih dni od dela zaradi poškodb in bolezni z leti še vedno postopno pada. V preteklem letu je tako znašalo število odsotnih dni od dela zaradi poškodb pri delu in poškodb na poti na / iz dela nič (0). Obveznih zdravstvenih pregledov pri medicini dela je bilo skupaj izvedenih 39, iz rezultatov pa lahko ugotovimo, da je zdravstveno stanje delavcev v družbi zaskrbljujoče predvsem pri kazalnikih dejavnikov tveganja oziroma pri t.i. boleznih modernega življenja.

Poleg omenjenega, so se v letu 2015 izvajale tudi druge aktivnosti na področju dela Službe za varnost in zdravje pri delu, ki pa so natančneje opisane v letnem Poročilu o varnosti in zdravju pri delu ter požarni varnosti za leto 2015.

2.4. PROIZVODNJA

SENG proizvaja električno energijo v HE nad 10 MW, v HE do 10 MW ter v ČHE Avče.

PODATKI O PROIZVODNIH NAPRAVAH NA POREČJU REKE SOČE

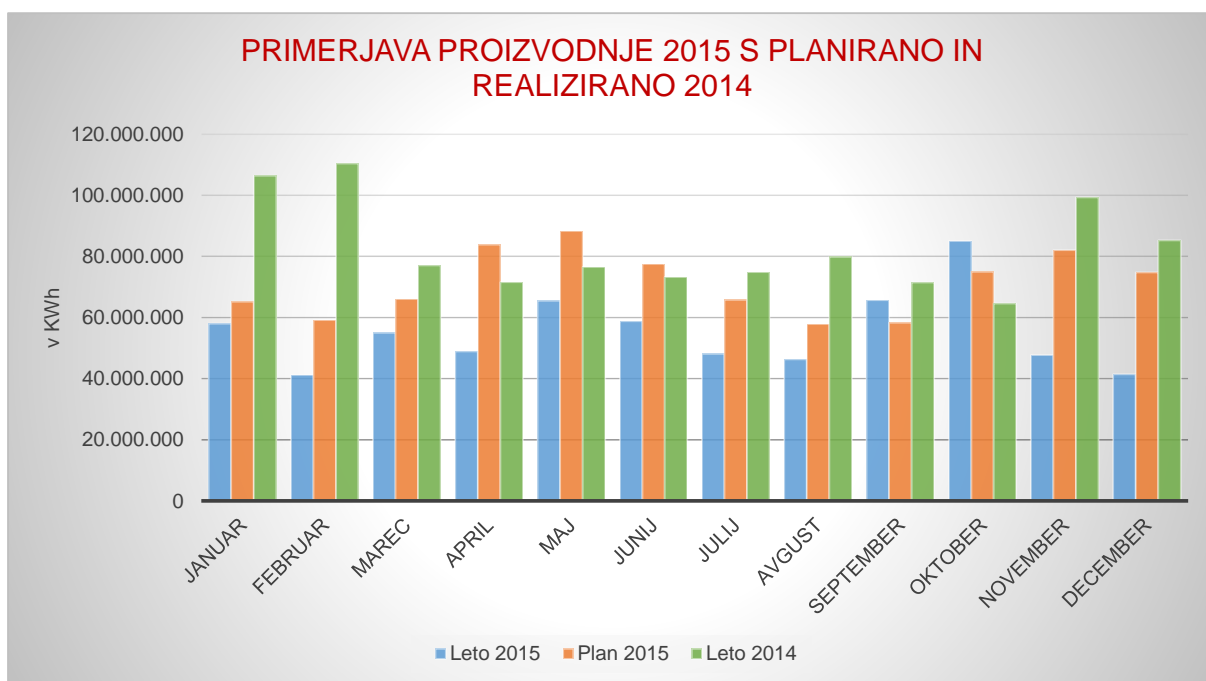
ELEKTRARNA	ZAČETEK OBRATOVANJA	ŠT. AGREGATOV	MOČ NA PRAGU [MW]
HE NAD 10 MW			
HE Doblar	1939	3	30,000
HE Doblar 2	2002	1	40,000
HE Plave	1940	2	15,000
HE Plave 2	2001	1	20,000
HE Solkan	1984	3	33,000
HE DO 10 MW			
HE Ajba 1	2008	1	0,200
HE Zadlaščica	1989	2	8,000
HE Hubelj	1931	2	2,430
HE Plužna	1931	1	1,720
HE Log	1931	1	1,600
HE Trebuša	1985	2	0,760
HE Cerkno	1984	1	0,436
HE Možnica	1911	2	0,530
HE Podmelec	1931	1	0,425
HE Marof	1932	2	0,440
HE Mesto	1909	1	0,200
HE Gradišče	1922	2	0,150
HE Knežke Ravne 1	1979	1	0,100
HE Pečnik	1983	1	0,095
HE Jelenk	1987	1	0,075
HE Mrzla Rupa	1989	1	0,648
HE Planina	1989	1	0,136
HE Bača	1991	1	0,500
HE Knežke Ravne 2	1993	1	0,810
HE Tolmin	1995	1	0,109
HE Klavžarica	2005	1	0,303
HE Podselo	2007	1	0,080
Skupaj HE nad in do 10 MW		38	157,747
			180,000 generatorski režim
ČHE Avče	2009	1 (reverzibilni)	185,000 črpalni režim
Vse skupaj		39	337,747

V letu 2015 je skupna proizvodnja električne energije iz HE in ČHE znašala 661.626 MWh, ki je za 23% nižja od letnega plana in je za 33% nižja od realizacije proizvodnje leta 2014. Najvišja skupna mesečna proizvodnja električne energije je bila dosežena oktobra v višini 85 GWh in najnižja februarja v višini 41,2 GWh.

V letu 2015 je bilo iz HE nad in do 10 MW proizvedeno 379.654 MWh električne energije, kar je za 25% manj od letnega plana. Proizvedena količina predstavlja 53% realizacijo proizvodnje leta 2014. Najvišja proizvodnja je bila dosežena meseca oktobra v višini 55.309 MWh in najnižja meseca decembra v višini 13.210 MWh.

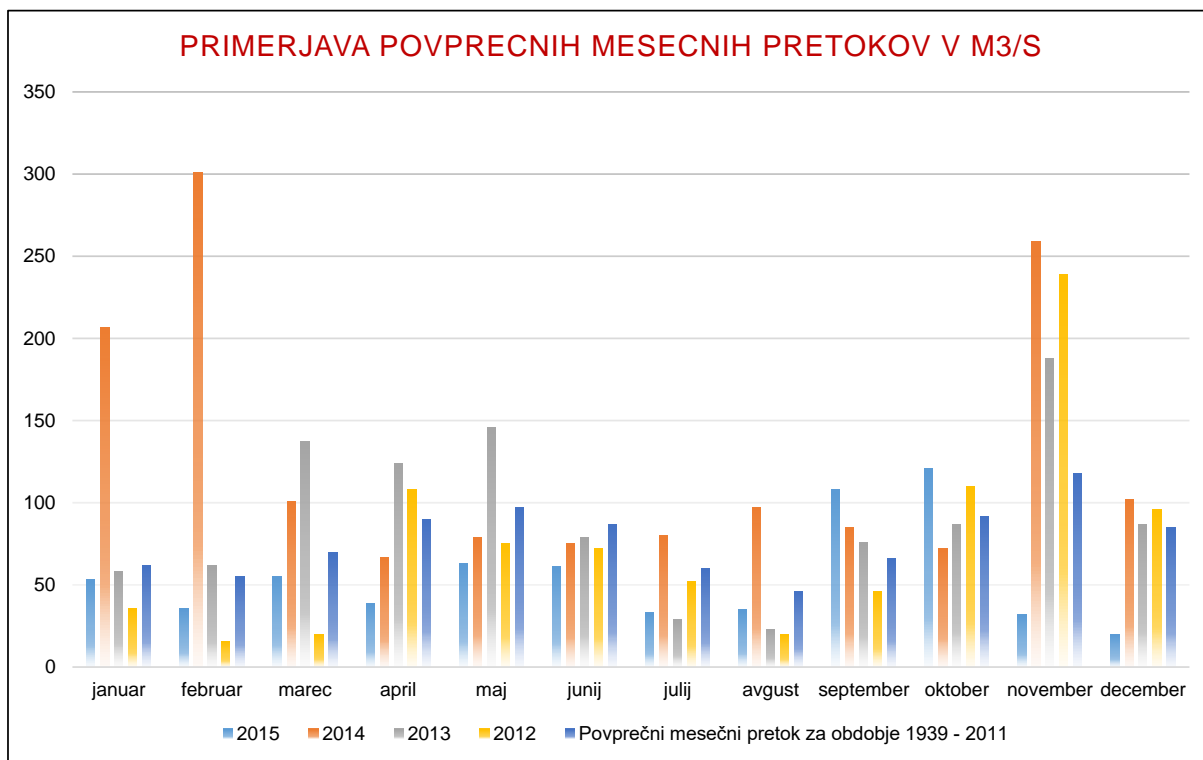
PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Mesec			v kWh		
	Leto 2015	Plan 2015	Index L15/P15	Leto 2014	Index L15/L14
HE nad 10 MW	322.149.190	436.000.000	74	610.118.773	53
HE do 10 MW	57.505.018	69.932.000	82	106.993.112	54
ČHE Avče	281.972.461	348.000.000	81	273.405.546	103
Skupaj	661.626.669	853.932.000	77	990.517.431	67



V obravnavanem obdobju smo na napravah HE na Soči opravili vse planirane revizije.

Hidrologija je bila pod dolgoletnim povprečjem z izjemo v septembru in oktobru, kar je tudi razlog za nižjo proizvodnjo od predvidene na sistemskih HE na Soči kot tudi malih HE. V grafu je prikazana primerjava povprečnih mesečnih pretokov za reko Sočo za obdobje januar – december 2015, 2014, 2013 ter dolgoletno povprečje za obdobje 1939 do 2011.



V obravnavanem obdobju beležimo sledeče pomembnejše obratovalne dogodke:

- Dne 6.2.2015 ob 6:46 je prišlo do izpada DV 110 kV Gorica – Ajdovščina zaradi orkanske burje, ki je podrta dva daljnovodna stebra. Okvaro je ELES odpravil 8.2.2015 ob 16:52. V tem času ni bilo možno obratovati s ČHE Avče v črpalnem režimu, v generatorskem pa je bilo obratovanje omejeno. Ves čas trajanja okvare so agregati sistemskih HE na Soči imeli pomembno vlogo pri zagotavljanju ustreznih napetosti v prenosnem omrežju.
- Od 23.3.2015 do 27.3.2015 se je izvajala redna letna revizija v ČHE Avče. Zaradi zahteve HSE-ja se je med 23.3.2015 in 26.3.2015 izvedla neprekinjena revizija, dne 27.3.2015 pa je bila izvedena dnevna revizija.
- Dne 3.4.2015 je prišlo do izpada agregata v ČHE Avče zaradi napake na vzbujalnem sistemu. Agregat ni bil razpoložljiv 2 uri in 54 minut.
- Dne 24.4.2015 je prišlo do izpada agregata v ČHE Avče zaradi napake brezprekinitvenega napajanja zgornjega bazena. Agregat ni bil razpoložljiv 11 minut.
- Dne 20.5.2015 je prišlo do izpada agregata v ČHE Avče zaradi previsoke temperature regulacijskega olja in prenizkega tlaka. Agregat ni bil razpoložljiv 52 minut.
- Dne 6.9.2015 je prišlo do izpada agregata v ČHE Avče zaradi aktiviranja zaščitne funkcije nadzora regulacije vodilnika. Agregat ni bil razpoložljiv 1 uro in 17 minut.
- Dne 10.9.2015 je prišlo do izpada agregata v ČHE Avče zaradi okvare varovalke napetostnega merilnega TR na 18 kV strani. Agregat ni bil razpoložljiv 3 ure in 14 minut.

- Dne 20.9.2015 je prišlo do izpada agregata v ČHE Avče zaradi izpada komunikacije s krmilnikom zgornjega bazena. Agregat ni bil razpoložljiv 2 uri in 42 minut.
- Od 21.9.2015 do 27.9.2015 je potekala redna letna revizija ČHE Avče.
- Dne 27.9.2015 je prišlo do izpada agregata v ČHE Avče zaradi okvare varovalke napetostnega merilnega TR na 18 kV strani. Agregat ni bil razpoložljiv 9 ur in 14 minut.
- Dne 1.10.2015 je prišlo do izpada agregata v ČHE Avče zaradi izpada črpalke hladilnega sistema. Agregat ni bil razpoložljiv 50 minut.
- Dne 13.10.2015 je prišlo do izpada agregata v ČHE Avče zaradi izpada črpalke hladilnega sistema. Agregat ni bil razpoložljiv 34 minut.
- Dne 12.11.2015 je prišlo do izpada agregata v ČHE Avče zaradi okvare analognega vhodnega modula krmilnika EGC. Agregat ni bil razpoložljiv 2 uri in 45 minut.

V tem času je bilo v ČHE Avče opravljenih 2379 ur v črpalnem režimu in 2023 ur v generatorskem režimu obratovanja. Skupno število zagonov elektrarne v tem času je bilo 902 od tega 498 v generatorskem in 404 v črpalnem režimu obratovanja. Glede na plan je bila realizacija manjša predvsem zaradi neugodnih tržnih razmer po večjem obsegu obratovanja.

ČHE Avče je tudi vključena v izvajanje sistemskih storitev v večjem obsegu od planiranega.

V letu 2015 so HE nad 10 MW obratovale zanesljivo in so imele visok nivo obratovalne pripravljenosti, kar se kaže tudi v faktorju obratovalne pripravljenosti HE, ki je bil realiziran v povprečni višini 0,99915 in presega planirano višino 0,998.

V letu 2015 so ČHE Avče obratovale zanesljivo in so imele visok nivo obratovalne pripravljenosti, kar se kaže tudi v faktorju obratovalne pripravljenosti ČHE, ki je bil realiziran v povprečni višini 0,99722 in presega planirano višino 0,995.

2.5. VZDRŽEVANJE

Za vzdrževanje naprav in objektov je bilo v letu 2015 dejansko porabljeno 122.434 € materiala, kar je 72% realizacija letnega plana in 844.630 € storitev, kar je 98% realizacija letnega plana. Skupno je bilo porabljeno za vzdrževalne namene 967.064 €, kar je 94% realizacija letnega plana.

Poleg rednih letnih vzdrževalnih del in revizij so bila izvedena tudi naslednja večja izredna vzdrževalna dela:

- pregled in meritve ozemljitvenega in strelovodnega sistema, generalni servis črpalke hladilne vode v ČHE Avče;
- popravilo hladilnika olja generatorskih kombiniranih ležajev in zamenjava baterijskih blokov na enosmernih sistemih 48V v HE Solkan;
- remont mostnega žerjava in ostalih pomožnih dvigal v HE Plave 1;
- sanacija podvodnih poškodb stebrov in prelivnih polj ter popravilo vodomernih naprav na jezu Ajba;
- zamenjava odklopnika lastne rabe v HE Doblar 2;
- popravilo poškodovanega odseka tlačnega cevovoda, antikorozijska zaščita cevovoda v tunelu in popravilo dotrajane zaščite cevovoda pred padajočim kamenjem na HE Zadlaščica;
- remont agregata in sanacija posledic neurja oktobra 2014 v mHE Podmelec;
- zamenjava dotrajane enosmerne napajalne sistema v mHE Gradišče;
- popravilo trbine mHE Kneške Ravne 1;
- sanacija poškodb dovodnega kanala mHE Mesto;
- sanacija živosrebrne tehtnice na vodostanski loputi mHE Cerknjo;
- sanacija dela krone jezua mHE Tolmin;
- sanacija dovodnega kanala mHE Planina;
- sanacija notranjosti vodnega stolpa mHE Marof.

V okviru redno planiranega preventivnega vzdrževanja se koristijo tudi zunanje storitve, kot npr. pregledi, kontrole in preizkusi opreme s strani pooblaščenih institucij in izvajalcev, specialistične servisne storitve na napravah in postrojih, izvajanje tehničnega in seizmološkega opazovanja visokih pregrad, akumulacij in ostalih večjih gradbenih objektov, gradbeno vzdrževanje objektov, brežin akumulacij, vodnih teles v koncesijskem območju, geodetske meritve, kontrole in overovitve števnih naprav, vzdrževanje programske in strojne opreme, vzdrževanje TK omrežja in naprav, storitve nadzora nad izvajanjem večjih vzdrževalnih del, popravila vozil, itd.

S ciljem zmanjševanja stroškov v skupini HSE iz naslova zunanjih storitev se vključujemo v aktivnosti skupnega portala [borza del] in prioritarnega zaključevanja storitev znotraj skupine HSE.

2.6. TRŽNI POLOŽAJ

Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2015

Kazalniki gospodarske aktivnosti in razpoloženja v evrskem območju nakazujejo nadaljevanje skromne rasti BDP v letu 2015. Obseg proizvodnje predelovalnih dejavnosti in opravljenih gradbenih del sta na prehodu v zadnje četrletje ostala na podobni ravni kot v predhodnih mesecih. Rast prihodka v trgovini na drobno se je v zadnjih mesecih sicer ustavila, a je v desetih mesecih leta 2015 izmed vseh treh kazalnikov najbolj presegala raven iz enakega obdobja predhodnega leta. To je odraz krepitve zasebne potrošnje ob rasti razpoložljivega dohodka zaradi okrevanja razmer na trgu dela in tudi pozitivnega vpliva nižjih cen nafte. Nadaljnje izboljšanje kazalnikov razpoloženja ob koncu leta nakazuje nadaljevanje ugodnih gibanj.

Na prehodu v zadnje četrletje 2015 so se vrednosti kratkoročnih kazalnikov gospodarske aktivnosti v Sloveniji, z izjemo gradbeništva, ohranile na doseženi ravni. Izvoz blaga in obseg proizvodnje v predelovalnih dejavnostih sta po daljšem obdobju rasti ostala na doseženi ravni, v desetih mesecih 2015 pa sta bila večja kot pred letom. Izvoz tako ostaja glavni dejavnik okrevanja gospodarstva. Tudi skupni prihodek v trgovini na drobno se v zadnjih mesecih ohranja na podobni ravni, nadaljevala pa se je rast v trgovini z neživili. To skupaj z rastjo v trgovini z motornimi vozili nakazuje nadaljnje okrevanje zasebne potrošnje v segmentu trajnih dobrin. Aktivnost v gradbeništvu se je nadalje zmanjšala in ostaja edina, ki zaostaja za ravnimi izpred enega leta. Razpoloženje v gospodarstvu je v zadnjih treh mesecih leta ostalo na visoki ravni.

Okrevanje na trgu dela se je nadaljevalo tudi ob koncu leta 2015, rast povprečne bruto plače zaznamuje gibanja v zasebnem sektorju. Nadaljnja rast števila delovno aktivnih je predvsem posledica krepitve v predelovalnih dejavnostih. V desetih mesecih 2015 je bila ob povečanju v večini dejavnosti zasebnega sektorja rast precej višja kot v enakem obdobju predhodnega leta. Število registriranih brezposelnih se je po daljšem obdobju zmanjševanja decembra povečala [desezonirano], konec meseca je bilo v evidenci prijavljenih 113.076, kar je šest tisoč manj kot pred letom. Rast povprečne bruto plače v zasebnem sektorju se je ustavila, kar pripisujemo povečavanju deleža zaposlenih z nizkimi plačami, težnji po ohranjanju konkurenčnosti in odsotnosti cenovnih pritiskov.

V letu 2015 smo imeli prvič doslej ob koncu leta deflacijo [-0,5 %], ki je bila predvsem posledica nižjih cen energentov. Ob nadaljevanju padca cen nafte na svetovnih trgih je bil negativni prispevek cen tekočih goriv v 2015 še občutnejši kot v predhodnem letu, nižje so ostale tudi cene trajnih dobrin. Povišale so se cene poltrajnega blaga, hrane [predvsem nepredelane] in storitev.

Razdolževanje nebančnih sektorjev pri domačih bankah se je v letu 2015 povečalo. Gre predvsem za posledico občutnejšega zmanjšanja obsega kreditov podjetij in NFI [brez upoštevanja prenosov terjatev na DUTB] kot v letu 2014. Zmanjšal se je tudi obseg kreditov države, obseg kreditov gospodinjstev pa se je povečal zaradi rasti stanovanjskih kreditov ob oživiljanju trga nepremičnin. Na strani virov financiranja so banke v desetih mesecih 2015 neto odplačale četrtno več obveznosti kot pred letom, prirast vlog domačih nebančnih sektorjev pa se je v enajstih mesecih več kot prepolovil.

Tržno okolje elektrogospodarstva

Odjemalci so lani iz prenosnega omrežja prevzeli 12 milijard 719,9 milijona kilovatnih ur, kar je bilo za štiri odstotke več kot leto prej.

Napovedi, da bo lanski odjem električne energije večji od tistega leto prej so se nakazovale že vse leto, decembrski podatki pa so te domneve le še potrdili. Iz prenosnega omrežja je bilo v letu 2015 skupno prevzetih 12 milijard 719,9 milijona kilovatnih ur električne energije, kar je bilo za 4,93 milijona ali štiri odstotke več kot leto prej. Dejansko doseženi rezultati so bili tudi za 2,3 odstotka nad prvotnimi bilančnimi napovedmi, odjem pa je bil v primerjavi z letom prej večji pri obeh ključnih spremljanih skupinah. Tako so neposredni odjemalci v letu 2015 iz prenosnega omrežja prevzeli 2 milijardi 159,5 milijona kilovatnih ur električne energije ali 3,7 odstotka več kot leto prej. Odjem distribucijskih podjetij pa je v letu 2015 dosegel 10 milijard 180,3 milijona kilovatnih ur, kar je bilo za 4,1 odstotka več kot leto prej. V primerjavi z letom 2014 je v letu 2015 več elektrike prevzela tudi naša edina črpalna elektrarna Avče, saj je s skupno prevzetimi 380 milijoni kilovatnih ur primerjalne rezultate z letom prej preseгла za 4,7 odstotka.

Zanimivi so tudi podatki o tranzitu, pri čemer smo v letu 2015 v sosednje elektroenergetske sisteme izvozili 8 milijard 975,5 milijona kilovatnih ur ali za 9,8 odstotka manj kot leta 2014. V enakem času pa smo iz tujine prevzeli za 9 milijard 44,9 milijona kilovatnih ur, kar je bilo za 24,7 odstotka več kot leto prej.

Razmere na trgih v letu 2015

Družba SENG deluje posredno na odprtih trgih električne energije preko dobave celotne proizvodnje edinemu kupcu HSE d.o.o.. Medsebojna kupoprodajna razmerja so urejena z letnimi pogodbami o zakupu moči in dobavi električne energije.

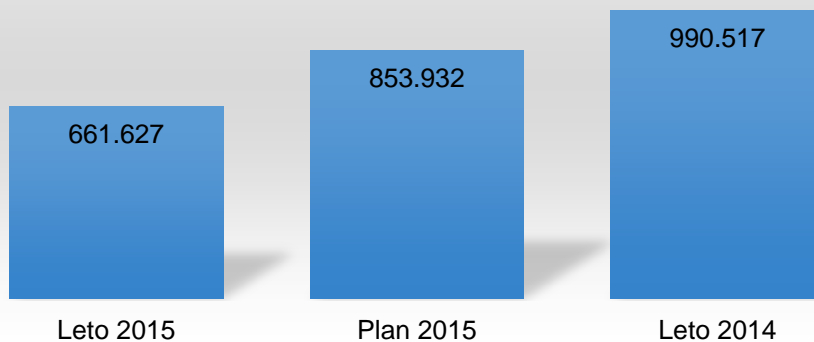
Prodaja in kupci

Vsa proizvedena električna energija je prodana kupcu HSE d.o.o. na podlagi letnih pogodb. MHE Klavžarica je edina prejemala premijo na podlagi sklepov družbe Borzen d.o.o., ker je mlajša od 15 let.

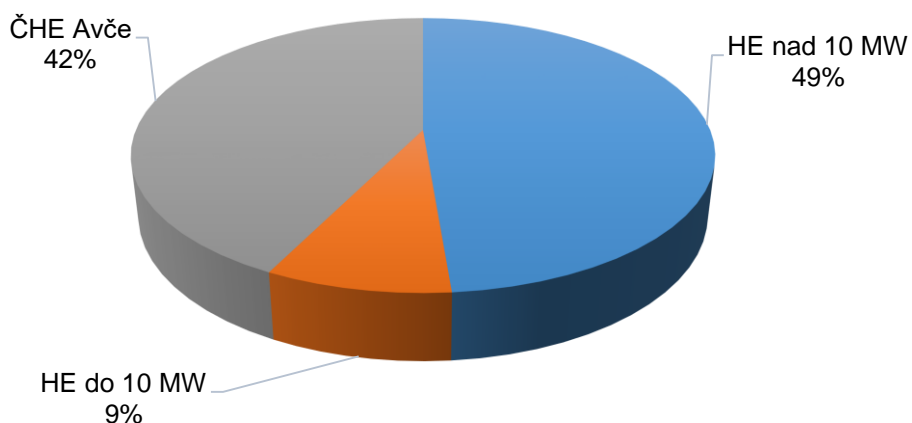
V letu 2015 je družba dobavila 661,6 GWh električne energije, od tega iz HE nad 10 MW moči 322,1 GWh električne energije, iz HE do 10 MW moči 57,5 GWh električne energije in iz ČHE Avče 282 GWh električne energije. Tako kot proizvedena količina električne energije je tudi dobavljena količina nižja od planirane za leto 2015 za 23%, od dosežene v letu 2014 pa je nižja za 33%.

V letu 2015 je družba fakturirala za zakup moči in celotno dobavo električne energije 40.449.709 €, od tega iz HE nad 10 MW moči 17.961.665 €, iz HE do 10 MW moči 2.443.512 € in iz ČHE Avče 20.044.532 €. Fakturirana realizacija je nižja od planirane 2015 za 8% in nižja od dosežene v letu 2014 za 5% zaradi slabše hidrologije in nižje proizvodnje iz ČHE Avče.

DOBAVA ELEKTRICNE ENERGIJE IZ HE IN CHE V LETU 2015 PRIMERJALNO S PLANOM IN LETOM 2014 V MWh



STRUKTURA DOBAVE ELEKTRICNE ENERGIJE V LETU 2015



Nabava in dobavitelji

V letu 2015 je potekala nabava materiala, opreme in storitev za tekoče poslovanje in za izvajanje načrtovanih investicij. V letu 2015 je potekala tudi nabava električne energije za ČHE Avče in za HE nad in do 10 MW za potrebe lastne rabe SENG od HSE-ja. Na področju oskrbe ni bilo večjih težav.

Za polnitev zgornjega akumulacijskega bazena ČHE Avče je potreben nakup električne energije, ki je v letu 2015 znašal količinsko 380.125 MWh, kar pomeni 82% realizacijo letnega plana in vrednostno 10.987.532 €, kar pomeni 82% realizacijo letnega plana.

SENG kupuje pri HSE d.o.o. električno energijo tudi za potrebe lastne rabe elektrarn. Od kupljene količine električne energije se obračuna trošarina.

2.7. INVESTICIJE

V letu 2015 je bilo v nepremičnine, naprave in opremo vloženo 1.244.129 €, kar je 38% realizacija letnega plana.

PREGLED REALIZACIJE NALOŽB

Opis	Leto 2015	Plan 2015	v €	
			Index L15/P15	
Novogradnje	148.443	700.000	21	
Rekonstrukcije	780.375	1.331.000	59	
Vlaganja v zanesljivost proizvodnje	16.607	78.000	21	
Center vodenja	63.512	599.000	11	
Projektna dokumentacija	3.439	50.000	7	
Poslovno informacijski sistem	40.562	309.000	13	
Ostalo	191.190	250.000	76	
Skupaj	1.244.129	3.317.000	38	
Omrežnina za priključno moč ČHE Avče	6.967.840	6.967.840	100	
SKUPAJ	8.211.969	10.284.840	80	

Novogradnje

Za mHE Kneža je bil v letu 2015 ažuriran terminski plan za izvedbo razpisnih postopkov in za izgradnjo. Za LOT A je bila sprejeta odločitev o zavrnitvi vseh ponudb, objavljen je bil razpis za LOT C. V izdelavi je dokumentacija za razpis za LOT TG in EE.

Rekonstrukcije

V letu 2015 so se pri rekonstrukciji HMO jez Podselo izvajala in dokončala dela na temeljnem izpustu. Montirana je glavna in pomožna zapornica. Izvedli so se suhi testi obeh zapornic in testiranje z vodo. Odstranila se je zagatna stena. Novembra 2015 je izveden prevzem temeljne zapornice. Na levi trodelni zapornici so odpravljene preostale pomanjkljivosti – izvesti je potrebno še testiranje pri večjem pretoku vode.

Pri rekonstrukciji II. faza HE Dobljar I je v letu 2015 potekala odprava preostalih manjših pomanjkljivosti pri izvedbi, sicer pa je projekt zaključen. Pridobljeno je uporabno dovoljenje.

Pri rekonstrukciji II. faza HE Plave I je v letu 2015 bila v izdelavi oprema za LOT G. Izdelana je bila dokumentacija za razpis opreme po LOT-u EE. Potekala je izdelava projektne dokumentacije za razpis ostale opreme.

V letu 2015 so bili pri rekonstrukciji RTP Plave v teku razpisni postopki za izvedbo del in dobavo opreme za LOT sekundarna oprema in za LOT lastna raba. Pogodba za LOT Dobava in montaža 110 kV GIS stikališča in dobava in montaža 110 KV kabelskih sistemov je bila podpisana.

Pri rekonstrukciji in dozidavi železničarskega objekta v industrijskem kompleksu ČHE Avče je bila v letu 2015 izdelana nova projektna dokumentacija do PZI za rekonstrukcijo in dozidavo železničarskega objekta, sklenjena je bila pogodba z izvajalcem, ki je bil uveden v delo.

Vlaganja v zanesljivost proizvodnje

V letu 2015 je bila zaključena ureditev vzdrževalne poti z obrežnim zavarovanjem ob HE Solkan, izdeloval se je PGD za obnovo 20 kV priključnega mesta in transformatorja 20/0,4 kV na jezu Podselo.

Center vodenja in TK omrežje

V letu 2015 je bila v pripravi razpisna dokumentacija in pridobilo se je soglasje HSE-ja za pričetek posodobitve programske in strojne opreme v CV. Zaključena je posodobitev opreme za daljinsko vodenje mHE, zamenjava SCADA sistema daljinskega vodenja na HE Dobljar in nadgradnja podatkovnih baz.

Študije in projektna dokumentacija

V okviru ostalih študij, investicijskih in projektnih dokumentacij je v zaključni fazi projektna naloga za sanacijo betonov na pregradi Podselo.

Poslovno informacijski sistem

Področje je obdelano v samostojnem poglavju [točka 2.8].

Ostalo

Ostala vlaganja zajemajo planirane nakupe oz. zamenjave opreme za vzdrževanje, obratovanje in delovanje spremljajočih poslovnih funkcij.

Tako kot v sprejetem Poslovnem načrtu 2015-2017 je med investicijami ločeno prikazana omrežnina za priključno moč ČHE Avče.

2.8. INFORMATIKA

Izgradnja brezžičnega omrežja na sistemskih objektih HE je zaključena. Brezžično omrežje je segmentirano glede na vrsto uporabnikov in tip naprave.

V lastni režiji je bila izvedena nadgradnja mikrokode [firmware] centralnega podatkovnega sistema SAN v družbi, na katerem gostimo 95% podatkov tako poslovnih kot tehničnih storitev.

Podatkovni sistem je sestavljen iz dveh enakih podsistemov, primarnega A [Av7k] in sekundarnega podsistema B [Bv7k]. Oba podsistema skupaj vsebujeta 42 kosov 900GB 10K trdih diskov in vsak po dva diskovna krmilnika. Primarni sistem je z uporabo virtualizacije zmogljivejši še za dodaten zunanji pomnilniški sistem IBM DS5100. Gre za predhodni podatkovni sistem SAN, ki ga lahko še vedno s pridom izrabljamo.

V lastni režiji je bila izvedena nadgradnja programske opreme za nadzor strežniškega virtualizacijskega okolja na verzijo 5.5 update2. Nadgradnja primarnega in sekundarnega okolja je potekala v dveh korakih:

- nadgradnja virtualizacijske platforme VMware ESXi poslovnega in tehničnega strežniškega okolja,
- nadgradnja programske opreme za nadzor in kontrolo virtualizacijskega strežniškega okolja VMware vCenter.

Na visoko razpoložljivi računalniški infrastrukturi HA & DR smo virtualizirali tudi informacijsko storitev za električno zaščito [e-Zaščita].

V mesecu juniju smo izvedli prvo osvežitev intranetnega spletnega portala <http://soca> tj. Soča. Intranetni spletni portal Soča smo obogatili z informacijsko storitvijo Počitniške Kapacitete in dopolnili s spletno stranjo Športnega društva SENG. Vsak počitniški objekt je predstavljen slikovno in opisno. Poleg opisa sta prikazana tudi lokacija [Google Earth] in zasedenost objekta.

V mesecu juliju smo uredili licence za Microsoftove proizvode v okviru pogodbe Microsoft Enterprise Agreement št. 090615v0 med družbo HSE d.o.o. in Microsoftovim lastniško povezanim podjetjem tj. podjetjem Microsoft d.o.o. iz Ljubljane. S tem smo prešli iz dosedanje najemne pogodbe OVS na pogodbo Enterprise, ki jo ureja družba HSE.

V mesecu avgustu smo izvedli vzpostavitev produkcijskega okolja Office 365 za vseh 123 uporabnikov iz družbe SENG v Microsoftovem računalniškem oblaku. Predhodno smo vzpostavili sinhronizacijo uporabniških računov z namestitvijo storitve Directory Synchronization in konfiguracijo Konfigurirati obstoječe storitve Active Directory Federation Services za enovito prijavo v Microsoftov računalniški oblak Office 365. Izvedena je bila migracija vseh poštnih predalov uporabnikov elektronske pošte iz strežnika Kerio Connect [On premises] v Microsoftov računalniški oblak O365 [Exchange Online]. Uspešno je bila izvedena tudi implementacija celovitega oblačnega produkcijskega okolja Office 365 za vse uporabnike iz družbe SENG s poudarkom na prijazni uporabniški izkušnji pri komuniciranju in medsebojnemu sodelovanju zaposlenih tako znotraj družbe kot tudi širše na nivoju skupine HSE. Uporabnikom v družbi SENG so na voljo med seboj povezane komplementarne informacijske storitve Office 365 za učinkovitejše medsebojno sodelovanje kot so:

- Exchange Online,

- OneDrive za podjetja,
- Skype za podjetja,
- SharePoint Online,
- Yammer in še vrsto drugih (Azure RMS, Microsoft Intune).

V mesecu oktobru je bila izvedena nadgradnja celotnega virtualizacijskega okolja VMware vSphere v družbi iz verzije 5.5 na 6.0.

Podrobnejši opis postopka nadgradnje:

- nadgradnja upravljaljskega sistema VMware vSphere vCenter Standard iz verzije 5 na verzijo 6,
- nadgradnja sistema za upravljanje obnovitve v primeru nesreče - Site Recovery Manager (SRM) iz verzije 5.1 na verzijo 6.0,
- nadgradnje VMware vSphere ESXi virtualizacijske platforme iz verzije 5.5u2 na verzijo 6.0u1,
- nadgradnja sistema za varnostno shranjevanje podatkov Veeam iz verzije 8.0.0.2030 na 8.0.0.2084.

V mesecu novembru so bili nadgrajeni vsi trije domenski strežniki iz verzije Microsoft Server 2008 R2 na Microsoft Server 2012. Nadgradnja se je izvajala postopoma, tako da je bila za uporabnike domene seng.si neopazna. Nadgrajeni so bili naslednji servisi: AD DS, DNS, DHCP, GPO.

V mesecu decembru smo uredili nabavo novih osebni in prenosni računalnikov, monitorjev ter multifunkcijskih naprav za tiskanje, kopiranje, skeniranje in spenjanje. Z dobavo novih bomo poskrbeli za ustrezno zamenjavo iztrošenih enot in s tem zagotovili nadaljnje nemoteno delo uporabnikom informacijskih storitev.

2.9. ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

Poslovanje v letu 2015

Poslovanje v letu 2015 je prikazano primerjalno s Poslovnim načrtom 2015 in z doseženimi rezultati v letu 2014.

Prihodki

V letu 2015 je družba realizirala 40.943.065 € vseh prihodkov, ki so nižji od načrtovanih za 7% in so za 6% nižji od realiziranih v letu 2014. Najpomembnejši med vsemi prihodki so poslovni prihodki, ki imajo v strukturi vseh prihodkov 99,9% delež, sledijo finančni prihodki z 0,1% deležem.

PRIHODKI V PRIMERJAVI S PLANOM IN LETOM 2014

v €

Postavke	Leto 2015	Plan 2015	Index		
			L15/P15	Leto 2014	
			L15/L14		
Poslovni prihodki	40.917.001	44.124.642	93	43.255.551	95
Finančni prihodki	26.064	40.000	65	89.012	29
Skupaj	40.943.065	44.164.642	93	43.344.563	94


RAZČLENITEV PRIHODKOV

v €

Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	2015	Plan 2015	2014	Index 2015 / Plan 2015	Index 2015 / 2014
- Električne energije	40.449.709	43.735.671	42.749.525	92	95
- Ostalega trgovskega blaga in materiala	91.792	40.000	51.464	229	178
- Ostalih storitev	188.534	238.000	205.486	79	92
Skupaj čisti prihodki od prodaje	40.730.035	44.013.671	43.006.475	93	95
Drugi poslovni prihodki				0	0
Črpanje odloženih prihodkov	0	0	20.795	0	0
Dobički pri prodaji stalnih sredstev in odprava slabitve terjatev	25.751	50.971	59.518	51	43
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	156.257	60.000	168.755	260	93
Drugi poslovni prihodki	4.958		9	0	54.722
Skupaj drugi poslovni prihodki	186.966	110.971	249.076	168	75
Finančni prihodki				0	0
Iz dividend in drugih deležev dobičku	2.960		2.031	0	146
Obresti iz danih posojil in depozitov	23.104	40.000	86.332	58	27
Od prodaje finančnih naložb			649	0	0
Skupaj finančni prihodki	26.064	40.000	89.012	65	29
SKUPAJ PRIHODKI	40.943.065	44.164.642	43.344.563	93	94

Poslovni prihodki obsegajo prihodke od zagotavljanja moči in dobave električne energije na domačem trgu, prihodke od prodaje storitev, prihodke od prodaje materiala, prihodke od najemnin, prevrednotovalne poslovne prihodke, prihodke od odškodnin in druge poslovne prihodke. Poslovni prihodki so ustvarjeni v višini 40.917.001 € in so za 7% nižji od plana in za 5% nižji od realiziranih leta 2014.

Prihodki od prodaje električne energije predstavljajo največji delež med poslovnimi prihodki. V letu 2015 je družba realizirala 99% vseh prihodkov s proizvodnjo električne energije oziroma ustvarila je 40.449.709 € tega prihodka.

Finančni prihodki so sestavljeni v glavnem iz prejetih obresti od vezanih denarnih sredstev. Nastali so v višini 26.064 €, od tega znašajo obresti od združevanja sredstev v skupini HSE (cash pooling) 6.772 €. Finančni prihodki predstavljajo 65% realizacijo letnega plana in 29% realizacijo leta 2014.

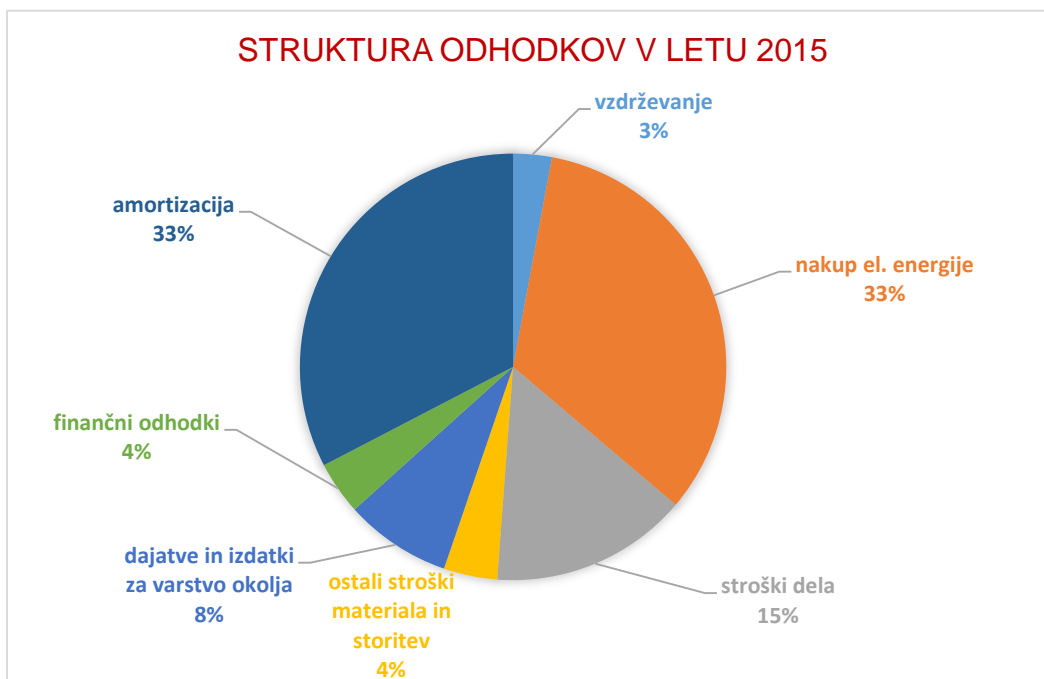
Odhodki

V letu 2015 je družba imela 33.552.350 € vseh odhodkov, ki so nižji od plana za 8% in so za 3% nižji od odhodkov leta 2014. Odhodki so sestavljeni iz poslovnih odhodkov, ki imajo v strukturi vseh odhodkov 96% delež in finančnih odhodkov s 4% deležem.

ODHODKI V PRIMERJAVI S PLANOM IN LETOM 2014

Postavke	Leto 2015	Plan 2015	Index		v €	
			L15/P15	Leto 2014	Index	L15/L14
Poslovni odhodki	32.219.585	35.046.138	92	33.354.417	97	
Finančni odhodki	1.332.765	1.367.324	97	1.199.126	111	
Skupaj	33.552.350	36.413.463	92	34.553.543	97	

V strukturi odhodkov so največji odhodki strošek nakupa električne energije, amortizacija, stroški dela in dajatve ter izdatki za varstvo okolja. Te štiri postavke zajemajo 89% vseh odhodkov.



Poslovni odhodki znašajo 32.219.585 €, od tega znašajo stroški brez donacij 31.812.219 € in prevrednotovalni poslovni odhodki 407.366 €. Poslovni odhodki so nižji od plana za 8% in so nižji od realiziranih leta 2014 za 3%.

POSLOVNI ODHODKI V PRIMERJAVI S PLANOM IN LETOM 2014

Postavke	Leto 2015	Plan 2015	Index	
			L15/P15	L15/L14
Stroški materiala	11.358.182	13.858.860	82	111
Stroški storitev	1.941.246	2.265.200	86	72
Amortizacija	10.775.673	10.650.000	101	101
Rezervacije	64.434	40.000	161	144
Stroški dela	4.952.074	4.738.200	105	95
Drugi poslovni stroški, odhodki	3.127.976	3.493.878	90	69
Skupaj	32.219.585	35.046.138	92	97

Finančni odhodki, med katere spadajo v glavnem obresti od najetih posojil in obrestnih zamenjav, so nastali v višini 1.332.765 € in pomenijo 97% realizacijo letnega plana in za 11% presegajo realizacijo leta 2014.

Poslovni izid

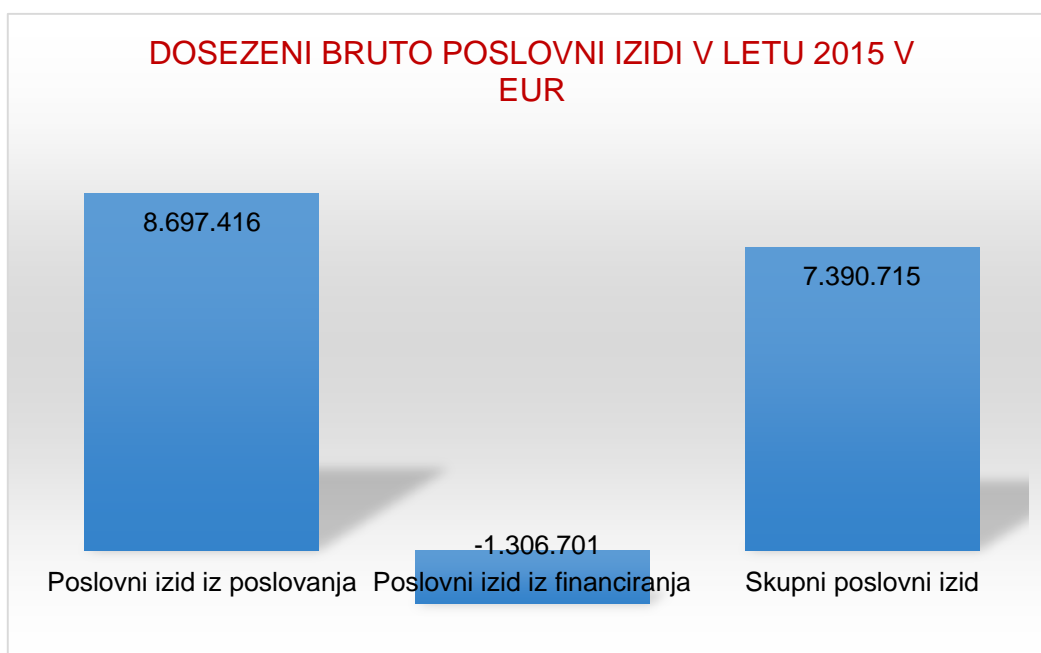
Družba je poslovno leto 2015 zaključila z 7.390.715 € poslovnega izida pred davki in 6.172.466 € čistega poslovnega izida. Delež čistega poslovnega izida v celotnih prihodkih znaša 15%. Davek iz dobička znaša 1.221.354 €, odhodki iz naslova odloženega davka 3.105 €.

Celoten poslovni izid je za 5% nižji od letnega plana. Skupaj prihodki so za 3,2 mio € nižji od planiranih in odhodki so za 2,8 mio € nižji od planiranih.

Poslovni izid je nižji od leta 2014 zaradi nižjih prihodkov od el. energije.

POSLOVNI IZID V PRIMERJAVI S PLANOM IN LETOM 2014

Postavke	Leto 2015	Plan 2015	v €		
			Index L15/P15	Index L15/L14	
Poslovni izid iz poslovanja	8.697.416	9.078.504	96	9.901.134	88
Poslovni izid iz financiranja	-1.306.701	-1.327.324	98	-1.110.114	118
Poslovni izid iz rednega delovanja	7.390.715	7.751.180	95	8.791.020	84
Celotni poslovni izid obdobja	7.390.715	7.751.180	95	8.791.020	84
Davek iz dobička	1.221.354	1.126.675	108	1.346.205	91
Odloženi davki	-3.105	0	0	10.442	-30
Čisti poslovni izid obdobja	6.172.466	6.624.505	93	7.434.373	83



Glavne aktivnosti in realizirani cilji

V letu 2015 je bilo poslovanje družbe naravnano k uresničevanju ciljev in nalog, ki so bili zastavljeni v Poslovnem načrtu 2015, med katerimi so bili tudi ukrepi za dodatno racionalizacijo. Večina planiranih ciljev je realiziranih. Poslovanje je pozitivno z ustvarjenim čistim dobičkom. Zagotovljeno je bilo zanesljivo in varno obratovanje objektov in naprav ter realizirana visoka stopnja obratovalne pripravljenosti. Izvedba nekaterih investicij se je odmaknila od terminskih planov zaradi stroškovne optimizacije in vzpostavitve pogojev za konkurenco med ponudniki. V letu 2015 smo zmanjšali število zaposlenih, stimulacije in božičnica niso bile izplačane, z bankami smo se dogovorili za znižanje obrestnih mer pri kreditih, material in storitve so bile nabavljene po nižjih nabavnih cenah.

Uredili smo priključitev ČHE Avče na omrežje in izvedli odplačni prenos DV na Eles.

Družba je vključena v skupino HSE, v krogu katere uspešno obvladuje vsa tveganja, ki jim je izpostavljena.

Zagotavljanje plačilne sposobnosti

V letu 2015 družba ni imela težav s plačilno sposobnostjo, ker so bila pravočasno zagotovljena sredstva za poravnavanje tekočih obveznosti in izvedbo investicij. Plačilno sposobnost družbe smo v letu 2015 zagotavljali z načrtovanjem in spremljanjem denarnih tokov, usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti. Skladno z »Internim navodilom družb skupine HSE za upravljanje z denarnimi sredstvi (Cash management) in za združevanje denarnih sredstev (Cash pooling) v skupini HSE« je družba koristila ugodnosti Cash poolinga.

Denarna sredstva, ki jih družba izkazuje po stanju konec poslovnega leta 2015, so nastala zaradi zamika realizacije posameznih investicij. Ta prihranjena sredstva so namenjena financiranju dokončanja planiranih investicij, ki se v letu 2015 niso zaključila, poravnavanju posojilnih obveznosti in financiranju planiranih investicij v obdobju 2016-2018.

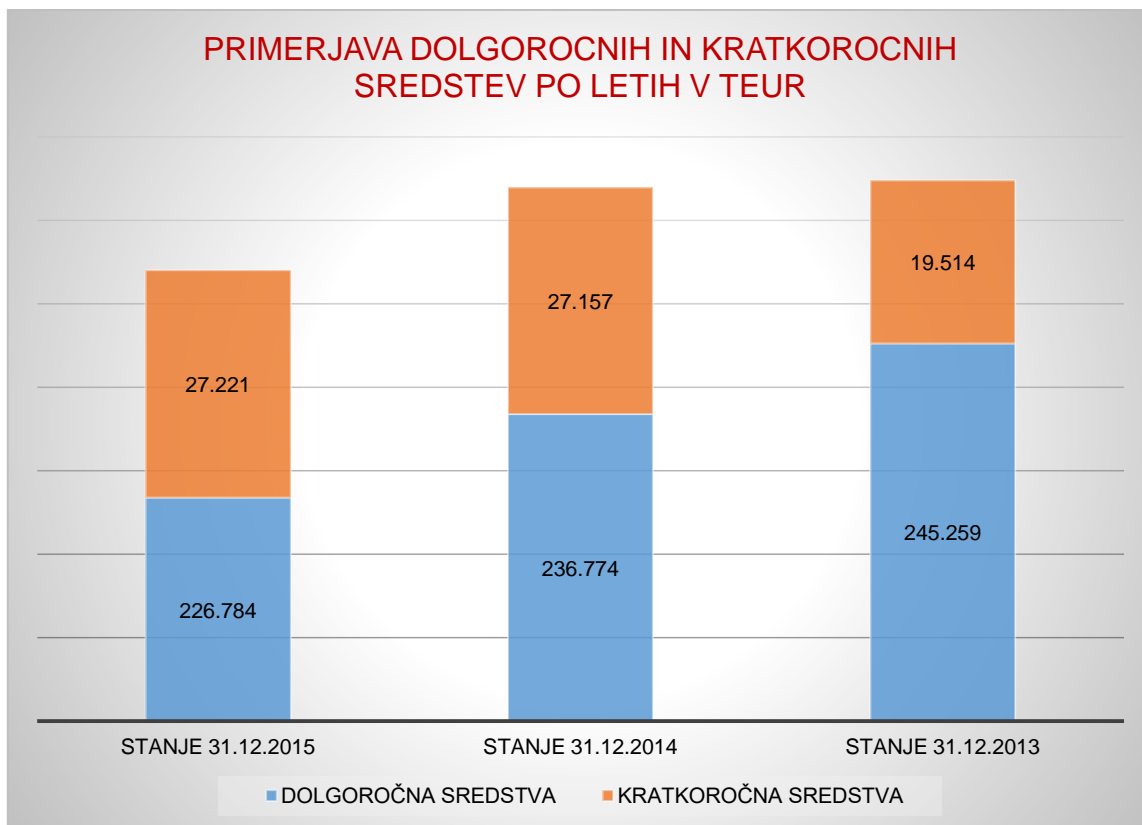
Zagotavljanje potrebnih finančnih virov

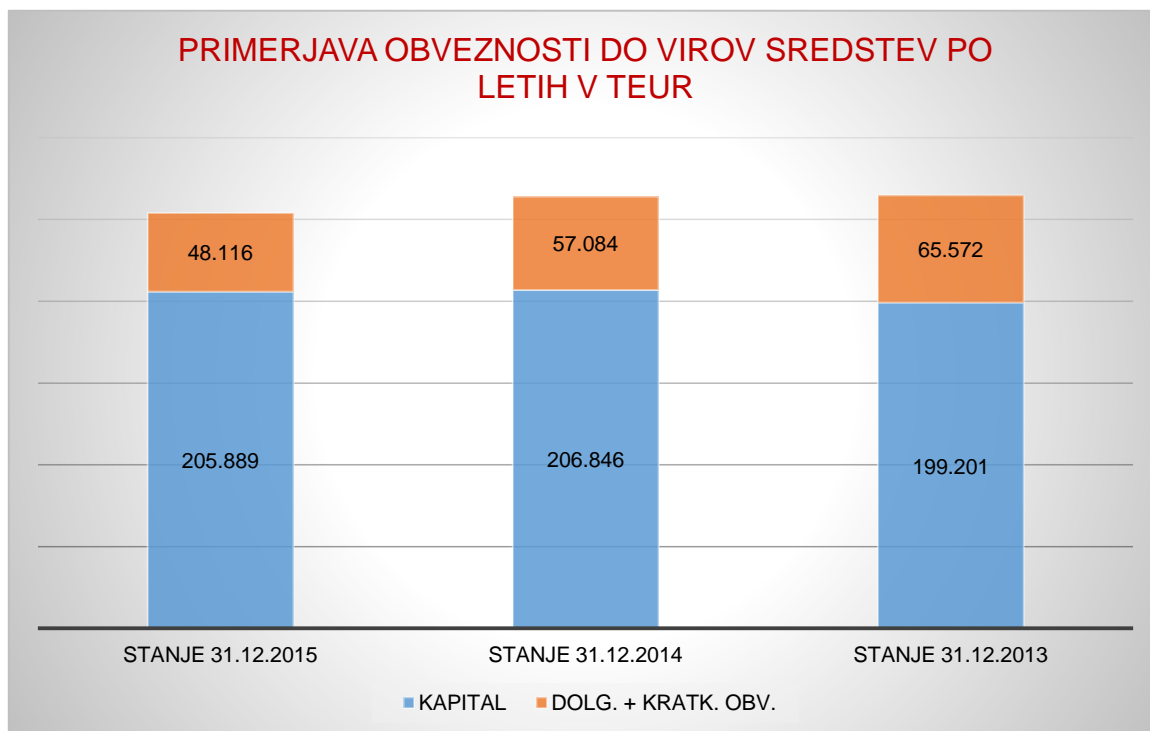
V letu 2015 so bili potrebni finančni viri za poslovanje in investiranje zagotovljeni iz realiziranih tekočih prihodkov.

Kapitalska ustreznost

Družba je kapitalsko ustrezna, saj razpolaga z ustreznim kapitalom glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja ter glede na tveganja, ki jim je izpostavljena pri opravljanju teh poslov. Knjigovodska vrednost vseh sredstev družbe po stanju konec leta 2015 znaša 254 mio EUR, vrednost lastniškega kapitala pa 205,9 mio EUR. Z lastniškim kapitalom je financiranih 81% vseh sredstev družbe. Vrednost kapitala je v letu 2015 glede na leto 2014 ostala na enakem novouju. Razmerje med dolgom in lastniškim kapitalom je 1: 4,3 v korist lastniškega kapitala. Struktura virov financiranja je ustrezna.

Udeležba dolžniškega kapitala v financiranju sredstev družbe povečuje dobičkonosnost kapitala. V financiranju družbe prevladujejo dolgoročni viri, delež le teh je 94%.





Stanje zadolženosti

Skupno stanje neodplačanih posojil do bank na dan 31.12.2015 znaša 43.246.250 € in predstavlja 16,9% vsega kapitala in obveznosti. Stanje neodplačanega posojila SID na dan 31.12.2015 znaša 30.506.250 €. Stanje neodplačanega posojila Nove KBM na dan 31.12.2015 znaša 8.840.000 €. V decembru 2015 je bilo najeto kratkoročno posojilo pri Gorenjski banki v višini 3.900.000 € po obrestni meri 0,89% zaradi dokončnega odplačila dolgoročnih posojil Deželni banki in Banki Sparkasse. Namen tega refinanciranja je znižanje stroškov obresti.

V letu 2015 so bile odplačane glavnice posojil v višini 11.438.214 €.

Dolgoročna posojila se obrestujejo po variabilni obrestni meri vezani na tri oziroma šest mesečni Euribor in so izpostavljena tveganju spremembe obrestne mere. Zaradi obvladovanja obrestnega tveganja pred naraščanjem obrestnih mer in skladno s sprejeto »Izvedbeno politiko obvladovanja obrestnega tveganja v Skupini HSE« družba uporablja za varovanje obrestnega tveganja izvedene finančne instrumente zamenjave variabilne obrestne mere s fiksno (IRS). Na ta način se za določeno obdobje obresti po variabilni obrestni meri nadomeščene s fiksno obrestno mero. V celotnem izbranem obdobju so stroški obresti znani, fiksni in neodvisni od trenutnega gibanja tržne obrestne mere. Z obrestno zamenjavo se pojavi izpostavljenost padanju obrestnih mer, zato je bila sprejeta politika ščitena v skupini HSE, da se pred obrestnim tveganjem ščiti največ 50% portfelja.

Z namenom obvladovanja obrestnega tveganja je družba SENG d.o.o. konec meseca marca 2011 sklenila obrestne zamenjave za posojila v vrednosti 18,7 mio EUR za obdobje 5 let do marca 2016. Sklenjeni finančni instrumenti obrestnih zamenjav so preverjeni in opredeljeni kot učinkovito varovanje denarnega toka pred tveganjem, saj se popolnoma ujemajo ključni parametri varovane

postavke (posojila) in instrumenta varovanja (IRS) ter se učinkovitost varovanja nahaja v razponu od 80% do 125%. Konec leta 2015 znaša vrednost varovanega posojila 11,3 mio EUR in predstavlja 28,7% dolgoročnih posojil.

Kazalniki družbe

Konec leta 2015 predstavlja kapital družbe 81% vsega kapitala in obveznosti.

Družba financira svoja sredstva 94% z dolgoročnimi viri in le s 6% s kratkoročnimi viri.

Delež nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev med sredstvi družbe je 86%.

Dolgoročna sredstva družbe predstavljajo 89% vseh sredstev družbe.

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev je razmerje med kapitalom in osnovnimi sredstvi. Vrednost koeficienta konec leta 2015 znaša 0,94 kar pomeni, da je z lastniškim kapitalom financiranih 94% najbolj nelikvidnih sredstev.

Hitri koeficient prikazuje razmerje med likvidnimi sredstvi (denarna sredstva) in kratkoročnimi obveznostmi. Kazalnik konec leta 2015 znaša 0,75.

Vrednost pospešenega koeficienta je konec leta 2015 znašala 1,92, kar pove, koliko denarnih sredstev in kratkoročnih poslovnih terjatev družba financira s kratkoročnimi obveznostmi.

Kratkoročni koeficient je konec leta 2015 znašal 1,93, kar kaže, v kolikšni meri kratkoročna sredstva zadostujejo za pokrivanje kratkoročnih obveznosti.

Kazalnik gospodarnosti poslovanja je 1,27 kar pomeni da so poslovni prihodki večji kot poslovni odhodki.

Družba je v letu 2015 ustvarila 3 € čistega dobička na 100 € vloženega kapitala.

KAZALNIKI

	Realizacija 31.12.2015	Plan 31.12.2015	Realizacija 31.12.2014	Re 2015 / Pn 2015	Re 2015 / Re 2014
STOPNJA LASTNIŠKOSTI FINANCIRANJA	81,06	80,97	78,37	100	103
STOPNJA DOLGOROČNOSTI FINANCIRANJA	94,45	95,31	95,41	99	99
STOPNJA OSNOVNOSTI INVESTIRANJA	86,25	84,71	86,77	102	99
STOPNJA DOLGOROČNOSTI INVESTIRANJA	89,24	87,59	89,65	102	100
KOEFICIENT KAPITALSKE POKRITOSTI OSNOVNIH SREDSTEV	0,94	0,96	0,90	98	104
KOEFICIENT NEPOSREDNE POKRITOSTI KRATK. OBV. (HITRI KOEFICIENT)	0,75	1,94	1,53	39	49
KOEFICIENT POSPEŠENE POKRITOSTI KRATK. OBV. (POSPEŠENI KOEFICIENT)	1,92	2,57	2,24	75	86
KOEFICIENT KRATKOROČNE POKRITOSTI KRATK. OBV. (KRATKOROČNI KOEF.)	1,93	2,63	2,24	73	86
KOEFICIENT GOSPODARNOSTI POSLOVANJA	1,27	1,26	1,30	101	98
KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI KAPITALA (ROE)	0,030	0,032	0,037	94	81
KOEFICIENT ČISTE DOBIČKONOSNOSTI SREDSTEV (ROA)	0,024	0,025	0,028	96	86
DODANA VREDNOST V €	24.784.969	24.511.846	25.864.105	101	96
DODANA VREDNOST / ZAPOSLENEGA V €	195.157	184.995	195.940	105	100
Celotne finančne obveznosti / EBITDA	2,24	2,23	2,51	100	89
EBITDA / Plačane obresti	14,13	14,32	18,39	99	77
EBITDA / Finančni odhodki iz posojil	14,98	14,43	17,81	104	84
Celotne finančne obveznosti / Sredstva	0,17	0,17	0,20	100	85

2.10. UPRAVLJANJE S TVEGANJI

Pri poslovanju je družba izpostavljena različnim vrstam tveganja, katerih spoznavanje, spremljanje in obvladovanje postaja vse pomembnejše s ciljem zmanjševanja tveganja na najnižjo možno raven. V letu 2015 je družba nadaljevala z graditvijo sistema upravljanja s tveganji na področju celotne dejavnosti družbe, ki je temeljilo na sistemu zgodnjega odkrivanja in opozarjanja, analize vplivnosti in posledic, nadzora in obvladovanja.

Specifičnost poslovanja družbe se odraža v izpostavljenosti predvsem naslednjim tveganjem:

Finančna tveganja

Tveganje plačilne sposobnosti je tveganje, ki se kaže v primanjkljaju likvidnih sredstev za tekoče poravnavanje vseh sredstev in v nesposobnosti družbe, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti. Z ukrepi za obvladovanje tveganja plačilne sposobnosti se zagotavlja optimalna plačilna

sposobnost družbe. Eden izmed takih ukrepov je načrtovanje denarnih tokov na dnevni, mesečni, letni in večletni ravni ter redno spremljanje in upravljanje likvidnosti. Družba SENG je v okviru skupine HSE vključena v cash management oz. v upravljanje z denarnimi sredstvi. Cash management poteka v obliki zadolževanja med družbami v skupini. Osnovni vir financiranja kratkoročnih primanjkljajev družb v skupini so presežki prostih denarnih sredstev ostalih družb v skupini. Cilj je optimizacija likvidnosti družb v skupini, saj se s tem dosegajo boljši pogoji zadolževanja in naložbenja denarnih sredstev. Cash management se izvaja v skladu s sprejetimi Internimi navodili družb skupine HSE za upravljanje z denarnimi sredstvi Cash management in za združevanje denarnih sredstev Cash pooling skupine HSE.

Tveganje solventnosti je tveganje zagotavljanja likvidnosti na dolgi rok in izhaja iz tveganja zagotavljanja kapitalске ustreznosti zaradi dolgotrajnejšega poslovanja z izgubo in tveganja kratkoročne ali dolgoročne plačilne nesposobnosti, s čimer je ogrožen ugled, pogosto pa tudi dolgoročno delovanje družbe.

Kreditno tveganje je tveganje, da pogodbene obveznosti ne bodo v celoti poravnane ob njihovi zapadlosti. Obvladujoča družba HSE je največji kupec, ki odkupi vso proizvedeno električno energijo. Sklenjena je letna pogodba o prodaji električne energije, ki vsebuje elemente zavarovanja terjatev. Ostali kupci in poslovni partnerji so večinoma znani in imajo glede na izkušnje ugodno boniteto.

Obrestno tveganje je tveganje rasti stroškov financiranja pri virih, vezanih na spremenljivo obrestno mero zaradi spremembe višine obrestnih mer na trgu. Družba ima dolgoročne kredite najete po variabilni obrestni meri Euribor. Obrestno tveganje je obvladovano na nivoju družbe in skupine, skladno z izvedbeno politiko obrestnega tveganja v skupini HSE. Določena je raven, do katere se zavaruje pred tveganjem in instrumenti, s katerimi se varuje.

Cenovno tveganje opredelimo kot tveganje, ki izhaja iz nihanja tržnih cen elektrike, ki imajo neposredni vpliv na cene EE ali na poslovanje družbe, s tem pa neposredno vplivajo na prihodke od prodaje.

Količinska tveganja

Tveganje slabe hidrologije, ki se kaže v nedoseganju planirane proizvodnje zaradi nizkega vodostaja porečja ter posledično v nižjem prihodku, se obvladuje v okviru skupine HSE. Obvladovanje na dolgi rok je možno z graditvijo akumulacijskih HE na porečju reke Soče. Tveganje izpada agregata, ki je povezano z nedoseganjem planirane proizvodnje in prihodka, se obvladuje z rednimi in preventivnimi ukrepi v okviru tehnične funkcije.

Tveganje strojelomov, tveganje izgub zaradi naravnih nesreč: se kaže v izgubi proizvodnje električne energije zaradi obratovalne nepripravljenosti proizvodnih enot v času odpravljanja posledic strojelomov in naravnih nesreč in v stroških za izvedbo sanacijskih ukrepov. Tveganje se obvladuje z zavarovanjem osnovnih sredstev pred škodnimi dogodki, kot so strojelomi in naravne nesreče. Izguba proizvodnje ni zavarovana.

Tveganje pri obratovanju ČHE Avče:

- zaradi prenosnega omrežja in tržnih razmer vpliva na manjšo proizvodnjo električne energije in izpad prihodkov. Tveganje se obvladuje z opozarjanjem na nujnost rešitve DV problematike in dodatnim angažiranjem pri načrtovanju in obratovanju.
- ČHE je izpostavljena še vedno povečanim tveganjem za nepredvidene izpade do izvedbe vseh dogovorjenih ukrepov za povečanje robustnosti konstrukcije generatorja po havarijskih dogodkih, ki so se zgodili po zamenjavi rotorja generatorja konec leta 2011. Bistven ukrep za povečanje robustnosti generatorja bo izveden pri prvem remontu agregata, ki je predviden v letu 2018.

Tveganje zaradi zamikanja potrebnih večjih investicijsko vzdrževalnih del na proizvodnih objektih in postrojih kot posledice nižanja plana sredstev za vzdrževanje se posledično srednjeročno zmanjšuje zanesljivost in varnost obratovanja ter povečuje rizik daljšega izpada in havarij na proizvodnih objektih.

Tveganje zunanjih vplivov nastane v primeru izrednih dogodkov (visoke vode, potres, požar). Obvladuje se z ukrepi iz sprejetih navodil. V teh primerih se avtomatsko razglasi stanje pripravljenosti vseh služb v družbi v skladu z "Navodilom o izvajanju ukrepov za obrambo pred poplavami, požari, potresi in drugimi nesrečami" in "Načrtom zaščite in reševanja" z namenom pravočasnega odziva osebja SENG za izvedbo ustreznih ukrepov.

Tveganje statistično večje pogostosti okvar in izpadov zaradi iztekanja življenjske dobe, nerazpoložljivost rezervnih delov in servisnih uslug v HE Plave I do izvedbe rekonstrukcije do leta 2019. Obstaja tveganje strojeloma turbine zaradi popuščanja gonilniških lopat. Posledice so izpad iz obratovanja in izguba razpoložljivosti in proizvodnje oziroma dalj trajajoči izpad zaradi popravila.

Tveganje zamika obnove opreme v Centru vodenja SENG

V primeru daljše zakasnitve začetka posodobitve CV SENG nastopijo naslednja tveganja:

- Ker proizvajalec systemske programske opreme obstoječega CV ne podpira več, to pomeni, da v primeru okvare na sistemskem delu programske opreme pride lahko do daljšega okrnjenega delovanja CV SENG, kar bi se odražalo kot: poslabšana varnost in zanesljivost obratovanja HE na SENG, izpad sekundarne regulacije moči za SENG, slabšo odzivnost in možnost prilagoditev proizvodnje potrebam HSE-ja in ELES-a, zasedba hidroelektrarn z dežurnim osebjem in dodatne stroške obratovanja.
- Kasnejše uvajanje potrebnih izboljšav predvsem na področju preglednosti in varnost, ki jih obstoječa oprema v CV ne omogoča, lahko privede do zmanjšanja varnosti obratovanja naprav.

Strateška tveganja

Regulatorno tveganje izhaja iz sprememb zakonodaje ali tržnih pravil na trgih električne energije, s posledicami na poslovnem rezultatu družbe. Tveganje obvladujemo s spremljanjem sprememb zakonodaje in z nenehnim usposabljanjem, da se zagotovi pravilna uporaba predpisov.

Z **investicijskim tveganjem** razumemo tveganje nedoseganja planiranega donosa na investirana sredstva zaradi nepravočasne, neekonomične, ali tehnično neustrezne izvedbe investicijskih projektov. Tveganje se odraža na zvišanju stroškov investicij, izpadu prihodkov, stroških pogodbenih kazni in sankcij, nekonkurenčnosti, izgubi tržnega deleža ipd.. Investicijsko tveganje vključuje tveganje ustrezne strategije odnosov, oz. komunikacije z investitorji (lastniki in posojilodajalci).

Tveganje R&R

Podlago za načrtovanje in izvedbo naložbenih projektov predstavljajo Razvojni in Poslovni načrt družbe ter investicijska in projektna dokumentacija za posamezno naložbo. Za pravočasno izvajanje načrtovanih naložb je pomembno, da so vse posamezne faze od priprave do izvedbe naložbe pripravljene in odobrene pravočasno, kar se zagotovi s postopki in načinom priprave investicijskih projektov in vodenja projektov v skladu z internimi akti in veljavno nacionalno zakonodajo v vseh fazah projekta. Za izvedbo posameznih projektov so imenovani odgovorni nosilci, ki so zadolženi za pravočasno pripravo investicijske dokumentacije in izvedbo postopkov oddaje del. Potrebno je tudi pravočasno zagotavljanje finančnih virov. Status naložbenih projektov se spremlja na nivoju razvojnih kolegijev. Naložbeni plan se usklajuje v fazi priprave Razvojnih in Poslovnih načrtov družb ter na strateški konferenci skupine HSE.

Tveganje iz korporativnih razmerij

Tveganje iz korporativnih razmerij je tveganje iz razmerij z obvladujočo družbo.

Tveganja delovanja

Kadrovsko tveganje zajema tveganje, povezano z upokojevanjem zaposlenih, fluktuacijo ključnih kadrov, bolniškimi odsotnostmi, odsotnostjo zaradi zdravstvenih omejitev, visoko starostno strukturo in izgubo intelektualnega kapitala. Kadrovska tveganja se obvladujejo s spodbujanjem stalnega izpopolnjevanja zaposlenih s pridobivanjem novega znanja in kompetenc, prenosom znanja med zaposlenimi, timskim delom, samoiniciativnostjo, ustvarjalnostjo in inovativnostjo. Pomembno je gojenje dobrih odnosov med zaposlenimi in graditev visoke organizacijske kulture. Fluktuacijo poskušamo preprečevati z dobrim vodenjem in komunikacijo z in med zaposlenimi, s stalno strokovno rastjo in motiviranjem ter zagotavljanjem stimulativnih delovnih pogojev in okolja.

Informacijska tveganja se obvladujejo s stalnim izboljševanjem informacijske varnosti. Pri svojem vsakdanjem delu imamo prav vsi zaposleni na vseh ravneh vedno bolj opraviti ne samo z obvladovanjem obstoječih informacijskih tveganj, ampak tudi s tistimi, ki jih je potrebno predvidevati in bi lahko v določeni situaciji nastala. S tesnim medsebojnim sodelovanjem in s predvidevanjem vnaprej lahko tudi slednja pravočasno in uspešno obvladamo. Velikokrat lahko v primeru proaktivnega ravnanja večino pravočasno identificiranih tveganj obvladamo že z manj zahtevnimi posegi v obstoječo konfiguracijo informacijsko komunikacijskih sredstev. Ti posegi vsaj v prvem koraku niso pogojeni z dodatnimi investicijami v strojne ali programske nadgradnje uporabljenih informacijskih sredstev.

Tveganje prevar in skladnost poslovanja: je tveganje neustreznega/nepripravnega delovanja sistemov in/ali izvajanja postopkov, nepravilnega ravnanja zaposlenih, ali zunanjih dogodkov/dejanj in skozi izgubo prihodkov, višje stroške, globe in kazni vpliva na doseganje planiranega denarnega toka.

Tveganja na področju varnosti in zdravja pri delu zajemajo kompleksen sistem različnih področji dela, ki pa so celostno gledano povezana v enovit sistem s skupnim ciljem, zagotavljanjem varnosti in zdravja samega delavca brez tveganj za ogrožanje njegovega zdravja. Tveganje nastanka negativnih psihofizičnih stanj zaposlenih v zvezi z delom predstavlja imenovalec več končnih pokazateljev (ne)urejenih razmer na delovnem mestu, zato lahko to tveganje imenujemo tudi glavno ali bistveno tveganje. V povezavi s slednjim, poznamo še tveganja nespravnosti sredstev za delo, osebne varovalne opreme, delovnega okolja in delovnih mest v povezavi z urejenostjo vse zakonsko potrebne dokumentacije. Odškodninsko in kazensko tveganje v družbi obstaja in prav je, da smo nanj pripravljeni, vendar je verjetnost pojava majhna. Nekoliko ločeno, vendar prav tako pomembno in identificirano je požarnovarnostno tveganje, ki zajema svoj sistem ukrepov, s katerimi se zagotavlja varnost pred tveganji požarov ali eksplozij. Požarnovarnostno tveganje se dotika praktično vseh preostalih tveganj, ki se v družbi nahajajo.

Tveganje varnosti in katastrof

Tveganja varnosti in katastrof so povezana z izvajanjem poslovnih procesov v odnosu do notranjega in zunanjega okolja družbe, zagotavljanjem neprekinjenega delovanja ter s tem povezanimi načrti vzpostavitve delovanja. Pri tovrstnih tveganjih imamo v mislih izredne dogodke v proizvodnem procesu zaradi notranjih dejavnikov, ali izrednega delovanja zunanjih dejavnikov (narava), ki lahko ogrožajo nemoteno poslovanje, varnost ljudi, okolje in obstoje družbe.

ZAP. ŠT.	VRSTA TVEGANJA	OPIS TVEGANJA	POSLEDICA	OCENITEV TVEGANJA		INSTRUMENTI OBVLADOVANJA TVEGANJ
				VERJETNOST*	VPLIV**	
1.	Finančno (tveganje plačilne sposobnosti)	Neplačane zapadle obveznosti	Izguba bonitete	V	V	Načrtovanje denarnih tokov, vključenost v cash management v okviru skupine HSE, posojila pri bankah
2.	Finančno (tveganje solventnosti)	Kratkoročna ali dolgoročna plačilna nesposobnost	Dolgotrajnejše poslovanje z izgubo	M	M	Zagotavljanje likvidnosti na dolgi rok
3.	Finančno (kreditno tveganje)	Neplačane ali delno plačane terjatve	Izpad likvidnih finančnih sredstev	M	M	Boniteta kupca - obvladujoča družba HSE d.o.o.
4.	Finančno (obrestno tveganje)	Dvig variabilne obrestne mere za posojila	Večji denarni izdatki za plačilo obresti	M	M	Finančni instrumenti zamenjave obrestne mere
5.	Finančno (cenovno tveganje)	Negotovo gibanje cen električne energije na trgih	Nižji prihodek	M	M	Povezanost v skupino HSE, ukrepi obvladovanja v HSE d.o.o.
6.	Količinsko (tveganje slabe hidrologije)	Nedoseganje planirane proizvodnje zaradi nizkega vodostaja porečja in nenačrtovanih zaustavitvev agregatov	Izpad proizvodnje in nižji prihodek	V	S pri HE nad 10 MW, V - pri mHE	Povezanost v skupino HSE, graditev akumulacijskih HE na porečju Soče, redno in preventivno vzdrževanje
7.	Količinsko (tveganje strojelomov)	Obratovalna nepriljubljenost proizvodnih enot v času odpravljanja posledic strojelomov	Izguba proizvodnje električne energije, stroški sanacije	M	V	Povezanost v skupino HSE, zavarovanje osnovnih sredstev
8.	Količinsko (tveganje naravnih nesreč)	Obratovalna nepriljubljenost proizvodnih enot v času odpravljanja posledic večjih naravnih nesreč (ekstremno visoke vode, potresi, plazovi)	Večja škoda na objektih HE, dalj trajajoči izpadi proizvodnje zaradi sanacije	M	V	Pripravljenost na izredne ekstremno visoke vode, pripravljenost in odziv na izredne razmere, učinkovito postopanje in sanacija škode, ustrezna zavarovanja
9.	Količinsko (tveganje pri obratovanju ČHE Avče)	Tveganje pri obratovanju ČHE Avče zaradi prenosnega omrežja in tržnih razmer	Nezmožnost obratovanja	V	V	Angažiranje pri izgradnji daljnovoda
10.	Količinsko (tveganje za nepredvidene izpade)	Povečanje robustnosti konstrukcije generatorja po havarijskih dogodkih	Nerazpoložljive oz. omejene kapacitete	V	V	Izbira dobaviteljev delovne opreme z visoko bonitetno oceno
11.	Količinsko (tveganje zaradi zamikanja potrebnih večjih investicijsko vzdrževalnih del)	Tveganje zaradi zamikanja potrebnih večjih investicijsko vzdrževalnih del na proizvodnih objektih in postrojih kot posledica nižanja plana sredstev vzdrževanja	zmanjšanje zanesljivosti in varnosti obratovanja, rizik daljšega izpada in havarij	V	V	Skrbno načrtovanje in pregled realizacije vzdrževalnih del
12.	Količinsko (tveganje zunanjih vplivov)	Nastanek izrednih dogodkov kot so visoke vode, potresi, požari.	Izguba premoženja, nerazpoložljive oz. omejene kapacitete	S	S	Navodila o izvajanju ukrepov za obrambo pred poplavami, požari, potresi in drugimi nesrečami ter Načrt zaščite in reševanja.
13.	Količinsko (tveganje statistično večje pogostosti okvar in izpadov)	Tveganje statistično večje pogostosti okvar in izpadov zaradi iztekanja življenjske dobe, nerazpoložljivost rezervnih delov in servisnih uslug v HE Plave I do izvedbe rekonstrukcije do leta 2019.	izpad iz obratovanja, izguba razpoložljivosti, proizvodnje	S	S	Priprava zahtev za rekonstrukcijo gonilnika, pogostejši pregledi, povečanje zaloge rezervnih delov aktivnih naprav, pogostejša periodika pregledovanja in kontrole stanja, dodatni monitoringi stanja
14.	Količinsko (tveganje zamika obnove opreme v centru vodenja SENG)	Okrnjeno delovanje CV, kasnejše uvajanje potrebnih izboljšav	slabša varnost in zanesljivost obratovanja HE, izpad sekundarne regulacije moči za SENG, slabšo odzivnost in možnost prilagoditev proizvodnje potrebam HSE-ja in ELES-a, zasedba hidroelektrarn z dežurnim osebjem in dodatni stroške obratovanja	S	S	Posodobitev programske opreme
15.	Strateško (regulatorno tveganje)	Spremembe zakonodaje in tržnih pravil	Poslovni rezultat	S	S	Spremljanje sprememb zakonodaje in usposabljanje
16.	Strateško (investicijsko tveganje)	tveganje nedoseganja planiranega donosa na investirana sredstva zaradi nepravočasne, neekonomične, ali tehnično neustrezne izvedbe investicijskih projektov.	Nedoseganje planiranega donosa	M	S	Metodologija projektnega vodenja
17.	Strateško (tveganje R&R)	Nepravočasna izvedba načrtovanih naložb	Neizkoriščene kapacitete	S	S	Razvojni, Poslovni načrti, finančna sredstva
18.	Strateško (tveganje iz korporativnih razmerij)	tveganje iz razmerij z obvladujočo družbo.	Izčrpavanje družbe	S	S	Poročilo o razmerjih z obvladujočo družbo
19.	Tveganje delovanja (kadrovske)	Upokojevanje zaposlenih, fluktuacija ključnih kadrov, odsotnost zaradi zdravstvenih omejitev, visoka starostna struktura in izguba intelektualnega kapitala	Težave v delovnih procesih	M	M	Spodbujanje stalnega izpopolnjevanja zaposlenih s pridobivanjem novega znanja in kompetenc, prenosom znanja med zaposlenimi, timskim delom, samoiniciativnostjo, ustvarjalnostjo in inovativnostjo

ZAP. ŠT.	VRSTA TVEGANJA	OPIS TVEGANJA	POSLEDICA	OCENITEV TVEGANJA		INSTRUMENTI OBVLADOVANJA TVEGANJ
				VERJETNOST*	VPLIV**	
20.	Tveganje delovanja (informatijsko tveganje)	Razpoložljivost zagotovljenih storitev IT, razpoložljivost dostopa do IT, nepooblaščen dostop do IT	Skrajne informatijski mrk	V	V	Načrtovanje, zaščita in nadzor
21.	Tveganje delovanja (tveganje prevar in skaldnost poslovanja)	tveganje neustreznega/nepravičnega delovanja sistemov in/ali izvajanja postopkov, nepravilnega ravnanja zaposlenih, ali zunanjih dogodkov/dejanj in skozi izgubo prihodkov, višje stroške, globe in kazni vpliva na doseganje planiranega denarnega toka.	Nepravilno delovanje družbe	M	M	Spremljanje sprememb zakonodaje in usposabljanje
22.	Tveganje varstva in zdravja pri delu					
	Tveganje nastanka negativnih psihofizičnih oz. zdravstvenih stanj zaposlenih v zvezi z delom	Tveganje nastanka mobinga, motenj, poškodb, bolezni in drugih negativnih dogodkov v zvezi z varstvo in zdravjem pri delu.	Zmanjšana sposobnost za delo zaposlenih, nezmožnost za delo zaposlenih, slabi družbeni odnosi, večji finančni stroški dela.	M	V	Večje sodelovanje med zaposlenimi, izvajanje ukrepov promocije zdravja, spremljanje zdravstvenega stanja zaposlenih, sistematično obravnavanje negativnih dogodkov, izvajanje drugih preventivnih ukrepov, usposabljanje.
	Tveganje neusposobljenosti zaposlenih s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom	Tveganje, da zaposleni niso ustrezno usposobljeni in izobraženi za varno opravljanje delovnih dolžnosti.	Nepoznavanje delovnih nalog, nevarno izvajanje del, povečana nevarnost za poškodb, bolezni, požara, neskladje z zakonodajo.	M	V	Boljša spremljava usposabljanj, izbira kakovostnih izvajalcev usposabljanja, izvedba prilagodljivejših metod usposabljanj.
	Tveganje nespravstnosti delovne opreme, osebne varovalne opreme	Tveganje, da orodja, stroji, naprave, oprema ni ustrezna, varna za uporabo ter da nimajo ustreznih potrdil o ustreznosti.	Nevarnost poškodb pri delu, zmanjšana produktivnost, večji stroški vzdrževanja.	M	V	Redna spremljava pregledov sredstev, urejen sistem spremljave pregledov sredstev, kakovostna izvedba pregledov, pravilna uporaba sredstev, javljanje pomanjkljivosti.
	Tveganje nespravstnosti delovnega okolja in delovnih mest	Tveganje, da delovna mesta in delovno okolje niso primerna za delo zaposlenih in lahko predstavljajo nevarnost za njihovo zdravje.	Nevarnost bolezni in poškodb pri delu, zmanjšana produktivnost, slabo počutje, večji stroški dela.	M	V	Redne meritve kakovosti okolja, prilagajanje del. mest glede na potrebe zaposlenih, spremljanje napredka.
	Tveganje neskladnosti internih dokumentov s področja varnosti in zdravja pri delu, požarne varnosti in obrambne varnosti	Tveganje neskladnosti internih dokumentov (ocena tveganja, pravilniki, navodila, požarni red, obrambni načrt, ...) v skladu z zakonodajo oz. drugimi internimi dokumenti družbe.	Nevarnost pri izvajanju oz. razumevanju delovnih dolžnosti in postopkov, neskladje z zakonodajo, neorganiziranost dela.	M	S	Urejen sistem pregledovanja dokumentov, urejen sistem sodelovanja med službami, redna spremljava zakonodaje, pridobivanje mnenj s strani uporabnikov dokumentov.
	Tveganje tožb, odškodnin, kazni..	Tveganje, da npr. pri poškodbah pride do tožb, odškodnin, kazni ter s tem posledično denarnih kazni.	Nevarnost denarnih kazni, kazenskega prava.	M	V	Spravnost dokumentacije, dobri odnosi, poznavanje prava.
	Požarnovarnostno tveganje	Tveganje, da pride do nastanka požara ali eksplozije na objektih SENG.	Nevarnost uničenja premoženja in poškodovanja ljudi.	M	V	Urejenost dokumentov, organizacije dela, urejenost delovnih mest, ustrezna opremljenost prostorov.
23.	Tveganje varnosti in katastrof	tveganja varnosti in katastrof so povezana z izvajanjem poslovnih procesov v odnosu do notranjega in zunanjega okolja družbe, zagotavljanjem neprekinjenega delovanja ter s tem povezanimi načrti vzpostavitve delovanja.	prekinjeno obratovanje, neizpolnjevanje plana proizvodnje	V	M	preventivna zaščita objekta pred izrednimi dogodki, organizacijski ukrepi - sprejeti so inteni akti

2.11. KOMUNICIRANJE Z JAVNOSTMI

V Soških elektrarnah Nova Gorica razumemo komuniciranje z javnostmi kot strateško orodje za uresničevanje poslovnih in razvojnih načrtov družbe. Verjamemo, da smo pri tem lahko uspešni le, če z vsemi deležniki korektno sodelujemo.

Uspešnost podjetja temelji na zadovoljnih in motiviranih zaposlenih, zato je posebna pozornost namenjena notranjemu komuniciranju, predvsem komuniciranju vrednot, organizacijske kulture ter vzdrževanju pozitivne in motivirajoče klime v kolektivu. Na ravni notranjega komuniciranja je zelo pomembna dobra komunikacija znotraj tima, oddelka kot tudi komunikacija med različnimi službami. Primer dobre prakse je t. i. »politika odprtih vrat«, ki je v podjetju postala ustaljena praksa. Za boljše informiranje zaposlenih je v letu 2015 zaživela interna spletna stran, ki je med zaposlenimi zelo dobro sprejeta. Na njej so objavljene vse ključne novice iz družbe in povezave do spletnih strani, ki jih zaposleni dnevno uporabljajo za kakovostno opravljanje dela. Nadaljujejo se aktivnosti z urejanjem in oblikovanjem internega portala, ki se vsebinsko izboljšuje v smislu večje preglednosti. Tako bo medij še prijaznejši do uporabnika. V letu 2015 sta izšli dve številki internega časopisa *Dinamike energije*. Časopis je namenjen izključno zaposlenim v Soških elektrarnah in upokojenim sodelavcem Soških elektrarn, ki *Dinamike energije* prejemajo po pošti.

Z dogajanjem v skupini HSE se zaposleni seznanjajo prek revije *Energija* [interni časopis skupine HSE], v kateri so redno objavljene tudi novice iz naše družbe. V letu 2015 so bili objavljeni štiri članki, in sicer: *Burja porušila dva daljnovidna stebra na trasi Ajdovščina-Nova Gorica*, *Jesenske visoke vode so poškodovale MHE Podmelec*, *Poškodbe na cevovodu HE Zadlaščica in Soške elektrarne Nova Gorica z najboljšo inovacijo energetike*. V letu 2015 sta bila objavljena dva prispevka v reviji za otroke skupine HSE – *Modri Jan*, in sicer o ČHE Avče in mHE Ajba. *Naš stik* – revija slovenskega elektrogospodarstva prinaša zaposlenim vpogled v širše dogajanje v slovenskem elektrogospodarstvu, v uredniškem odboru omenjene revije je predstavnik našega podjetja in redno so objavljene novice iz našega podjetja, tako v tiskanih kot tudi v spletnih izdajah.

Zaposleni se vsako leto odzovejo na različne humanitarne pobude in sodelujejo pri različnih dobrodelnih akcijah. Del srečanj zaposlenih poteka v organizaciji športnega društva, sindikatov in sveta delavcev.

Tudi pri komuniciranju z zunanjimi javnostmi SENG sledi načelom poslovne etike in odgovornega poslovanja. Odgovorno komuniciranje je namreč ključno za uresničevanje dobre prakse podjetja. Komunikacija je usmerjena v doseganje korektnih in dolgoročnih odnosov z lokalno in strokovno javnostjo, s splošno javnostjo ter predstavniki medijev.

Pri tem je ključnega pomena profesionalen in strokoven pristop do vseh deležnikov. Odziv na *novinarska vprašanja* je ažuren in strokoven. V letu 2015 so se nanašala predvsem na proizvodnjo in razvojne načrte družbe. V preteklem letu so bila trikrat posredovana *sporočila za javnost*, in sicer februarja, ko je močna burja porušila dva daljnovidna stebra na trasi Ajdovščina-Nova Gorica. Drugo sporočilo za javnost je bilo posredovano oktobra, ko je sodelavec Primož Bergoč prejel nagrado za najboljšo inovacijo v energetiki in tretje, ob novoletni donaciji Splošni bolnišnici dr. Franca Derganca Nova Gorica. Ob tej priložnosti je bila v prenovljenih prostorih porodnišnice in v sodelovanju z bolnišnico organizirana tudi *novinarska konferenca*. V sklopu uspešnih sodelovanj z lokalnimi skupnostmi so potekala različna *srečanja in sestanki*. H komunikacijskim pripravam na nove projekte spadajo tudi *predstavitveni kratki filmi* hidroelektrarn na Soči.

Cilj komunikacijske strategije ostaja tudi v prihodnje visoka kultura dialoga z vsemi deležniki.

2.12. RAZISKAVE IN RAZVOJ

Poglavitni cilj družbe je zagotovitev zanesljivega obratovanja vseh naprav ob stalni racionalizaciji poslovanja in obvladovanju stroškov na način, ki ne poslabšuje konkurenčnosti in visokega nivoja obratovalne sposobnosti. Zanesljivo obratovanje se zagotavlja s stalnim posodabljanjem tehnologije ter novimi razvojnimi projekti.

V nadaljnjem razvoju družbe so načrtovani novi razvojni projekti v širitev zmogljivosti in v obnovo obstoječih najstarejših elektrarn na reki Soči in pritokih. Razvojni projekti so vključeni v razvojni program HSE. Nadaljevala se bo postopna rekonstrukcija agregatov elektrarne HE Plave I, ki je bila začrtana v preteklosti v okviru Projekta obnove in doinstalacije HE na reki Soči.

Pomembno je tudi sodelovanje v družbi HESS za izgradnjo HE na spodnji Savi, ki bo trajalo do konca izgradnje celotne verige predvidoma do leta 2019. Načrtujemo rekonstrukcije nekaterih obstoječih objektov z namenom doseganja boljšega. Med večjimi investicijami sta rekonstrukciji HE Solkan in HE Hubelj. Ravno tako pa tudi snujemo novogradnje iz obnovljivih virov, katerih izvedba je odvisna od ekonomike, vključevanja v prostor in vključenosti v planske dokumente.

Vodilo pri načrtovanju in gradnji novih objektov je spoštovanje pogojev, ki jih predpisujeta prostor in okolje ter večnamenska izraba. Prizadevanja za večnamenskost izrabe objektov prinašajo koristi in pozitivno naravnost širše družbene skupnosti do načrtovanih projektov.

Na področju obratovanja bo družba delovala v smeri optimizacije verige elektrarn na reki Soči in obratovanja ČHE Avče ter na izpopolnjevanju napovedi dotoka.

2.13. NAČRTI ZA PRIHODNOST

Razvojni projekti družbe so usmerjeni v izgradnjo obnovljivih virov energije in povečanju deleža te energije, kar je tudi prioriteta v strategiji energetike. Med večje načrte v prihodnosti spadajo izgradnja HE Učja, HE Možnica II, HE Zadlaščica II in veriga HE na Idrijci.

HE Učja

Na osnovi rezultatov projektne dokumentacije ima t.i. »varianta 2a« največ pozitivnih ekonomsko – energetskih učinkov. Sestavljajo jo pregradni objekt, na koti cca. 545 m, z bruto volumnom 853 m³, dovodni sistem, ki ga sestavljata dovodni tunel v dolžini 3450 m in tlačni cevovod v dolžini 778 m (oba potekata v celoti po desnem bregu Učje), strojnica z enim agregatom, s Francisovo turbino inštalirane moči cca. 34 MW, z bruto padcem 210 m, instaliranim pretoku 20 m³/s ter z letno proizvodnjo cca. 31 GWh ter kompenzacijski [zadrževalni] bazen na koti 334 m, z maksimalnim volumnom 27,3 m³. Ocena investicijske vrednosti naložbe je cca. 55 mio €. V letu 2015 so se nadaljevale aktivnosti v zvezi s pripravo strokovnih podlag za podporo pri spremembi Zakona o Soči ter pripravile so se strokovne podloge za vodenje postopkov. Na podlagi projektne naloge se bo naročilo izvedbo študije Ugotavljanje ekološkega stanja [popis flore in favne].

Pitna voda in HE Možnica II

Projekt obravnava zasnovano novega vodovodnega sistema, ki bi zagotavljal pitno vodo in požarno vodo naselju Bovec in vasi Čezsoča ter istočasno izrabo hidroenergetskega potenciala vodotoka Možnica za pridobivanje električne energije. Investicija se bo prilagodila aktivnostim, ki jih pripravlja občina Bovec. Predvidena lokacija hidroelektrarne bo upoštevala obstoječe visokonapetostno omrežje in pogoje priključitve. Možna je hidroenergetska izraba v obliki mHE z inštaliranim pretokom do 1,0 m³ in močjo cca. 1MW. Investitorji predvidevajo fazen potek investicijskega procesa tako, da se bo ob zaključku vsake od posameznih projektnih faz lahko odločal o nadaljevanju investicije v skladu z zaključki iz izdelanih dokumentov posamezne faze.

Ocena investicijske vrednosti naložbe je cca. 3,2 mio €.

HE Zadlaščica II

Zajezitveni objekt za HE Zadlaščica II je predviden cca. 1,5 km vzvodno od izliva Zadlaščice v Tolminko, na koti cca. 330 m n.m. Z zajezitvijo doline bi se ustvarila akumulacija s prostornino cca. 1,5 mio m³. Derivacija je predvidena s tlačnim cevovodom, dimenzioniranim na instalirani pretok 5 m³/s. Strojnica je predvidena na desnem bregu Zadlaščice, cca. 400 m od sotočja Zadlaščice in Tolminke, na koti cca. 210,00 m n.m. V strojnici je predviden en agregat s pripadajočo elektro – strojno opremo z instalirano močjo 5 MW z oceno srednje letne proizvodnje cca. 18 GWh. Ocena investicijske vrednosti naložbe je cca. 25 mio €.

Veriga HE na Idrijci

Možni odsek hidroenergetske izrabe Idrijce je med koto 282 m n.m. in koto 153 m n.m.

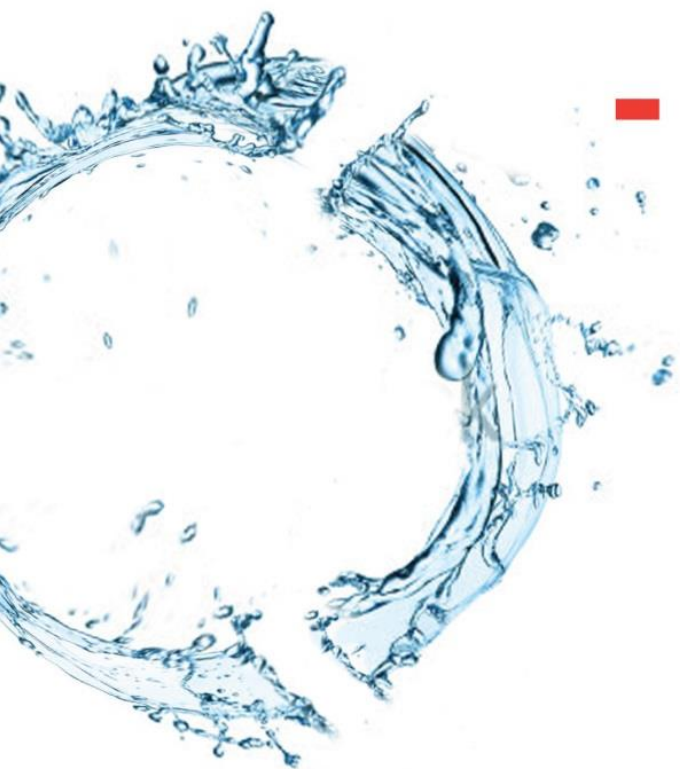
V letu 2012 se je pričelo z obdelavo več variant izgradnje verige hidroelektrarn, ki predvidevajo izgradnjo dveh, treh ali štirih hidroelektrarn v verigi. Inštalirana moč posameznih variant je od 50,50 MW do 77,50 MW, letna proizvodnja je predvidena od 102,98 GWh do 134,37 GWh, strošek izgradnje pa je ocenjen od 204 mio EUR do 307,5 mio EUR.

Do konca leta 2013 se je izdelala Študija za določitev najugodnejših lokacij zajezitev in velikosti akumulacij ter višin inštalacije v variantah, kot strokovna podlaga za določitev ukrepov v območju Natura 2000. V letu 2015 se je nadaljevalo s preučevanjem možnosti vključevanja HE v prostor in izdelavo potrebnih strokovnih podlag.

2.14. POMEMBNI DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA

Družba po zaključku obračunskega obdobja ni imela pomembnih dogodkov, ki bi bistveno vplivale na poslovni izid ali finančni položaj družbe.

3. POROČILO O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI



3.1. ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH

Kadrovska politika

Na prvi dan leta 2015 se je upokojil direktor družbe in s tem dnevom smo zaposlili tudi novega direktorja. Konec februarja je podal odpoved pogodbe o zaposlitvi en delavec. Dvema delavcema, ki sta bila zaposlena za določen čas, smo ponudili v podpis pogodbe za nedoločen čas. Oba sta bila zaposlena za določen čas zaradi priprave in uvajanja v delo na delovnem mestu in tudi po podpisu pogodbe za nedoločen čas sta ostala na istem delovnem mestu.

Pričeli smo tudi s postopki optimizacije stroškov dela in prenavo procesov, kar pa je za posledico imelo tudi ukinjanje nekaterih delovnih mest oz. zmanjševanje števila zaposlenih na določenih delovnih mestih.

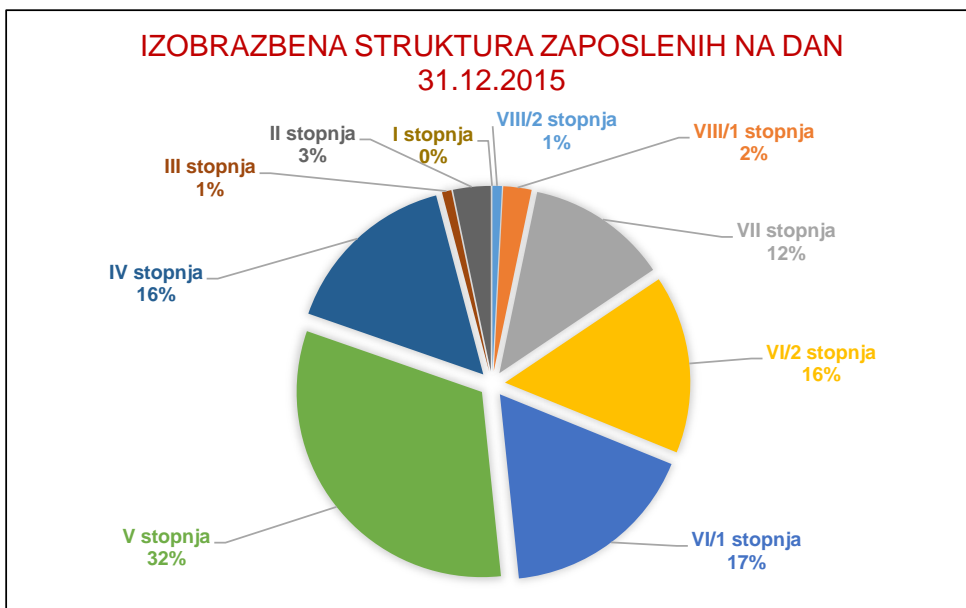
Dne 13.4.2015 je sedem delavcev prejelo redno odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov z 80 dnevno odpovednim rokom, ki se jim je iztekel 30.6.2015. Pod istimi pogoji smo dne 14.5.2015 redno odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov izročili še enemu delavcu. Ta je prenehal z delom 31.7.2015. Vsi omenjeni delavci so dobili izročeno redno odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov v skladu z 114. členom ZDR-1 in bodo lahko do upokojitve uveljavljali pravico za primer brezposelnosti na Zavodu RS za zaposlovanje. Preden smo izročili omenjene redne odpovedi, smo se skupaj s sindikati v podjetju dogovorili tudi o načinu izplačila odpravnin omenjenim delavcem in v ta namen podpisali Aneks št. 8 k Podjetniški kolektivni pogodbi, ki ureja način izračuna višine odpravnine za delavce, ki jim je izročena redna odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov po 114. členu ZDR-1. Na podlagi redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delavca in po 30 dnevno odpovednem roku nas je 1.10.2015 zapustila še ena sodelavka. Tako je iz podjetja v letu 2015 odšlo 11 delavcev, dne 1.1.2016 pa smo zaposlili enega delavca – direktorja.

Na dan 31.12.2015 je bilo v družbi zaposlenih 122 delavcev, kar je enajst manj kot je v poslovnem načrtu za leto 2015.

V jesenskem času smo pričeli z pripravo novega Akta o organiziranosti podjetja, ki ga je direktor najprej predstavil kolegiju in v začetku decembra tudi sindikatoma in svetu delavcev. Pravilnik je nato stopil v veljavo 1.1.2016.

Z dnem 17.6.2015 smo pričeli tudi z izpolnjevanjem ankete, katere rezultati so nam dali odgovor o klimi v podjetju. Rezultati so bili znani v sredini julija 2015. Predstavitev rezultatov ankete se je zaradi poletnih počitnic prestavilo v jesenski čas. Rezultati so bili presenetljivi in v primerjavi z letom 2013 v skoraj vseh postavkah boljši. Ponovno smo bili opozorjeni, da zaposleni pogrešajo pravično nagrajevanje in več komunikacije med zaposlenimi na vseh nivojih vodenja.

V tem obdobju so se v kadrovski službi izvajala tudi tekoča dela na področju urejanja kadrovskih evidenc, urejanja izobraževanja zaposlenih.



Izobraževanje

Zaposleni so bili vključeni v razna usposabljanja, ki so se nanašala na pridobivanja znanj iz področja nove zakonodaje ter iz področja varstva pri delu.

Potekalo je tudi izobraževanje dijakov in študentov v skladu s programom posameznih izobraževalnih ustanov in pogodbami o sodelovanju.

Študij ob delu

Skladno s poslovnimi cilji družbi smo tudi v letu 2015 podpirali prizadevanje zaposlenih po pridobitvi višje stopnje izobrazbe in v letu 2015 pridobili doktorja znanosti s področja strojništva ter magistra znanosti s področja elektro energetike, katerega naloga zajema dva razvojna sklopa, in sicer turbinski regulator in model hidroelektrarne, ki se izvaja na osebnih računalnikih v realnem času. Tovrstni sistem se lahko s pridom implementira tudi pri obnovah malih hidroelektrarn. Naloga je bila nagrajena na letošnjem 7. strateškem srečanju *Inovacija energetike* za razvoj turbinskega regulatorja za male hidroelektrarne in tako je tam prejel nagrado za najboljšo inovacijo leta na področju energetike.

Štipendiranje

V začetku leta smo v družbi štipendirali enajst štipendistov, ena štipendistka je julija 2015 prenehala prejemati štipendijo, ker je zaključila šolanje. V začetku decembra smo sporazumno razvezali pogodbo z enim štipendistom, ker mu nismo mogli garantirati zaposlitve po končanem šolanju, ko so mu to ponudili drugje. Tako imam na dan 31.12.2015 v družbi devet štipendistov.

3.2. ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA

Ekologija in okolje

Kot proizvajalec električne energije iz obnovljivega vira je družba neposredno povezana z naravo in njenimi zakonitostmi. Zato je odgovornost do naravnega okolja prisotna na vseh področjih delovanja. Da bi družba izpolnjevala svojo zavezanost k uresničevanju načel trajnostnega razvoja in nevsiljivega vključevanja energetike v naravne lepote sveta ob Soči, spoštuje mednarodne okoljske standarde, koncesijske obveznosti in celovite sisteme ravnanja z okoljem.

Družba je tako nosilka več mednarodnih okoljskih certifikatov:

- okoljskega certifikata ISO 14001,
- certifikata TÜV za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov.

Svoj posluš za okolje kažemo z odgovornim izkoriščanjem vodne moči reke Soče in njenih pritokov ter z:

- uresničevanjem zadane okoljske politike,
- doslednim spoštovanjem ekološko sprejemljivega pretoka,
- redno spremljavo (monitoringom) okoljskih parametrov,
- rednim vzdrževanjem akumulacijskih bazenov (odstranjevanje plavja in naplavin),
- sonaravnim urejanjem vodne infrastrukture ter
- načrtom zaščite in reševanja v primeru visokih voda (skrb za minimiziranje vplivov pridobivanja električne energije na okolje ter ščitimo prebivalce ob vodi pred poplavami).

3.3. ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI

Okoljski projekti, sponzorstva, donacije in vključevanje v humanitarne akcije

V družbi in okolju, v katerem SENG deluje, posluje etično, odgovorno in trajnostno. Družba podpira različna področja človekovega delovanja in ustvarjanja. Spodbuja razvoj znanja in kulture, izmenjavo izkušenj in inovativnih rešitev ter sodeluje pri športnih in okoljskih projektih. Tesna vpetost v naravno in družbeno okolje, zavezuje družbo, da ga tudi s finančnimi sredstvi tvorno sooblikuje.

Kljub zaostrenim gospodarskim razmeram v letu 2015 se je družba odzvala na prošnje in potrebe ter pomagala bodisi kot sponzor ali donator. Soške elektrarne so tradicionalni sponzor Kajak kluba Soške elektrarne. Sponzorska sredstva so bila namenjena športnim, kulturnim in turističnim društvom ter raznim lokalnim prireditvam. Tudi s pomočjo donacij je družba pomagala uresničevati plemenita poslanstva različnih kulturnih, športnih, invalidskih in turističnih društev, klubov, osnovnih šol in vrtcev ter drugih ustanov. Novoletna donacija je bila že tradicionalno namenjena Splošni bolnišnici dr. Franca Derganca, in sicer za nakup sodobne porodne mize.

4. RAČUNOVODSKO POROČILO



4.1. REVIZORJEVO POROČILO



KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d.o.o.
 Železna cesta 8a
 SI-1000 Ljubljana
 Slovenija

Telefon: +386 (0) 1 420 11 10
 +386 (0) 1 420 11 60
 Telefaks: +386 (0) 1 420 11 58
 Internet: <http://www.kpmg.si>

Poročilo neodvisnega revizorja

Družbeniku družbe Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.

Poročilo o računovodskih izkazih

Revidirali smo priložene računovodske izkaze družbe Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o., ki vključujejo izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2015, izkaz poslovnega izida, izkaz vseobsegajočega donosa, izkaz sprememb lastniškega kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Revizorjeva odgovornost

Naša odgovornost je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega položaja družbe Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o. na dan 31. decembra 2015 ter njenega poslovnega izida in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU.



Poročilo o zahtevah druge zakonodaje

V skladu z zahtevo Zakona o gospodarskih družbah potrjujemo, da so informacije v poslovnem poročilu skladne s priloženimi računovodskimi izkazi.

V imenu revizijske družbe

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.


Andrej Scozzai
pooblaščen revizor

Boris Drobnič 
partner

Ljubljana, 11. maj 2016

KPMG Slovenija, d.o.o.
1

4.2. IZJAVA POSLOVODSTVA

Poslovodstvo je odgovorno, da za vsako posamezno poslovno leto pripravi računovodske izkaze v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja [v nadaljevanju MSRP], kot jih je sprejela Evropska unija in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe Soških elektrarn Nova Gorica d.o.o.

Poslovodstvo upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljene na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost poslovodstva pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in računovodske ocene so razumne in preudarne ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja,
- računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z MSRP, sprejetimi v Evropski uniji.

Poslovodstvo je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z MSRP, sprejetimi v Evropski uniji. Poslovodstvo je prav tako odgovorno za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje zlorab in drugih nepravilnosti.

Poslovodstvo potrjuje, da so računovodski izkazi pripravljene skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Poslovodstvo je računovodske izkaze družbe SENG d.o.o. za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31.12.2015, sprejelo dne 11. 5. 2016

Nova Gorica, 11. 5. 2016

Marjan Pintar, direktor

4.3. UVODNA POJASNILA

Na podlagi sklepa skupščine lastnika družbe SENG d.o.o. z dne 20.8.2010 družba od 1.1.2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija.

Revizijska družba KPMG Slovenija d. o. o., je revidirala računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

4.4. IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA

v EUR

	Pojasnilo	31.12.2015	31.12.2014
SREDSTVA		254.005.101	263.930.526
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		226.784.336	236.773.945
I.	Neopredmetena sredstva	394.042	514.978
II.	Nepremičnine, naprave in oprema	218.696.668	228.508.539
IV.	Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	9.066	9.066
V.	Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	7.473.996	7.474.114
VII.	Druga dolgoročna sredstva	98.148	101.268
VIII.	Odložene terjatve za davek	112.416	165.980
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		27.220.765	27.156.581
I.	Sredstva, vključena v skupino za odtujitev	63.676	0
II.	Zaloge	3.969	4.328
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	14.121.785	7.722.807
V.	Terjatve za odmerjeni davek	55.628	0
VI.	Druga kratkoročna sredstva	2.373.769	861.799
VII.	Denar in denarni ustrezniki	10.601.938	18.567.647
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		254.005.101	263.930.526
A. KAPITAL		205.889.057	206.846.303
I.	Vpoklicani kapital	137.894.036	137.894.036
III.	Rezerve iz dobička	61.853.548	61.853.548
V.	Rezerva za pošteno vrednost	(30.297)	(335.654)
VI.	Zadržani poslovni izid	6.171.770	7.434.373
B. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		34.024.181	44.964.340
I.	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	1.081.944	1.043.944
III.	Druge dolgoročne obveznosti	25.382	25.382
IV.	Dolgoročne finančne obveznosti	32.873.750	43.855.425
V.	Dolgoročne poslovne obveznosti	39.203	35.667
VI.	Odložene obveznosti za davek	3.902	3.922
C. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		14.091.863	12.119.883
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	1.965.778	2.362.884
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	10.693.372	7.662.305
IV.	Obveznosti za odmerjeni davek	0	442.820
V.	Druge kratkoročne obveznosti	1.432.713	1.651.874

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.5. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR

	Pojasnilo	2015	2014
POSLOVNI PRIHODKI		40.917.001	43.255.551
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	22	40.730.035	43.006.475
4. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	23	186.966	249.076
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		40.917.001	43.255.551
POSLOVNI ODHODKI		32.219.585	33.354.417
5. STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	24	13.299.428	12.912.182
6. STROŠKI DELA	25	5.016.508	5.268.187
7. ODPISI VREDNOSTI	26	11.071.045	10.694.784
a) amortizacija		10.775.673	10.650.115
b) oslabitve/odpisi/prodaje pri neopredmetenih sredstvih in naložbah, nepremičninah i		295.372	44.669
8. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	27	2.832.604	4.479.264
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA		8.697.416	9.901.134
9. FINANČNI PRIHODKI	28	26.064	89.012
10. FINANČNI ODHODKI	29	1.332.765	1.199.126
FINANČNI IZID		(1.306.701)	(1.110.114)
POSLOVNI IZID PRED DAVKI		7.390.715	8.791.020
DAVKI	30	1.218.249	1.356.647
11. Odmerjeni davek		1.221.354	1.346.205
12. Odloženi davki		(3.105)	10.442
ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	31	6.172.466	7.434.373
Lastnik matične družbe		6.172.466	7.434.373
Neobvladujoči delež			

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.6. IZKAZ VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

v EUR

	2015	2014
13 . Čisti poslovni izid poslovnega leta	6.172.466	7.434.373
17. Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluži zaposlenecv	28.078	(17.954)
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	28.078	(17.954)
21. Bruto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	333.351	270.452
Odloženi davek spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	(56.670)	(45.977)
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	276.681	224.475
22. Bruto sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	(118)	5.447
Odloženi davek rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	20	(926)
Neto sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	(98)	4.521
Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid	276.583	228.996
Drugi vseobsegajoči donos	304.661	211.042
23. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	6.477.127	7.645.415

4.7. IZKAZ DENARNIH TOKOV

v EUR

	2015	2014
DENARNI TOKOVI IZ POSLOVANJA		
A) Postavke izkaza poslovnega izida	18.577.461	19.488.317
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	40.891.251	43.197.113
Poslovni odhodki (razen za prevrednotenje in amortizacijo) in finančni odhodki iz poslovnih obv	(21.092.435)	(22.638.027)
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	(1.221.355)	(1.070.769)
B) Spremembe poslovnih postavk Izkaza finančnega izida	(8.899.013)	220.806
Začetne manj končne poslovne terjatve	(8.006.896)	324.087
Začetna manj končna druga sredstva	40.296	(1.036)
Začetne manj končne zaloge	359	(626)
Končni manj začetni poslovni dolgovi	(920.277)	23.321
Končne manj začetne druge obveznosti in rezervacije	(12.495)	(124.940)
C) Denarni tok, ustvarjen pri poslovanju	9.678.448	19.709.123
DENARNI TOKOVI IZ NALOŽBENJA		
A) Prejemki pri naložbenju	7.085.872	154.606
Prejemki od dobljenih obresti, ki se nanašajo na naložbenje	26.064	92.637
Prejemki od dobljenih deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na naložbenje		2.031
Prejemki pri nepremičninah, napravah in opremi (vključno s predujmi)	7.035.808	58.438
Prejemki pri danih kratkoročnih posojilih	24.000	
Prejemki od odtujitve drugih dolgoročnih finančnih naložb		1.500
B) Izdatki pri naložbenju	(8.378.539)	(3.505.422)
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	(33.484)	(156.021)
Izdatki pri nepremičninah, napravah in opremi (vključno s predujmi)	(8.321.055)	(3.349.401)
Izdatki pri danih kratkoročnih posojilih	(24.000)	
C) Denarni tok, ustvarjen pri naložbenju	(1.292.667)	(3.350.816)
DENARNI TOKOVI IZ FINANCIRANJA		
A) Prejemki pri financiranju	3.900.000	
Prejemki iz prejetih kratkoročnih posojil	3.900.000	
B) Izdatki pri financiranju	(20.251.490)	(8.447.091)
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	(1.378.903)	(1.117.448)
Izdatki iz prejetih dolgoročnih posojil		(7.329.643)
Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	(11.438.214)	
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	(7.434.373)	
C) Denarni tok, ustvarjen pri financiranju	(16.351.490)	(8.447.091)
DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI NA ZAČETKU OBDOBJA	18.567.647	10.656.431
Učinki sprememb deviznih tečajev na denarna sredstva in denarne ustreznike	0	0
Povečanje/zmanjšanje denarnih sredstev in denarnih ustreznikov	(7.965.709)	7.911.216
DENARNA SREDSTVA IN DENARNI USTREZNIKI NA KONCU OBDOBJA	10.601.938	18.567.647

* Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

4.8. IZKAZ SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA

v EUR

	VPOKLICANI KAPIT.			REZERVE IZ DOBIČKA		ZADRŽANI POSLOVNI IZID		SKUPAJ
	Osnovni kapital	Zakonske rezerve	Druge rezerve iz dobička	REZERVE ZA POŠTENO VREDNOST	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta		
Stanje na dan 1.1.2014	137.894.036	13.789.404	43.859.429	(546.696)		4.204.715	199.200.888	
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	211.042	0	7.434.373	7.645.415	
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja						7.434.373	7.434.373	
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	0	0	0	(17.954)	0	0	(17.954)	
<i>Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluzki zaposlenecv</i>				(17.954)			(17.954)	
Postavke, ki bodo lahko pozneje preračunane v poslovni izid	0	0	0	228.996	0	0	228.996	
<i>Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vredn. instr. za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov</i>				224.475			224.475	
<i>Sprememba rezerve za poštenu vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo</i>				4.521			4.521	
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	4.204.715	0	0	(4.204.715)	0	
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala			4.204.715			(4.204.715)	0	
Stanje na dan 31.12.2014	137.894.036	13.789.404	48.064.144	(335.654)	0	7.434.373	206.846.303	
Stanje na dan 1.1.2015	137.894.036	13.789.404	48.064.144	(335.654)		7.434.373	206.846.303	
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	(7.434.373)	0	(7.434.373)	
Izplačilo dividend					(7.434.373)		(7.434.373)	
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	0	305.357	(696)	6.172.466	6.477.127	
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja						6.172.466	6.172.466	
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	0	0	0	305.357	(696)	0	304.661	
<i>Neto dobiček/izguba iz prevrednotenja nekratkoročnih sredstev za prodajo</i>				(98)			(98)	
<i>Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluzki zaposlenecv</i>				28.774	(696)		28.078	
<i>Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja</i>				276.681			276.681	
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	7.434.373	(7.434.373)	0	
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala					7.434.373	(7.434.373)	0	
Stanje na dan 31.12.2015	137.894.036	13.789.404	48.064.144	(30.297)	(696)	6.172.466	205.889.057	
Bilančni dobiček					(696)	6.172.466	6.171.770	

4.9. POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Poročajoča družba

SENG d. o. o. [v nadaljevanju "družba"] je družba registrirana s sedežem v Sloveniji, na naslovu Erjavčeva ulica 20, 5000 Nova Gorica. V nadaljevanju so predstavljeni ločeni računovodski izkazi družbe za poslovno leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2015.

Skupinske računovodske izkaze za družbe v skupini HSE d. o. o. sestavlja družba HSE d. o. o.. Skupinsko Letno poročilo za skupino HSE se nahaja na sedežu družbe HSE d.o.o. Koprška 92, Ljubljana.

Družba ob visoki profesionalnosti opravlja dejavnost proizvodnje električne energije v hidroelektrarnah, ki je glavna tržna dejavnost družbe.

Podlaga za sestavo

Pri pripravi računovodski izkazov na dan 31.12.2015 je družba SENG d. o. o. upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju EU);
- Zakon o gospodarskih družbah;
- Energetski zakon,
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb;
- Pravilnik o izvajanju Zakona o dohodku pravnih oseb in
- Pravilnik o računovodstvu družbe SENG d. o. o. in
- Ostalo zakonodajo.

Računovodske predpostavke in kakovostne značilnosti računovodski izkazov

Računovodski izkazi družbe so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanja nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanja časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo in ne takrat, ko so plačani ter se evidentirajo in se o njih poroča za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi družbe se pripravljajo ob upoštevanju predpostavke, da družba ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinila, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštevane so sledeče kakovostne značilnosti računovodskih izkazov:

- Pošteno predstavljanje in skladnost z MSRP: računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.
- Doslednost predstavljanja: predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje. V računovodskem poročilu za leto 2015 so nekatere postavke bolj podrobno razkrite v primerjavi z računovodskim poročilom za leto 2014, zato so prilagojeni tudi primerjalni podatki. Spremembe razkritij so sledeče:
 - a) ločeno so prikazane kratkoročne terjatve do kupcev in kratkoročne obveznosti do dobaviteljev. Ostale poslovne terjatve in obveznosti so izkazane med drugimi kratkoročnimi sredstvi oz. obveznostmi (v računovodskem poročilu za leto 2014 so bile terjatve prikazane v okviru kratkoročnih poslovnih terjatev, obveznosti pa v okviru kratkoročnih poslovnih obveznosti);
 - b) obveznosti družbe za neizkoriščene dopuste so prikazane med kratkoročnimi obveznostmi do zaposlencev v okviru drugih kratkoročnih obveznosti (v računovodskem poročilu za leto 2014 so bile izkazane med kratkoročno vnaprej vračunanimi stroški in odhodki);
- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebistvene.
- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

Družba uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v računovodskih izkazih za leto 2015.

Trenutno veljavni standardi in pojasnila

a) Standardi in pojasnila, ki so stopili v veljavo v poslovnem letu 2015:

V letu 2015 so stopili v veljavo naslednji standardi, spremembe obstoječih standardov in pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) in sprejela EU:

- **MRS 19 »Zasluzki zaposlencev – prispevki zaposlenih«**, ki ga je EU sprejela 17.12.2014 (začetek uporabe 1.2.2015). Spremembe so pomembne zgolj za programe z določenimi zasluzki oziroma izpolnjevanje zahtev, ki se nanašajo na prispevke zaposlenih ali tretjih oseb. Gre za prispevke, ki a) jih določajo formalne določbe programa; b) so povezani z opravljeno storitvijo; c) so neodvisni od števila let delovne dobe. V primeru, da so ta merila izpolnjena jih lahko (ni pa nujno) družba upošteva kot zmanjšanje stroškov službovanja v obdobju, ko je bila zadevna storitev opravljena. Družba predvideva, da dopolnilo ne bo vplivalo na računovodske izkaze, saj nima programov z določenimi zasluzki, ki se nanašajo na zaposlene ali tretje osebe.

- **OPMSRP 21 »Dajatve«**, ki ga je EU sprejela 1.12.2012 [velja za letna obdobja, ki se pričnejo 17.6.2014 ali pozneje].

Pojasnilo daje smernice k opredelitvi zavezujočega dogodka, na podlagi katerega nastane obveznost ter določitvi časovnega okvirja za pripoznavanje obveznosti plačila dajatve. V skladu z pojasnilom je obvezujoči dogodek tisti, ki sproži plačilo dajatve, kot je opredeljen z zakonodajo, obveznost plačila dajatve pa se pripozna ob nastanku tega dogodka. Obveznost plačila dajatve se pripozna postopoma, če obvezujoči dogodek nastopi v določenem časovnem obdobju.

Če je obvezujoči dogodek doseganje najnižjega praga dejavnosti (kot najnižji znesek ustvarjenih prihodkov ali proizvedenih outputov), se ustrezna obveznost pripozna, ko je dosežen ta najnižji prag dejavnosti.

Pojasnilo nadalje določa, da družba nima posredne obveze plačati dajatve, ki se sproži s poslovanjem v prihodnjem obdobju, če mora zaradi gospodarskih razlogov nadaljevati poslovanje v navedenem prihodnjem obdobju.

Vpliv tega pojasnila je odvisen od posamezne dajatve, ki jo je potrebno poravnati in ki velja na dan prve uporabe. Družba pojasnila ne bo upoštevala pred začetno uporabo, zato je težko oceniti vpliv pojasnila na računovodske izkaze.

- **Spremembe MSRP 3 »Poslovne združitve«**, ki ga je EU sprejela 23.12.2014 [velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1.7.2014 ali pozneje],

Dopolnilo k MSRP 3 [posledično vključuje spremembe ostalih standardov] pojasnjuje, ko gre pri finančnem instrumentu za pogojno nadomestilo; v tem primeru se skladno z MRS 32 instrument razvrsti kot obveznost ali kapital. Nadalje dopolnilo pojasnjuje, da je pogojno nadomestilo razvrščeno kot sredstvo ali obveznost potrebno na dan poročanja meriti po pošteni vrednosti.

Družba predvideva, da sprememba ne bo vplivala na računovodske izkaze.

- **Spremembe različnih standardov »Izboljšave MSRP [obdobje 2010-2012]«**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP [MSRP 2, MSRP 3, MSRP 8, MSRP 13, MRS 16, MSR 24 in MRS 38], predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, [spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1.7.2014 ali pozneje].
- **Spremembe različnih standardov »Izboljšave MSRP [obdobje 2011-2013]«**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP [MSRP 1, MSRP 3, MSRP 13 in MRS 40], predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, [spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1.7.2014 ali pozneje].

b) Standardi in pojasnila, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, ki še niso v veljavi

Novi standardi in pojasnila, navedeni v nadaljevanju, še niso veljavni in se med pripravo letnih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31.12.2015, niso upoštevali:

- **Dopolnilo k MSRP 11 »Obračunavanje nakupa deležev v skupaj obvladovanem podjetju«** [velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.]

Skladno z dopolnilom je potrebno nakupe poslovnih deležev v skupnem poslovanju, ki tvori družbo, obračunavati in obravnavati kot poslovne združitve.

Obračunavanje v smislu poslovnih združitvev se uporablja tudi v primeru nakupa dodatnih poslovnih deležev v skupnem poslovanju, kjer skupni lastnik obdrži skupno obvladovanje. Dodatno kupljeni poslovni deleži se izmerijo po pošteni vrednosti. Pred tem posedovanih poslovnih deležev v skupnem poslovanju ni potrebno ponovno izmeriti.

Vpliv sprejetega dopolnila lahko ocenimo v letu njegove prve uporabe, saj je slednje odvisno od nakupa skupnih poslovanj, ki se izvede tekom poročevalnega obdobja. Družba dopolnila ne bo uporabila pred datumom, zato ni mogoče oceniti vpliv sprejetega dopolnila na njene računovodske izkaze.

- **Dopolnilo k MRS 1:** [velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2016. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.]

Dopolnilo k MRS 1 zajema pet ozko usmerjenih izboljšav v zvezi z razkritjem zahtev, ki jih navaja standard.

Navodila glede pomembnosti v okviru MRS 1 so spremenjena in pojasnjujejo:

- nepomembni podatki se lahko izločijo iz uporabnih informacij,
- pomembnost se uporablja za celotne računovodske izkaze, pomembnost se uporablja za vsako posamezno razkritje po MSRP-jih.

Navodila glede vrstnega reda pojasnil [vključno računovodske usmeritve] so spremenjena:

- iz MRS se izvzame del besedila, ki se je tolmačil kot določanje vrstnega reda pojasnil k računovodskim izkazom,
- družbe po lastni presoji v računovodskih izkazih umestijo razkritja v zvezi z računovodskimi usmeritvami.

Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na računovodske izkaze družbe.

- **Dopolnilo k MRS 16 in MRS 38 » Pojasnilo v zvezi s sprejemljivimi metodami amortizacije«** [velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.]

Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme na osnovi prihodkov ni dovoljena

Dopolnilo izrecno določa, da se za nepremičnine, naprave in opreme ne uporabljajo na prihodkih temelječe amortizacijske metode.

Nov omejevalni test za neopredmetena sredstva

Dopolnilo uvaja izpodbojno pravno domnevo, da je uporaba amortizacijskih metod, ki temeljijo na prihodkih, pri neopredmetenih sredstvih neustrezna. Domnevo lahko odpravimo zgolj takrat, ko so prihodki in uporaba gospodarskih koristi iz naslova neopredmetenih sredstev 'močno soodnosni' ali ko je neopredmeteno sredstvo izkazano kot merilo prihodkov.

Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo vplivalo na njene računovodske izkaze, saj družba ne uporablja amortizacijske metode, ki bi temeljila na prihodkih.

- **Dopolnilo k MRS 16 »Nepremičnine, naprave in oprema in MRS 41 Kmetijstvo«** [velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1. 1. 2016. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.]

Določilo obravnava rodne rastline v okviru MRS 16 *Nepremičnine, naprave in oprema*, in ne MRS 41 *Kmetijstvo* in tako izraža, da je z njimi povezana dejavnost podobna proizvodni dejavnosti.

Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo vplivalo na njene računovodske izkaze, saj družba nima rodnih rastlin.

- **Dopolnilo k MRS 19 »Programi z določenimi zaslužki«** [velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.2.2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.]
Dopolnilo se nanaša zgolj na programe z določenimi zaslužki, ki vključujejo prispevke zaposlenih ali tretjih oseb, ki izpolnjujejo nekatera merila oz. ki so:
 - določeni s formalnimi določbami programa;
 - povezani s storitvijo;
 - neodvisni od obdobja službovanja.

Ko so izpolnjena omenjena merila, lahko družba [ni pa obvezana] prispevke pripozna kot zmanjšanje stroška storitve v obdobju, ko je storitev bila opravljena.

Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo pomembno vplivalo na njene računovodske izkaze, saj družba nima programov z določenimi zaslužki, ki bi vključevali prispevke zaposlenih ali tretjih oseb.

- **Dopolnilo k MRS 27 »Kapitalska metoda v ločenih računovodskih izkazih«** [velja za letna obračunska obdobja, ki se začnejo 1.1.2016. Uporablja se za nazaj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.]

Skladno z dopolnilom k MRS 27 lahko družbe v ločenih računovodskih izkazih pri obračunu naložb v odvisnih družbah, pridruženih podjetjih ter skupnih podvigih uporabijo kapitalsko metodo.

Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo vplivalo na njene računovodske izkaze, saj bo družba svoje naložbe v odvisnih družbah, pridruženih podjetjih in skupnih podvigih še naprej izkazovala po nabavni vrednosti.

Letne izboljšave

Decembra 2013 je Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (IASB) objavil sklop letnih izboljšav k MSRP-jem za obdobje 2010-2012, med drugim šest sprememb k šestim standardom, posledično pa tudi druga dopolnila k standardom in pojasnilom, ki se odražajo kot spremembe v smislu predstavitve, pripoznanja in merjenja. Letne izboljšave k MSRP-jem za dopolnila, sprejeta v obdobju 2010-2012, veljajo za letna obdobja po 1.2.2015, pri čemer je dovoljena tudi uporaba pred tem datumom. Letne izboljšave k MSRP-jem za obdobje 2012-2014 so bile izdane s strani IASB v septembru 2014 in uvajajo štiri dopolnila k štirim standardom, štiri standarde, ter pripadajoča dopolnila k drugim standardom in pojasnilom, ki se odražajo kot spremembe v smislu predstavitve, pripoznanja in merjenja. Letne izboljšave k MSRP-jem za sklop dopolnil, sprejetih v obdobju 2012-2014, veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo na dan 1.1.2016 ali kasneje, pri čemer je dovoljena tudi uporaba pred tem datumom.

Izboljšave uvajajo deset dopolnil k desetim standardom, posledično pa tudi dopolnila k ostalim standardom in pojasnilom. Zadevna dopolnila veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo na dan 1.2.2015, 1.1.2016 ali kasneje, pri čemer je dovoljena tudi uporaba pred tem datumom.

Družba predvideva, da določila ne bodo pomembno vplivala na njene računovodske izkaze.

- **MSRP 3 Poslovne združitve »Dopolnilo k MSRP 3 Poslovne združitve«** (skupaj s pripadajočimi dopolnili k ostalim standardom) pojasnjuje, da razvrstitev pogojnega nadomestila med obveznosti ali kapital, v primeru ko služi kot finančni instrument, določa MRS 32 in ne drugi standardi. Dopolnilo tudi pojasnjuje, da v primeru ko se pogojno nadomestilo razvrsti kot sredstvo ali obveznost, se to izmeri po pošteni vrednosti na dan poročanja. Družba predvideva, da dopolnilo na dan prve uporabe ne bo vplivalo na njene računovodske izkaze, saj družba takega primera nima.
- **MRS 19 Zasluzki zaposlencev** - Dopolnilo k MRS 19 pojasnjuje, da mora diskontna stopnja, ki se uporablja pri izračunu zaslužkov zaposlencev, temeljiti na visoko kakovostnih podjetniških obveznicah ali državnih obveznicah, in sicer v isti višini kot je potrebno izplačati zasluzke.

V aktuarskem izračunu za obračun obveznosti iz naslova jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi diskontna stopnja že sedaj temelji na visoko kakovostnih podjetniških obveznicah, zato novo dopolnilo ne bo vplivalo na izkazovanje obveznosti iz naslova jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi.

Podlaga za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljeni ob predpostavki delujoče družbe in ob upoštevanju nastanka poslovnega dogodka.

Računovodski izkazi družbe so pripravljeni na osnovi izvirnih vrednosti bilančnih postavk, razen naslednjih sredstev in obveznosti, ki so prikazana po pošteni vrednosti:

- izpeljani finančni instrumenti,
- finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida,
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, če je pošteno vrednost mogoče določiti.

Valutna poročanja

Funkcijska in predstavitevna valuta

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih [EUR] brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitevna valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

Prevedba tujih valut

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcionalno valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Nedenarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan, ko je določena višina poštene vrednosti.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu [razlika med pozitivnimi in negativnimi tečajnimi razlikami med prihodki oziroma razlika med negativnimi in pozitivnimi tečajnimi razlikami med odhodki].

Uporaba ocen in presoj

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in odhodkov v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti. Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev,

- oceni poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev,
- oceni poštene vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov,
- oceni udenarljive vrednosti terjatev,
- oceni rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine.

Podružnice in predstavništva

Družba nima podružnic in nima predstavništev.

Pomembne računovodske usmeritve

Računovodski izkazi družbe SENG d. o. o. so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če v tem poročilu ni drugače navedeno.

Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje dolgoročne premoženjske pravice in sicer: računalniške programe in služnostne pravice.

Neopredmetena sredstva so ob začetnem pripoznanju ovrednotena po nabavni vrednosti, v katero se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odštetju trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripisejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi [to je do aktivacije sredstva], se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva. Za poznejše merjenje neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega [sestavnega] dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti se ne amortizirajo, temveč se slabijo.

Preostala vrednost neopredmetenega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba v sedanosti dobila pri odtujitvi sredstva po zmanjšanju za ocenjene stroške odtujitve, če bi bilo sredstvo že toliko staro in v takšnem stanju, kot se pričakuje ob koncu njegove dobe koristnosti. Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi opredelila preostalo vrednost.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva so:

	v % od - do
Računalniški programi	10
Licence	10
Druge dolgoročne premoženjske pravice	10

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarski koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe. Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zemljišča, zgradbe, proizvodilno opremo, drugo opremo in sredstva v gradnji in izdelavi.

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev, razen zemljišč in drugih sredstev, ki se ne amortizirajo in se prikažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za vse oslabitve. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripisejo

pridobitvi posameznega opredmetenega sredstva. Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja se pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi do aktivizacije sredstva in se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega [sestavnega] dela osnovnega sredstva in preostale vrednosti. Zemljišča in določena druga sredstva se ne amortizirajo. Amortizacija se začne obračunavati, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Nedokončane gradnje se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

	v % od - do
Zgradbe	2 - 3
Deli zgradb	6
Proizvajalna oprema	20 - 33
Deli proizvodilne opreme	20
Računalniška oprema	33 - 20
Pohištvo	12.5
Osebna vozila	12.5
Druga vozila	12.5
Druge naprave in oprema	4 - 20

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo.

V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo nova vrednost sredstva prenesla na proizvod [amortizirala] v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Stroški zamenjave nekega dela osnovnega sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko pride do njih.

Preostala vrednost sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba prejela ob odtujitvi sredstva, po zmanjšanju za pričakovane stroške odtujitve, če bi starost in stanje sredstva že nakazovala na konec njegove dobe koristnosti. Družba nima nepremičnin, naprav in opreme, za katere bi ob nabavi pripoznala preostalo vrednost.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo kot prevrednotovalni prihodki oziroma prevrednotovalni odhodki.

Naložbe v odvisne družbe

Naložbe v odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba prevladujoč vpliv. In za to skupino praviloma sestavlja tudi skupinske računovodske izkaze. V primeru, da rezultati poslovanja odvisne družbe niso pomembni za resničen in pošten prikaz poslovanja družb kot celote, družba ne sestavlja skupinskih računovodskih izkazov [skladno z 8. točko 56. člena ZGD].

Družba pripoznava prihodke iz finančne naložbe v višini, kolikor jih dobi pri razdelitvi nabranega dobička, nastalega po datumu, ko je bila finančna naložba pridobljena. Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni.

V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po tržni obrestni meri za podobna finančna sredstva in se pripozna kot poslovni odhodek.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih družba skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje take družbe in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja. Družba ima naložbo v skupaj obvladovano družbo HSE Invest d.o.o..

Tako naložbe v pridružene kot skupaj obvladovane družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Družba pripoznava prihodke iz finančne naložbe v višini, kolikor jih dobi pri razdelitvi nabranega dobička, nastalega po datumu, ko je bila finančna naložba pridobljena.

Finančni instrumenti

Finančni instrumenti vključujejo naslednje postavke:

- neizpeljana finančna sredstva,
- neizpeljane finančne obveznosti,
- izpeljane finančne instrumente.

Neizpeljana finančna sredstva

Neizpeljana finančna sredstva vključujejo denar in denarne ustreznike, terjatve in posojila ter naložbe.

Pripoznanje finančnega sredstva se odpravi, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko se prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva.

- *Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva*

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so tista neizpeljana finančna sredstva, ki so označena kot razpoložljiva za prodajo [vključno z Drugimi dolgoročnimi finančnimi naložbami] ali pa niso uvrščena kot posojila in terjatve ali finančna sredstva po pošteni vrednosti preko poslovnega izida. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva se pripoznajo po datumu trgovanja.

Vrednotena so po pošteni vrednosti, če je pošteno vrednost mogoče ugotoviti in se dobički ali izgube pri vrednotenju pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu oziroma v rezervi za pošteno vrednost, razen izgub zaradi oslabitve. Te se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejše povečanje poštene vrednosti oslabljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v rezervi za pošteno vrednost.

Pri odpravi pripoznanja naložbe se nabrani dobički in izgube, izkazani v vseobsegajočem donosu, prenesejo v poslovni izid.

Če poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, saj je razpon ocen utemeljene poštene vrednosti pomemben in je verjetnost različnih ocen težko presoditi, družba meri finančno sredstvo po nabavni vrednosti.

- *Posojila in terjatve*

Posojila in terjatve so neizpeljana finančna sredstva z nespremenljivimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu.

Ob začetnem pripoznanju so izkazana po pošteni vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se posojila in terjatve izmerijo po odplačni vrednosti ter zmanjšajo za izgube zaradi oslabitve. Posojila in terjatve so v izkazu finančnega položaja izkazana med finančnimi in poslovnimi sredstvi in zajemajo dana posojila, dane depozite, terjatve do kupcev in terjatve do drugih.

Posojila se v poslovnih knjigah pripoznajo po datumu poravnave, terjatve pa po datumu trgovanja.

Vključena so med kratkoročna sredstva, razen za zapadlosti večje od 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja. V tem primeru so razvrščena med dolgoročna sredstva.

- *Denarna sredstva in njihovi ustrezniki*

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki zajemajo gotovino, bančne depozite do treh mesecev in druge kratkoročne, hitro unovčljive naložbe z originalno dospelostjo treh mesecev ali manj. Izkazana so po nabavni vrednosti.

Neizpeljane finančne obveznosti

Neizpeljane finančne obveznosti zajemajo poslovne in finančne obveznosti. Neizpeljane finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Prejeta posojila se na začetku pripozna na dan njihove poravnave (plačila), ostale neizpeljane finančne obveznosti pa na datum trgovanja.

Del dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapade v plačilo prej kot v letu dni po datumu izkaza finančnega položaja, je izkazan med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi.

Izpeljani finančni instrumenti

Izpeljani finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti družbe pred obrestnimi tveganji. Gre za finančne instrumente, ki ne zahtevajo začetne finančne naložbe, njihova vrednost pa se spreminja zaradi spremembe obrestnih mer.

Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti in sicer po neto načelu, kar pomeni, da sama vrednost sklenjenega posla ni izkazana v računovodskih izkazih.

Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni instrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo, kot je opisano v nadaljevanju:

- ko se izpeljani finančni instrument določi kot varovanje pred tveganjem v primeru izpostavljenosti spremenljivosti denarnih tokov, ki jih je mogoče pripisati posameznemu tveganju, povezanemu s pripoznanim sredstvom ali obveznostjo ali zelo verjetnimi predvidenimi posli, ki lahko vplivajo na poslovni izid, se uspešni del sprememb v pošteni vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in razkrije v rezervi za varovanje pred tveganjem. Neuspešni del sprememb poštene vrednosti izpeljanega finančnega instrumenta se pripozna neposredno v poslovnem izidu. Družba predvidoma preneha obračunavati varovanje pred tveganjem, če instrument za varovanje pred tveganjem ne zadošča več sodilom za obračunavanje varovanja pred tveganjem, če se instrument za varovanje pred tveganjem proda, odpove ali izkoristi. Nabrani dobiček ali izguba, pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu, ostaneta izkazana v rezervi za pošteno vrednost, dokler predvideni posel ne vpliva na poslovni izid. Če predvidenega posla ni več pričakovati, se mora znesek v drugem vseobsegajočem donosu pripoznati neposredno v poslovnem izidu. V drugih primerih se znesek, pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu, prenese v poslovni izid za isto obdobje, v katerem pred tveganjem varovana postavka vpliva na poslovni izid.

Zaloge

Zaloge so vrednotene po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste. Neposredni stroški nabave so prevozniki stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu, materialom ali storitvam. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo.

Če se cene v obračunskem obdobju novo nabavljenih količinskih enot razlikujejo od cen količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjšanje teh količin uporablja metoda zaporednih cen (FIFO).

Čista izdržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške prodaje. Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov se oceni dokaze o oslabitvi zalog. Pri oceni oslabitve zalog se uporabljajo kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko naslednji: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; poslabšanje plačilne sposobnosti posojiljemalcev; znaki, da bo dolžnik šel v stečaj; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

- Oslabitev terjatev in danih posojil

Družba oceni dokaze o oslabitvi terjatev posamično ali skupno. Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Družba izkazuje dvomljive terjatve do drugih v primeru, ko terjatve niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti terjatve. Dvomljive terjatve do družb v skupini se štejejo tiste, za katere poslovodstvo družbe sprejme sklep o posebnem postopku izterjave.

Med spome terjatve uvrščamo terjatve, za katere se je na sodišču pričel sodni postopek izterjave, ali je na sodišču vložen predlog za začetek postopka prisilne poravnave ali stečaja ali je v uradnem listu objavljen sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Za dokončen odpis terjatev je potrebna dokazna listina, ki je lahko sklep o prisilni poravnavi, sklep začetka stečajnega postopka ali druge ustrezne listine.

V primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev dokončno odpiše na osnovi sklepa poslovodstva.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil posebej za vsako pomembno posojilo.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo v poslovnem izidu.

- Oslabitev finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo

Izgube naložbenih vrednostnih papirjev, ki so razpoložljivi za prodajo, zaradi oslabitve se pripoznajo tako, da se morebitna nabrana izguba, ki je predhodno pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu obdobja in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Poznejše povečanje poštene vrednosti oslabljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu obdobja oz. v rezervi za pošteno vrednost.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in, ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev [denar ustvarjajoča enota].

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja. Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opremljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital in kapitalske rezerve predstavljajo denarne in stvarne vloške lastnika.

Zakonske in druge rezerve iz dobička so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička predhodnih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa vodenja in nadzora.

Rezerva za pošteno vrednost predstavlja zneske prevrednotenj izpeljanih finančnih instrumentov in prevrednotenj za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev družbe.

V zadržanem poslovnem izidu so izkazani poslovni izidi družbe preteklih in tekočega leta.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi in kolektivno pogodbo zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar, ki se izbere na nivoju skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

Druge rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu.

V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

Druga sredstva in obveznosti

Med drugimi sredstvi so izkazane dolgoročne in kratkoročne aktivne časovne razmejitve (odloženi stroški in ne zaračunani prihodki).

Odloženi stroški oziroma odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida. Ne zaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazane dolgoročne in kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki). Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

Odloženi prihodki so odloženi prihodki, ki bodo v obdobju, daljšem od leta dni, pokrili predvidene odhodke. Mednje uvrščamo tudi prejete državne podpore in s sredstvi povezane podpore.

Pogojne obveznosti in pogojna sredstva

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrди samo nastanek ali ne nastanek enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti; ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj potrди le nastanek ali ne nastanek enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti. Družba pogojnih obveznosti in sredstev še ne pripozna v Izkazu finančnega položaja.

Prihodki

Prihodki iz prodaje se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, zmanjšani za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede plačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila proizvodov in ko družba preneha odločati o prodanih proizvodih.

Prodaja blaga se pripozna, ko družba stranki dostavi proizvode; stranka je proizvode sprejela, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena.

Prodaja storitev se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve, glede na zaključek posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmernega dela celotnih storitev, ki se opravijo.

Prihodki iz naslova obračunanih **zamudnih obresti** in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo, če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v podjetje. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od odprave rezervacij, prihodki od črpanja odloženih prihodkov, dobički pri prodaji stalnih sredstev, odprave slabitev terjatev, prejete odškodnine in pogodbene kazni, subvencije, dotacije, regresi, premije in podobni prihodki.

Državna podpora je obravnavana kot odloženi [časovno razmejeni] prihodek, ki ga družba strogo dosledno in preudarno pripozna kot drugi poslovni prihodek v dobi koristnosti zadevnega sredstva [na drugi strani družba izkaže strošek amortizacije tega sredstva med poslovnimi odhodki].

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, pozitivne tečajne razlike nastale pri financiranju in naložbenju in dobičke od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Odhodki

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oziroma ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje so že ob svojem nastanku pripoznani kot poslovni odhodki.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov (neposredni stroški materiala), pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo podskupino spadajo stroški surovin, drugih materialov in kupljenih delov ter polproizvodov, katerih porabo je mogoče povezovati z ustvarjanjem poslovnih učinkov. V drugo skupino spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, nadomestnih delov za

servisiranje proizvodov po njihovi prodaji, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega. S stroški materiala so mišljeni tudi vračunani stroški kala, razsipa, okvar in loma.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov (stroški neposrednih storitev), pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo skupino spadajo predvsem stroški storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, sejmskih storitev, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Stroški amortizacije so izvirni stroški, ki so povezani s strogo doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih nepremičnin, naprav in opreme, amortizirljivih neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin.

Med **odpisi vrednosti** so izkazane tudi oslabitve, odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter oslabitve oz. odpisi terjatev in zalog.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in podobne zneske v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov. Ti stroški lahko neposredno bremenijo ustvarjanje poslovnih učinkov (stroški neposrednega dela) ali pa imajo naravo posrednih stroškov in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih stroškov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi oblikovanjem rezervacij, koncesijami, izdatki za varstvo okolja in drugimi dajatvami. Med poslovnimi odhodki so izkazane tudi donacije.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja (če se le-ti ne usredstviijo), negativne tečajne razlike nastale pri financiranju in naložbenju, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od instrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo z uporabo metode dejanske obrestne mere.

Obdavčitev

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih. Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bili veljavni na dan izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravna.

Terjatev za odloženi davek se pripozna, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik, neizrabljenih davčnih izgub in davčnih dobropisov.

Obveznost za odloženi davek predstavlja višino obračunanega davka od obdavčljivih začasnih razlik, ki jih bo morala družba v prihodnjih letih plačati državi.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Družba odložene davke, ki izhajajo iz postavk drugega vseobsegajočega donosa prikazuje ločeno v samem izkazu in v razkritjih.

Izkaz denarnega toka

V izkazu denarnega toka prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja. Izkaz denarnega toka je za del, ki se nanaša na poslovanje, sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja, za del, ki se nanaša na naložbenje in financiranje pa je sestavljen po neposredni metodi.

Določanje poštene vrednosti

Finančni instrumenti so izkazani po poštene vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščena in voljnima strankama v preišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirne cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta. Družba se poslužuje na spletnih straneh bank objavljene knjigovodske vrednosti vrednostnih papirjev.

Obvladovanje finančnih tveganj

Upravljanje s finančnimi tveganji družbe, kot so kreditno tveganje, tveganje spremembe obrestnih mer, valutno tveganje in tveganje plačilne sposobnosti je opisano v poglavju 2.10. Upravljanje s tveganji v poslovnem delu tega letnega poročila in v poglavju 4.9.6. Druga pojasnila v računovodskem delu.

4.9.1. Pojasnila k izkazu finančnega položaja

1. Neopredmetena sredstva

394.042 EUR

	<i>v EUR</i>	
	31.12.2015	31.12.2014
Druge dolgoročne premoženjske pravice	394.042	514.978
Skupaj	394.042	514.978

Med neopredmetenimi sredstvi so izkazane dolgoročne premoženjske pravice družbe in predstavljajo vlaganja v programsko opremo informacijskega sistema družbe kot so: različni računalniški programi za daljinsko vodenje HE, nadzor nad vzdrževanjem HE, programi za podporo poslovnim procesom in pridobljene služnostne pravice na zemljiščih, ki so potrebne za obratovanje in vzdrževanje objektov družbe.

Od celotne vrednosti neopredmetenih sredstev predstavljajo 89% vrednosti računalniški programi, preostanek pa so služnostne pravice. Posamezna neopredmetena sredstva znotraj obeh kategorij so manjših vrednosti.

Vsa neopredmetena sredstva družbe imajo končne dobe koristnosti in so v lasti družbe. Družba nima kot jamstvo za dolgove zastavljene dolgoročne premoženjske pravice. Služnostne pravice, ki jih je družba pridobila zaradi gradnje dveh priključnih dvosistemskih daljnovodov DV 2 x 110 kV Avče – Gorica I, II in DV 2 x 110 kV Avče – Doblar oz. Doblar Avče- Tolmin, je prenesla na kratkoročna sredstva za prodajo.

Družba nima s finančnim najemom ali z državno podporo pridobljenih neopredmetenih sredstev.

V poslovnem letu 2015 so bila vsa neopredmetena sredstva pridobljena z lastnimi sredstvi.

Ocena poslovodstva je, da so poštene vrednosti neopredmetenih sredstev najmanj enake njihovim knjigovodskim vrednostim.

Gibanje v letu 2014

	<i>v EUR</i>	
	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2014	1.098.034	1.098.034
Pridobitve	156.021	156.021
Odtujitve	(7.966)	(7.966)
Odpisi	0	0
Nabavna vrednost 31.12.2014	1.246.089	1.246.089
Odpisana vrednost 1.1.2014	650.614	650.614
Odtujitve	(7.715)	(7.715)
Amortizacija	88.212	88.212
Odpisi	0	0
Odpisana vrednost 31.12.2014	731.111	731.111
Knjigovodska vrednost 1.1.2014	447.420	447.420
Knjigovodska vrednost 31.12.2014	514.978	514.978

Gibanje v letu 2015

v EUR

	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2015	1.246.089	1.246.089
Pridobitve	33.484	33.484
Prenosi - preknjižbe	(139.241)	(139.241)
Odpisi	(1.351)	(1.351)
Nabavna vrednost 31.12.2015	1.138.981	1.138.981
Odpisana vrednost 1.1.2015	731.111	731.111
Prenosi - preknjižbe	(75.565)	(75.565)
Amortizacija	90.744	90.744
Odpisi	(1.351)	(1.351)
Odpisana vrednost 31.12.2015	744.939	744.939
Knjigovodska vrednost 1.1.2015	514.978	514.978
Knjigovodska vrednost 31.12.2015	394.042	394.042

Iz tabele gibanja neopredmetenih sredstev so razvidne: nove nabave, odpisi, prenosi – preknjižba na kratkoročna sredstva za prodajo v letu in obračunana amortizacija.

Nove nabave v letu predstavljajo posodobitve, dograditve in nabave novih računalniških programov v okviru posodobitve informacijskega sistema družbe.

Vrednost dolgoročnih premoženjskih pravic se je v letu 2015 v primerjavi z letom 2014 zmanjšala zaradi prenosa dela služnostnih pravic na objektu ČHE Avče na kratkoročna sredstva za prodajo. Služnostne pravice bodo v letu 2016 odprodana sistemskemu operaterju- ELES-u.

Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju amortizacijskih stopenj za neopredmetena sredstva in za dele neopredmetenih sredstev, navedenih v poglavju 4. 9. Pomembne računovodske usmeritve.

2. Nepremičnine, naprave in oprema

218.696.668 EUR

v EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Zemljišča	3.150.883	3.150.887
Zgradbe	122.866.781	126.103.694
Proizvajalna oprema	88.397.978	95.357.054
Druge oprema	422.809	519.815
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	3.858.217	3.377.089
Skupaj	218.696.668	228.508.539

Vrednost zemljišč predstavljajo vsa zemljišča, ki jih ima družba v lasti ali posesti ob proizvodnih, poslovnih in drugih objektih, kot tudi na delu koncesijskega območja.

Vrednost zgradb zajemajo vrednosti proizvodnih, poslovnih in drugih zgradb v lasti družbe. Med proizvodne zgradbe so razvrščene strojnice, cevovodi, tuneli, kanali, betonski jezovi, vodostani, bazeni, dostopne poti, itd.

Vrednost proizvodjalne opreme zajema vso primarno opremo elektrarn, ki je potrebna za opravljanje dejavnosti družbe. To je oprema celotnih elektrarn: agregati, hidromehanska oprema, oprema krmiljenja, sistema vodenja, oprema za zaščito, oprema za prenos električne energije, oprema pomožnih sistemov, itd.

Vrednost druge opreme zajema pisarniško in računalniško opremo, opremo za čiščenje, avtomobile, del telekomunikacijskega omrežja, itd.

Med nepremičninami, napravami in opremo v pridobivanju so izkazana vložena sredstva za izgradnjo novih proizvodnih objektov, obnove, posodobitve in rekonstrukcije obstoječih objektov.

Družba nima s finančnim najemom ali državno podporo pridobljenih nepremičnim, naprav in opreme.

Konec leta 2015 ima družba kot jamstvo za dolgove zastavljene nepremičnine in opremo, katere neodpisana vrednost znaša 91.206.561 EUR.

Pri najpomembnejših zgradbah, napravah in opremi so bile v tekočem poslovnem letu preverjene dobe koristnosti. Ugotovljeno je bilo, da so dobe koristnosti ustrezne in jih ni potrebno spreminjati.

Družba ni opravila slabitev nepremičnin naprav in opreme. Ocenjuje se, da so njihove pošteno vrednosti enake njihovim knjigovodskim vrednostim.

Pregled investicij v teku

Pregled investicijskih vlaganj v letu	v EUR				
	Vlaganja v preteklih letih	Vlaganja v letu 2015	Prenos na nepremičnine, naprave in opremo	Odpisi	Stanje konec leta 2015
HE Kneža	236.633	148.443			385.076
HE Učja	239.155			239.155	0
Vetna elektrarna Avče	39.280			39.280	0
Ostale študije, inv. in projektne dokumentacije	50.000	3.439	50.000		3.439
Izvedba novega priključka HE Bača na 20 kV omrežje		6.025			6.025
Ureditev vzdrževalne poti z obrežnim zavarovanjem	42.021	10.582	52.604		(0)
Posodobitev opreme za daljinsko vodenje mHE		19.332	19.332		0
Zamenjava SCADA sistema daljin. vodenja na sistemskih HE		29.480	29.480		0
Nadgradnja podatkovnih baz (HE Solkan, HE Plave, HE Dobljar, He Zadlaščica, mHe)		14.700	14.700		0
Rekonstrukcija HMO jez Podselo	2.443.401	496.178			2.939.579
Rekonstrukcija II. faza HE Dobljar I, Plave I					
- Rekonstrukcija II. faza HE Dobljar I		24.058	24.058		0
- Rekonstrukcija II. faza HE Plave I	200.393	176.093			376.486
Rekonstrukcija RTP Plave	45.487	21.348			66.835
Rekonstrukcija in dozidava železničarskega objekta v industrijskem kompleksu ČHE Avče	4.731	62.697			67.428
Drobne investicije	47.098	191.190	224.940		13.349
Ostala zamenjava in posodobitev informacijskega sistema	28.889	40.562	69.451		0
Omrežnina za priključno moč ČHE Avče		6.967.840	6.967.840		0
Skupaj	3.377.088	8.211.969	7.452.405	278.435	3.858.217

Iz pregleda investicijskih vlaganj je razvidna višina vlaganj iz preteklih obdobj, vlaganja v tekočem letu, prenos dokončanih izgradenj med nepremičnine, naprave in opremo v uporabi in odpisi investicijskih vlaganj. Največja vlaganja so bila v rekonstrukcijo hidromehanske opreme na jezu Podselo, rekonstrukcijo II. faza Plave 1 in v pripravo na začetek gradnje mHE Kneža.

Družba je v letu 2015 odpisala vlaganja v izgradnjo:

- HE Učja v višini 239.155 EUR, zaradi zavrnitve pobude za izdajo koncesijskega akta in izdelave državnega prostorskega načrta za vključitev objekta v prostor na osnovi določil Zakona o Soči.
- v vetrno elektrarno Avče v višini 39.280 EUR, ker so meritve vetrnega potenciala pokazale, da ni zadostnih pogojev za nadaljevanje projekta.

V poslovnem letu 2015 se je financiranje nepremičnin, opreme in naprav v izgradnji izvajalo z lastnimi finančnimi sredstvi.

Gibanje nepremičnin, naprav in opreme je razvidno iz tabele gibanj.

Gibanje v letu 2014

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2014	3.148.012	229.020.843	185.004.435	1.943.408	11.270.703	430.387.401
Pridobitve					2.473.382	2.473.382
Odtujitve	(1.115)	(41.312)	(259.437)	(109.642)		(411.506)
Prenosi iz investicij	3.990	432.171	9.658.658	84.946	(10.179.765)	0
Prenosi - preknjižbe					(156.021)	(156.021)
Slabitve			(180.000)		(31.210)	(211.210)
Nabavna vrednost 31.12.2014	3.150.887	229.411.702	194.223.656	1.918.712	3.377.089	432.082.046
Odpisana vrednost 1.1.2014		98.882.898	93.186.240	1.312.837		193.381.975
Odtujitve		(36.121)	(250.655)	(83.595)		(370.371)
Amortizacija		4.461.231	5.931.017	169.655		10.561.903
Odpisi						0
Odpisana vrednost 31.12.2014	0	103.308.008	98.866.602	1.398.897	0	203.573.507
Knjigovodska vrednost 1.1.2014	3.148.012	130.137.945	91.818.195	630.571	11.270.703	237.005.426
Knjigovodska vrednost 31.12.2014	3.150.887	126.103.694	95.357.054	519.815	3.377.089	228.508.539

Gibanje v letu 2015

v EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2015	3.150.887	229.411.702	194.223.656	1.918.712	3.377.089	432.082.046
Pridobitve					8.211.969	8.211.969
Odtujitve	(1.053)			(78.982)		(80.035)
Prenosi iz investicij	1.049	2.975.591	4.362.371	79.913	(7.418.924)	0
Prenosi - preknjižbe		(2.091.757)	(7.095.661)		(33.482)	(9.220.900)
Odpisi			(193.462)	(29.790)	(278.435)	(501.687)
Nabavna vrednost 31.12.2015	3.150.883	230.295.536	191.296.904	1.889.853	3.858.217	430.491.393
Odpisana vrednost 1.1.2015		103.308.008	98.866.602	1.398.897		203.573.507
Odtujitve				(54.949)		(54.949)
Prenosi - preknjižbe		(375.042)	(1.811.014)			(2.186.056)
Amortizacija		4.495.789	6.036.261	152.879		10.684.929
Odpisi			(192.923)	(29.783)		(222.706)
Odpisana vrednost 31.12.2015	0	107.428.755	102.898.926	1.467.044	0	211.794.725
Knjigovodska vrednost 1.1.2015	3.150.887	126.103.694	95.357.054	519.815	3.377.089	228.508.539
Knjigovodska vrednost 31.12.2015	3.150.883	122.866.781	88.397.978	422.809	3.858.217	218.696.668

Iz gibanj so razvidne nove nabave, odpisi, preknjižbe oziroma prenosi in amortizacija. Celotna vrednost nepremičnin, naprav in opreme se je v letu 2015 glede na leto 2014 zmanjšala, ker je bila vrednost novih nabav nižja kot so bile vrednosti prenosov, odpisov in amortizacija. Med prenosi na kratkoročna sredstva

namenjena za odprodajo je prenos prenosnega omrežja ČHE Avče, ki na osnovi 512.člena Energetskega zakona 1 sodi med elektroenergetsko prenosno infrastrukturo.

Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju amortizacijskih stopenj za posamezno nepremičnino, napravo, opremo ali njihovih delov, navedenih v poglavju 4.9. Pomembne računovodske usmeritve.

3. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe

9.066 EUR

Družba SENG d.o.o. je 100% lastnik družbe ELPROM d.o.o., ki je registrirana za proizvodnjo in prodajo električne energije iz obnovljivih virov.

Podatki o odvisni družbi na dan 31.12.2015

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% Lastništva	% Glasovalnih pravic
ELPROM d.o.o.	Erjavčeva 20, 5000 Nova Gorica	Slovenija	proizvodnja električne energije v HE	100%	100%

Odvisna družba ELPROM d.o.o. v letu 2015 ni trgovala. Dvoletni dogovor s HSE d.o.o. je konec leta 2014 potekel. V poslovnem letu 2015 je ustvarila 11 EUR prihodkov in 3.732 EUR odhodkov. Njen poslovni izid je negativen v višini 3.721 EUR. Izguba tekočega leta je bila pokrila iz prenesenega poslovnega izida v skladu s 64.členom ZGD-1 in sklepom vodstva.

Družba ELPROM d.o.o. nima zaposlencev. Je mikro družba in ni zavezana za revidiranje.

Pomembnejši zneski iz izkazov odvisne družbe za leto 2015

v EUR

	sredstva	obveznosti (brez kapitala)	prihodki	čisti poslovni izid leta	višina celotnega kapitala
ELPROM d.o.o.	60.049	48	11	-3.721	60.001

SENG d.o.o. ne izdeluje skupinskih računovodskih izkazov (8. točka 56. člena ZGD - 1), ker družba ELPROM z doseženimi poslovnimi rezultati nima pomembnega vpliva na resničen in pošten prikaz finančnega položaja in poslovnega izida družbe SENG d.o.o.. Konsolidirane računovodske izkaze izdeluje HSE d.o.o..

Vrednost dolgoročne naložbe v odvisno družbo je v poslovnem letu ostala nespremenjena in znaša 9.066 EUR.

4. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila

7.473.966 EUR

v EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Za prodajo razpoložljiva dolgoročna finančna sredstva	27.824	27.942
Naložba v pridruženo družbo HSE Invest	80.000	80.000
Druge dolgoročne finančne naložbe	7.366.172	7.366.172
Skupaj	7.473.996	7.474.114

Med ostalimi dolgoročnimi finančnimi naložbami in posojili družba vodi:

- naložbo v pridruženo družbo HSE Invest d.o.o. s 25% poslovnim deležem,
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva – delnice Zavarovalnice Triglav,
- druge dolgoročne finančne naložbe - naložbo v HESS d.o.o. z 2,8% poslovnim deležem.

	<i>v EUR</i>	
	2015	2014
Stanje 1.1.	7.474.114	7.469.519
Odtujitve	0	(851)
Prevrednotenje	(118)	5.446
Stanje 31.12.	7.473.996	7.474.114

Iz gibanja dolgoročnih finančnih naložb je razvidno, da je spremenjeno le stanje delnic Zavarovalnice Triglav, zaradi prevrednotenja na pošteno vrednost.

Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe 80.000 EUR

	2015	2014
Stanje 1.1.	80.000	80.000
Stanje 31.12.	80.000	80.000

Naložbo v družbo HSE Invest d.o.o. vodi družba kot naložbo v pridruženo družbo. Družbi SENG d.o.o. 25-procentni poslovni delež v kapitalu družbe HSE Invest d.o.o. ne omogoča pomembnega vpliva pri odločanju. Na nivoju skupine se družbo HSE Invest d.o.o. vodi kot obvladujočo družbo, saj skupaj z ostalimi družbami v skupini, se pri odločanju dosega pomemben vpliv.

Družba	Naslov	Dejavnost	% Lastništva	% Glasovalnih pravic
HSE INVEST d.o.o., Maribor	Obrežna ulica 170 a, 2000 Maribor	Drugo tehnično projektiranje in svetovanje	25%	25%

Pomembnejši zneski iz izkazov skupaj obvladovanih družb za leto 2015

	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
HSE Invest d.o.o.	2.982.012	357.097	5.423.093	428.872	1.731.435

V poslovnem letu 2015 ni bilo novih vlaganj v družbo HSE Invest d.o.o..

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva 27.824 EUR

Kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva se vodijo delnice Zavarovalnice Triglav d.d.. Te delnice kotirajo na borzi vrednostnih papirjev. Njihova kotirana vrednost je konec leta 2015 glede na kotirano vrednost konec leta 2014 bila manjša. Učinek prevrednotenja znižuje presežek iz prevrednotenja na kapitalu. Delnice

Zavarovalnice Triglav d.d. spadajo glede na hierarhijo vrednotenja po pošteni vrednosti med finančna sredstva prve ravni. Pošteno vrednost določa trg – kotirana cena.

Gibanje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev

v EUR

	2015	2014
Stanje 1.1.	27.942	23.347
Odtujitve	0	(851)
Krepite	(118)	5.446
Stanje 31.12.	27.824	27.942

Iz tabele gibanja za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev je razvidno, da v letu 2015 ni bilo novih pridobitev. Prevrednotene so bile delnice Zavarovalnice Triglav d.d. na njihovo pošteno vrednost.

Druge dolgoročne finančne naložbe vodene po nabavni vrednosti

7.366.172 EUR

v EUR

	2015	2014
Stanje 1.1.	7.366.172	7.366.172
Stanje 31.12.	7.366.172	7.366.172

Kot druge dolgoročne finančne naložbe vodi družba vlaganja v Hidroelektrarne na Spodnji Savi d.o.o. v kateri ima 2,8% delež.

Družba	Naslov	Dejavnost	% Lastništva	% Glasovalnih pravic
HIDROELEKTRARNE NA SPODNJI SAVI d.o.o., Brežice	Cesta bratov Cerjakov 33a, 8250 Brežice	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	2,8%	2,8%

V letu 2015 družba ni imela obveznosti za vplačila po podpisani družbeni pogodbi o skupnem vlaganju v hidroelektrarne na Spodnji Savi.

Pomembnejši podatki iz izkazov za družbo HESS

v EUR

	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
HESS d.o.o., Brežice	304.099.007	29.080.435	14.508.678	2.271.456	275.018.572

5. Druga dolgoročna sredstva

98.148 EUR

Med drugimi dolgoročnimi sredstvi je dolgoročni poslovni najem dveh optičnih vlaken in plačila družbe, kot etažnega lastnika stanovanj v rezervni sklad.

6. Terjatve za odložene davke

112.416 EUR

v EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Rezervacije	98.709	95.604
Oslabitve	2.274	2.274
Drugo	11.433	68.102
Skupaj	112.416	165.980

Družba oblikuje terjatve za odložene davke:

- za davčno nepriznane odhodke iz naslova rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade,
- iz slabitve,
- iz naslova poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov.

Gibanje odloženih terjatev za davke

v EUR

	Rezervacije	Oslabitev	Drugo	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	106.046	2.274	114.079	222.399
V breme/ dobro poslovnega izida	(10.442)	0	0	(10.442)
V breme /dobro drugega vseobsegujočega donosa	0	0	(45.977)	(45.977)
Stanje na dan 31.12.2014	95.604	2.274	68.102	165.980
Stanje na dan 1.1.2015	95.604	2.274	68.102	165.980
V breme/ dobro poslovnega izida	3.105	0		3.105
V breme /dobro drugega vseobsegujočega donosa	0	0	(56.669)	(56.669)
Stanje na dan 31.12.2015	98.709	2.274	11.433	112.416

Družba je v letu 2015 povečala poslovni izid zaradi pripoznanja odloženih davkov v višini 3.105 EUR, nastalih kot razlika pri oblikovanju in črpanju rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade in zmanjšala negativno stanje rezerve za pošteno vrednost v višini 56.669 EUR nastalih pri izkazovanju poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem obrestne mere v izkazu finančnega položaja. Terjatve za odložene davke so obračunane po 17% davčni stopnji veljavni za leto 2015.

7. Sredstva, vključena v skupino za odtujitev

63.676 EUR

Na sredstva, vključena v skupino za odtujitev je družba v drugi polovici leta 2015 prenesla prenosno omrežje ČHE Avče, ki na osnovi Energetskega zakona in na osnovi uredbe o razmejitvi 110 kV omrežja sodi v prenosni sistem operaterja – ELES-a d.o.o.. Odprodaja se je vršila na osnovi 512.člena Energetskega zakona 1, uredbe o razmejitvi 110 kV omrežja v distribucijski in prenosni sistem, akta o metodologiji za določitev omrežnine, medsebojni pogodbi o priključitvi ČHE Avče in pogodbi o odplačnem prenosu visokonapetostnega 110 kV prenosnega omrežja, ki je bila podpisana v novembru 2015.

Za vse navedene objekte, naprave in opremo je bila izvedena cenitev, cenilca energetske stroke.

v EUR

	pravice	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2015	0	0	0	0
Prenosi - preknjižbe	139.240	2.091.757	7.095.661	9.326.658
Odtujitve		(2.091.757)	(7.095.661)	(9.187.418)
Nabavna vrednost 31.12.2015	139.240	0	0	139.240
Odpisana vrednost 1.1.2015				
Prenosi - preknjižbe	75.565	375.042	1.811.014	2.261.621
Odtujitve		(375.042)	(1.811.014)	(2.186.056)
Odpisana vrednost 31.12.2015	75.565	0	0	75.565
Knjgovodska vrednost 1.1.2015	63.675	1.716.715	5.284.647	7.065.037
Knjgovodska vrednost 31.12.2015	63.675	0	0	63.675

Med sredstvi, za odtujitev družba vodi vrednost služnostnih pravic, pridobljenih za vzdrževanje in upravljanje dvosistemskega daljnovoda ČHE Avče, ki ga je v letu 2015 odprodala družbi ELES d.o.o.. Te pravice bo družba v letu 2016 prenesla oziroma odprodala družbi ELES-u d.o.o.

8. Zaloge

3.969 EUR

Zaloge materiala predstavljajo drobni material za vzdrževanje in delovno obleko, katere nabava se je vršila koncem leta 2015 in v letu 2015 ni bila oddana v uporabo.

9. Kratkoročne poslovne terjatve

14.121.785 EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	7.086.596	7.655.287
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	7.035.189	67.520
Skupaj	14.121.785	7.722.807

Kratkoročne poslovne terjatve so terjatve za prodano električno energijo, terjatve od prodaje nepremičnin, naprav in opreme in terjatve iz naslova najemnin in storitev.

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini

v EUR

	31.12.2015	31.12.2014
HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o., Ljubljana	7.084.405	7.652.861
ELPROM d.o.o., Nova Gorica	18	0
HSE INVEST d.o.o., Maribor	2.173	2.426
Skupaj	7.086.596	7.655.287

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini so skoraj v celoti terjatve za prodano električno energijo, neznaten delež pripada terjatvam iz naslova najemnin in storitev. Stanje terjatev po posameznih družbah skupine je razvidno iz zgornje tabele.

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev

EUR

	31.12.2015
ELEKTRO SLOVENIJA d.o.o. Ljubljana	7.015.634
Ostale manjše kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	19.555
Skupaj	7.035.189

Kratkoročne terjatve do kupcev so terjatve za odprodano prenosno omrežje družbi ELES d.o.o., najemnine in storitve.

Vse kratkoročne poslovne terjatve so nastale iz prodaje na domačem trgu in so na dan izkaza finančnega položaja nezapadle. Rok zapadlosti terjatev iz naslova električne energije je do 32 dni.

Terjatve za prodano električno energijo so zavarovane z menicami, ostale terjatve so nezavarovane. Iz dosedanje poslovne prakse kupci svoje terjatve poravnajo v dogovorjenih rokih. Tveganost za neplačilo nezavarovanih terjatev obstaja, vendar je majhna.

Družba nima finančnih sredstev dobljenih v zastavo kot varščina.

10. Terjatve za odmerjeni davek

55.628 EUR

V letu 2015 družba izkazuje terjatev iz naslova davka od dohodka pravnih oseb. Družba je v poslovnem letu 2015 dosegla nižje prihodke kot v letu 2014 in posledično temu ima nižjo davčno osnovo kot v preteklem letu. Plačila akontacij davka od dohodka so se v letu 2015 vršila na osnovi izračunane obveznosti za leto 2014, ki pa je višja od izračunane obveznosti za leto 2015.

11. Druga kratkoročna sredstva

2.373.769 EUR

v EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročne terjatve do državnih in drugih inštitucij	2.109.124	676.518
Kratkoročne terjatve do drugih	244.071	127.530
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	20.574	57.751
Skupaj	2.373.769	861.799

Med drugimi kratkoročnimi sredstvi so:

- terjatve do državnih in drugih inštitucij; so terjatve za vstopni DDV, trošarine, koncesije, refundacije za bolniško odsotnost, nego in invalidski dodatek.

EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoročne terjatve za koncesijske dajatve in vodna povračila	1.435.304	31.464
Kratkoročne terjatve za trošarino	343.722	311.304
kratgoročne terjatve za vstopni DDV	314.325	322.239
kratgoročne terjatve iz socialnih zavarovanj	15.773	11.511
Skupaj	2.109.124	676.518

- Terjatve do drugih so terjatve za vodna povračila, ki jih družba zaračuna izvajalcem ob odvzemu prodaja na porečju Soče.

	<i>EUR</i>	
	31.12.2015	31.12.2014
Kratkoroč. ter. za koncesijsko dajav in vodna povračila prod CPG d.d.	113.807	0
Kratkoroč. ter. za koncesijsko dajav in vodna povračila prod ZUZA ROMAI	109.623	104.801
Kratkoroč. ter. za koncesijsko dajav in vodna povračila prod PIRIH	19.391	17.694
Druge kratkor.terjatveruge	1.250	5.035
Skupaj	244.071	127.530

- Kratkoročno odloženi stroški in odhodki so stroški vzdrževanja programske opreme, stroški najema licenc in stroški dodatnega pokojninskega zavarovanja.

	<i>EUR</i>	
	31.12.2015	31.12.2014
Dodatno pokojninsko zavarovanje	14.296	15.797
Dodatno zdravstveno zavarovanje	989	2.408
Storitve vzdrževanja licenc	5.289	35.225
Ostalo	0	4.321
Skupaj	20.574	57.751

- Kratkoročne poslovne terjatve in druge kratkoročne terjatve pokrivajo v letu 2015 celotne kratkoročne obveznosti.

12. Denar in denarni ustrezniki

10.601.938 EUR

	<i>EUR</i>	
	31.12.2015	31.12.2014
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	0	14
Denarna sredstva na transakcijskem računu	566	1.240
Denarna sredstva na zakladnem računu	10.601.372	18.566.393
Skupaj	10.601.938	18.567.647

Družba nima samodejnih zadolžitev v obliki limitov na transakcijskih računih pri bankah, prav tako nima denarnih sredstev nominiranih v tuji valuti.

V letu 2015 se je v skupini HSE nadaljevalo upravljanje z denarnimi sredstvi z namenom optimizacije likvidnosti družb in združevanje prostih denarnih sredstev družb. Z združevanjem prostih denarnih sredstev celotne skupine je bila dosežena višja obrestna mera in se je gibala od 0,25% do 0,50%. Storitve »Cash poolinga« za skupino HSE se izvaja pri Novi KBM d.d..

13. Kapital

205.889.057 EUR

EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Vpoklican kapital	137.894.036	137.894.036
Rezerve iz dobička	61.853.548	61.853.548
Rezerva za pošteno vrednost	-30.297	-335.654
Zadržani poslovni izid	6.171.770	7.434.373
Skupaj	205.889.057	206.846.303

Višina celotnega kapitala je v letu 2015 v primerjavi z letom 2014 manjša. Na osnovi sklepa HSE d.o.o. v avgustu 2015, je družba v septembru izplačala edinemu lastniku HSE d.o.o. celoten čisti poslovni izid leta 2014. V letu 2015 je bil dosežen manjši čisti poslovni izid kot v letu 2014, ki kljub zmanjšanju negativne vrednosti rezerve za pošteno vrednost iz naslova neto spremembe poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov za varovanje pred obrestnim tveganjem, ni nadomestil izplačane vrednosti bilančnega dobička iz leta 2014.

Vrednost osnovnega kapitala družbe se v poslovnem letu 2015 ni spremenila in znaša 137.894.036 EUR.

Rezerve iz dobička so zakonske rezerve v višini 10% osnovnega kapitala in druge rezerve iz dobička. Na dan 31.12.2015 znašajo 61.853.548 EUR in so enake kot v letu 2014. Zakonske rezerve ne morejo biti predmet delitve. Druge rezerve iz dobička zajemajo preostanke dobičkov preteklih let.

Družba je v letu 2015 ustvarila 6.172.466 EUR čistega poslovnega izida, ki ostaja nerazporejen.

Družba nima kapitalskih rezerv.

Rezerva za pošteno vrednost v višini -30.297 EUR je v razkritjih podana v dveh delih.

- Rezerva za pošteno vrednost, ki zajema neto spremembe poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in aktuarske dobičke ali izgube pri odpravninah ob upokojitvi

Gibanje rezerve za pošteno vrednost je prikazano v spodnji tabeli.

v EUR

	za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	akutarski dobički /izgube pri odpravninah in jubilejnih nagradah	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	16.902	(6.622)	10.280
Zmanjšanje	4.520	(17.953)	(13.433)
Stanje na dan 31.12.2014	21.422	(24.575)	(3.153)
1.1.2015			
Stanje na dan 1.1.2015	21.422	(24.575)	(3.153)
Zmanjšanje	(98)	28.078	27.980
Prenos na preneseni poslovni izid		696	696
Stanje na dan 31.12.2015	21.324	4.199	25.523

- Rezerva za varovanje pred tveganjem je neto spremembe poštene vrednosti izvedenih finančnih instrumentov za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov

Gibanje rezerve za varovanje pred tveganjem

v EUR

	obrestne zamenjave	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	(556.976)	(556.976)
Zmanjšanje	224.475	224.475
Stanje na dan 31.12.2014	(332.501)	(332.501)
Stanje na dan 1.1.2015	(332.501)	(332.501)
Zmanjšanje	276.681	276.681
Stanje na dan 31.12.2015	(55.820)	(55.820)

Z namenom obvladovanja obrestnega tveganja pred morebitnim naraščanjem obrestnih mer za najete kredite, je družba sklenila finančne instrumente obrestnih zamenjav, s katerimi štiti obrestne mere v višini 11,3 mio EUR ali 28,7% dolgoročno najetih kreditov. Neto poštena vrednost izvedenih finančnih instrumentov za ščitenje obrestne mere je konec poslovnega leta 2015 negativna in znaša [55.820] EUR. Sklenjene pogodbe obrestnih zamenjav se bodo konec marca 2016 zaključile.

Sklenjene pogodbe - finančni instrumenti obrestnih zamenjav IRS so preverjeni in opredeljeni kot učinkovito varovanje denarnega toka pred tveganjem. Popolnoma se ujemajo ključni parametri varovane postavke [posojila] in instrumenta varovanja [IRS]. Učinkovitost varovanja se nahaja v razponu od 80% do 125%, zato je sprememba poštene vrednosti pripoznana v vseobsegajočem donosu znotraj kapitala.

14. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

1.081.944 EUR

v EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Rezervacije za odpravnine	742.211	730.145
Rezervacije za jubilejne nagrade	339.733	313.799
Skupaj	1.081.944	1.043.944

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade so oblikovane na osnovi aktuarskega izračuna na dan 31.12.2015. Pri aktuarskem izračunu je bilo upoštevano:

- število zaposlenih v družbi na dan 31.12.2015,
- spol,
- starost,
- skupna in pokojninska osnova,
- povprečna bruto in neto plača v obdobju leta 2015,
- dolgoročno rast plač v višini od 0,5 v letih od 2016, 2017 in 2018 ter 2% letno od leta 2019 dalje.
- fluktuacija glede na starostne razrede,
- način izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad v družbi ter
- izbrana diskontna obrestna mera v višini 2,25 %.

Višina rezervacij, njihovo črpanje in oblikovanje je razvidno iz tabele gibanja rezervacij.

Gibanje rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade

v EUR

	rezervacije za odpravnine	rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	749.282	312.070	1.061.352
Oblikovanje - povečanje	61.988	45.544	107.532
Zmanjšanje - črpanje	(81.125)	(43.815)	(124.940)
Stanje na dan 31.12.2014	730.145	313.799	1.043.944
Stanje na dan 1.1.2015	730.145	313.799	1.043.944
Oblikovanje - povečanje	32.748	36.513	69.261
Zmanjšanje - črpanje	(20.682)	(10.579)	(31.261)
Stanje na dan 31.12.2015	742.211	339.733	1.081.944

Iz tabele gibanj je razvidno oblikovanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in oblikovanje jubilejnih nagrad ter njihova izplačila.

Analiza občutljivosti spremembe diskontirane obrestne mere in rasti plač na rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

v EUR

	2015			
	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Povečanje za 0,5	Zmanjšanje za 0,5	Povečanje za 0,5	Zmanjšanje za 0,5
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	(38.533)	41.943	41.964	(38.916)
Rezervacije za jubilejne nagrade	(13.271)	14.309	14.317	(13.403)
Skupaj	(51.803)	56.252	56.281	(52.319)

Znižanje diskontne obrestne mere za 0,5 odstotnih točk bi rezervacije povečalo za 56.252 EUR in povečanje rasti plač za 0,5 odstotnih točk bi povečalo rezervacije za 56.281 EUR in znižalo poslovni izid.

Povečanje diskontne obrestne mere za 0,5 odstotnih točk bi rezervacije znižalo za 51.803 EUR in zmanjšanje rasti plač za 0,5 odstotne točke bi rezervacije znižalo za 52.319 EUR in povečalo poslovni izid.

15. Druge dolgoročne obveznosti

25.382 EUR

v EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Kvota za invalide	25.382	25.382
Skupaj	25.382	25.382

Med drugimi dolgoročnimi obveznostmi so vodene kvote za invalide, kot odstopljeni prispevki družbi za invalidsko in pokojninsko zavarovanje zaradi zaposlovanja invalidov nad kvoto.

16. Dolgoročne finančne obveznosti

32.873.750 EUR

v EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Dolg. finančne obveznosti do bank	32.873.750	43.454.821
Druge dolgoročne finančne obveznosti	0	400.604
Skupaj	32.873.750	43.855.425

Med dolgoročnimi finančnimi obveznostmi so:

- dolgoročno najeta posojila za izgradnjo ČHE Avče v višini 32.873.750 EUR najeta pri SID banki in Novi KBM
- Obveznosti izvedenih finančnih instrumentov za varovanje pred obrestnim tveganjem se bodo konec marca 2016 zaključile in so zato bile prenešene na kratkoročne finančne obveznosti. Obrestne zamenjave - IRS so sklenjene z domačo banko in zapadejo 1.3.2016 in 31.3.2016.

Prejeta posojila so obrestovana po variabilni obrestni meri. Osnova za obrestovanje je EURIBOR [3-mesečni ali 6-mesečni] ter dogovorjeni pribitek (+ ali -). V letu 2015 so se obrestne mere za najeta posojila gibala med 4,37% in 1,73%.

Posojilo SID banke je zavarovano s hipoteko na opredmetenih dolgoročnih sredstvih.

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

v EUR

	Dolg. finančne obveznosti do bank	Druge dolgoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	28.350.597	671.056	29.021.653
Prenosi iz kratkoročnih obveznosti	22.433.868	0	22.433.868
Prenos na kratkoročne obveznosti	(7.329.644)	0	(7.329.644)
Drugo	0	(270.452)	(270.452)
Stanje na dan 31.12.2014	43.454.821	400.604	43.855.425

v EUR

	Dolg. finančne obveznosti do bank	Druge dolgoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2015	43.454.821	400.604	43.855.425
Prenos na kratkoročne obveznosti	(6.472.500)	(67.253)	(6.539.753)
Odplačila dolgoročnih obveznosti	(4.108.571)	0	(4.108.571)
Drugo		(333.351)	(333.351)
Stanje na dan 31.12.2015	32.873.750	0	32.873.750

Višina dolgoročnih posojil je na začetku leta znašala 43.454.821 EUR. Med letom je bilo na kratkoročne obveznosti preneseno 6.472.500 EUR. Konec leta je družba najela pri Gorenjski banki kratkoročno posojilo po nižji (0,89%) obresti meri, s katerim sta bili v celoti vrnjeni dolgoročni posojili Deželne banke in Banke Sparkasse, ki sta imeli višjo obrestno mero.

17. Dolgoročne poslovne obveznosti

39.203 EUR

Dolgoročne poslovne obveznosti so dogovorjeni zadržani zneski plačil izvajalcem del kot jamstvo za dobro izvedbo del.

18. Odložene obveznosti za davke

3.902 EUR

Obveznosti za odložene davke izhajajo iz finančnih naložb razpoložljivih za prodajo, za katere je mogoče zanesljivo izmeriti pošteno vrednost.

Gibanje obveznosti za odložene davke

	<i>v EUR</i>	
	Finančna sredstva	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	2.996	2.996
V breme /dobro drugega vseobsegajočega donosa	926	926
Stanje na dan 31.12.2014	3.922	3.922
Stanje na dan 1.1.2015	3.922	3.922
V breme /dobro drugega vseobsegajočega donosa	(20)	(20)
Stanje na dan 31.12.2015	3.902	3.902

19. Kratkoročne poslovne obveznosti

1.965.778 EUR

	<i>v EUR</i>	
	31.12.2015	31.12.2014
Kratk. poslovne obveznosti do družb v skupini	1.651.731	1.685.974
Kratk. poslovne obveznosti do dobaviteljev	314.047	676.910
Skupaj	1.965.778	2.362.884

Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini

		<i>v EUR</i>	
		31.12.2015	31.12.2014
HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o., Ljubljana	Slovenija	1.516.230	1.598.285
HTZ IP d.o.o.	Slovenija	201	0
PV INVEST d.o.o.	Slovenija	0	879
RGP d.o.o.	Slovenija	17.409	11.401
HSE INVEST d.o.o., Maribor	Slovenija	117.891	75.409
Skupaj		1.651.731	1.685.974

Kratkoročne poslovne obveznosti družbe do družb v skupini predstavljajo obveznosti nakupa električne energije za obratovanje ČHE Avče, nakupa električne energije za lastno rabo v velikih HE in v malih HE, obveznosti za opravljanje inženiringa, tehničnega opazovanja in kontrole ter geodetske storitve.

v EUR

Največje kratkoročne obveznosti po partnerjih	31.12.2015
LINK d.o.o. Nova Gorica	36.267
RUDIS d.o.o. Tbovlje	29.351
AVTENTA d.o.o. Ljubljana	26.971
INGSDTEP d.o.o. Šempas	16.963
PRINSIS d.o.o. Trzin	16.554
PANNA d.o.o. Ljubljana	15.421
GEOŽNIRING d.o.o. Ljubljana	12.760
ZAVOD ZA RIBIŠTVO SLOVENIJE Ljubljana	12.200
HTM d.o.o. Deskle	10.302
ostale manjše obveznosti manjše od 10.000 EUR	137.258
Skupaj	314.047

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev predstavljajo obveznosti do dobaviteljev opreme in storitev na investicijski dejavnosti ter obveznosti do dobaviteljev za vzdrževalna dela na obstoječih proizvodnih in poslovnih objektih družbe.

20. Kratkoročne finančne obveznosti

10.693.372 EUR

EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Kratk. finančne obveznosti do bank od tega kratkoročne obveznosti za obresti	253.619	332.662
Kratk. finančne obveznosti do bank od tega kratkoročne obveznosti brez obresti	10.372.500	7.329.643
Druge kratkoročne finančne obveznosti	67.253	
Skupaj	10.693.372	7.662.305

Kratkoročne finančne obveznosti družbe so kratkoročno posojilo, kratkoročni deli dolgoročnih posojil, obveznosti za obresti in obveznost za izvedene finančne instrumente obrestnega ščitenja. Vse kratkoročne finančne obveznosti so nominirane v EUR.

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti
v EUR

	Kratk. finančne obveznosti do bank od tega kratkoročne obveznosti za obresti	Kratk. finančne obveznosti do bank od tega kratkoročne obveznosti brez obresti	Druge kratkoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2014	295.934	30.059.443		30.355.377
Povečanja	332.663			332.663
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti		(15.104.224)		(15.104.224)
Odplačila	(295.934)	(7.625.577)		(7.921.511)
Drugo	0			0
Stanje na dan 31.12.2014	332.663	7.329.642	0	7.662.305

v EUR

	Kratk. finančne obveznosti do bank od tega kratkoročne obveznosti za obresti	Kratk. finančne obveznosti do bank od tega kratkoročne obveznosti brez obresti	Druge kratkoročne finančne obveznosti	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2015	332.663	7.329.643		7.662.306
Povečanje	1.299.491	3.900.000		5.199.491
Prenosi iz dolgoročnih obveznosti		6.472.500		6.472.500
Odplačila	(1.378.535)	(7.329.643)		(8.708.178)
Donos iz dolgoročnih finančnih obveznosti			67.253	67.253
Stanje na dan 31.12.2015	253.619	10.372.500	67.253	10.693.372

Iz gibanja kratkoročnih finančnih obveznosti je razviden:

- Prenos iz dolgoročnih obveznosti,
- Odplačilo v letu zapadlih glavnih,
- Obračun obresti za leto in
- Odplačilo v letu zapadlih obresti.

21. Druge kratkoročne obveznosti
1.432.713 EUR
EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Kratk. poslovne obveznosti na podlagi predujmov	3.417	0
Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	613.468	726.638
Kratkoročne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	783.031	925.091
Kratkoročne obveznosti do drugih	145	145
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	32.652	0
Skupaj	1.432.713	1.651.874

- Družba ima med drugimi kratkoročnimi obveznosti obveznost iz predujmov.
- Kratkoročne obveznosti do zaposlencev so obveznosti za neto plače, prispevke iz plač, dohodnino in prispevke na plače izplačane plače za mesec december, povračila stroškov in drugih prejemkov v zvezi z delom ter obveznost za neizplačane neizkoriščene dopuste za leto 2015.

Kratkoročne obveznosti do zaposlencev

EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Obveznost za čiste plače	175.243	204.403
Obveznost za prispevke iz plač	71.595	85.809
Obveznost za davke iz plač	47.580	65.906
Obveznost za druge prejemke iz dela	34.513	46.355
Obveznost za prispevke in davke iz drugih prejemkov	8.120	26.306
Obveznost za prispevke izplačevalca	53.629	66.742
Obveznost za neizkoriščene dopuste	222.788	231.117
Skupaj	613.468	726.638

- Kratkoročne obveznosti do državnih in drugih institucij so obveznosti za obračunani davek na dodano vrednost, obveznost za koncesijsko dajatev za proizvodnjo električne energije in za odvzem proda in ostale kratkoročne obveznosti.

EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Obveznosti za obračunani DDV	431.133	526.619
Obveznosti za koncesijo	337.575	381.519
druge obveznosti do države	14.323	16.953
Skupaj	783.031	925.091

- Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki so obračunani stroški donacij in obračunani stroški vzdrževanja licenc.

EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Obračunani stroški donacij	18.100	0
Obračunani stroški vzdrževanja licenc	13.885	0
Obračunana odškodnina	667	0
Skupaj	32.652	0

Družba nima v zastavo danih finančnih sredstev, kot varščine za obveznosti.

Družba nima pogojnih obveznosti.

4.9.2. Pojasnila k izkazu poslovnega izida

22. Čisti prihodki od prodaje

40.730.035 EUR

	<i>EUR</i>	
	2015	2014
Na domačem trgu	40.730.035	43.006.475
Električna energija	40.449.709	42.749.525
Ostalo trgovsko blago in material	91.792	51.464
Ostale storitve	188.534	205.486
Skupaj	40.730.035	43.006.475

99,3% čistih prihodkov od prodaje so prihodki od prodaje električne energije, ostalo so prihodki od prodanega odpadnega materiala in opravljenih storitev. Družba proda celotno količino proizvedene električne energije Holdingu Slovenskih elektrarn. Celotni čisti prihodki od prodaje so bili doseženi na domačem trgu.

23. Drugi poslovni prihodki

186.966 EUR

	<i>v EUR</i>	
	2015	2014
Črpanje odloženih prihodkov	0	20.795
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev in odprava slabitve terjatev	25.751	59.518
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	156.257	168.754
Drugi poslovni prihodki	4.958	9
Skupaj	186.966	249.076

Med drugimi prihodki družba izkazuje prihodke iz povrnjenih odškodninskih zahtevkov zavarovanega premoženja in drugih odškodnin, dobičke od odprodaje nepremičnin, naprav in opreme in druge prihodke.

24. Stroški blaga, materiala in storitev

13.299.428 EUR

	<i>v EUR</i>	
	2015	2014
Stroški pomožnega materiala	13.050	19.161
Stroški energije	11.158.977	9.862.075
Stroški nadomestnih delov	122.434	228.522
Stroški drobnega inventarja	39.230	57.855
Ostali stroški materiala	24.491	32.436
Skupaj stroški materiala	11.358.182	10.200.049
Stroški transportnih storitev	55.692	81.398
Storitve vzdrževanja	844.630	1.002.700
Stroški najemnin	14.877	13.404
Stroški povračil zaposlencev v zvezi z delom	11.864	37.865
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	452.659	954.488
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	167.557	274.922
Stroški za raziskave in razvoj	114.288	36.711
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	40.156	56.310
Stroški storitev fizičnih oseb	48.284	54.307
Ostali stroški storitev	191.238	200.028
Skupaj stroški storitev	1.941.246	2.712.133
Skupaj	13.299.428	12.912.182

Med stroški materiala so največji stroški nabave električne energije za obratovanje ČHE Avče in stroški nadomestnih delov za vzdrževanje naprav in opreme. Med stroški storitev predstavljajo največje vrednosti stroški storitev vzdrževanja naprav in opreme ter stroški zavarovanja premoženja in stroški bančnih storitev.

25. Stroški revizorja

9.506 EUR

	<i>v EUR</i>	
	2015	2014
Revidiranje letnega poročila	9.506	9.800
Skupaj	9.506	9.800

V skladu s 57. členom Zakona o gospodarskih družbah je revizijska družba KPMG Slovenija opravila revizijo in izdala revizijsko mnenje.

Stroški revizije za poslovno leto 2015 družbe KPMG Slovenija znašajo 9.506 EUR.

26. Stroški dela

5.016.508 EUR

	<i>EUR</i>	
	2015	2014
Plače	3.560.133	3.923.166
Stroški pokojninskih zavarovanj	492.163	535.243
Stroški drugih zavarovanj	276.634	293.633
Drugi stroški dela	687.578	516.145
Skupaj	5.016.508	5.268.187

V okviru stroškov dela so najvišji stroški plače zaposlenih. Med pokojninskimi zavarovanji so izkazani tudi stroški prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Med drugimi stroški dela so izkazani stroški prevoza na delo, prehrane, regresa, solidarnih pomoči in stroški rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejnih nagrad.

Število zaposlenih in povprečno število zaposlenih po izobrazbeni strukturi

Izobrazbeni razred	Na dan 1.1.2015	Na dan 31.12.2015	Povprečno št. zap.
1	0	0	0
2	4	4	4
3	1	1	1
4	25	19	22
5	41	39	40
6/1	21	21	21
6/2	19	19	19
7	18	15	17
8/1	3	3	3
8/2	0	1	1
Skupaj	132	122	127

Na začetku leta je bilo v družbi 132 zaposlenih. Optimizacije stroškov dela je zahtevala prenovno procesov. S prenovno procesov so bila ukinjena delovna mesta. Odpoved pogodbe o zaposlitvi je prejelo osem zaposlenih. Dva zaposlenca sta odpoved o zaposlitvi podala sama. Konec leta 2015 je imela družba 122 zaposlenih. Podrobnejša razkritja o odgovornosti do zaposlenih je podana v poglavju 3.1 Odgovornost do zaposlenih v poslovnem delu Letnega poročila.

27. Odpisi vrednosti

10.071.045 EUR

	2015	2014
Amortizacija neopredmetenih sredstev	90.744	88.212
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	10.684.929	10.561.903
Prodaja, odpisi in oslbitve NNO in NS	295.372	44.669
Skupaj	11.071.045	10.694.784

Med odpisi vrednosti je izkazana amortizacija sredstev, odpisi opreme in naprav po inventuri, izgube pri prodaji naprav in opreme in odpisi investicij v teku. Večji stroški amortizacije so posledica prenosa v uporabo agregata 1 v HE Dobljar 1 v mesecu novembru 2014 in obračun celoletne amortizacije od povečane nabavne vrednosti v letu 2015.

28. Drugi poslovni odhodki

2.832.604 EUR

	<i>EUR</i>	
	2015	2014
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	40.466	54.054
Koncesije	1.301.310	2.939.026
Izdatki za varstvo okolja	1.312.940	1.264.839
Donacije	44.200	60.707
Drugi poslovni odhodki	133.688	160.638
Skupaj	2.832.604	4.479.264

Med drugimi poslovnimi odhodki so največji izdatki za varstvo okolja in stroški koncesij za proizvodnjo električne energije. Med drugimi poslovnimi odhodki so največje odškodnine ribiškim družinam.

29. Finančni prihodki

26.064 EUR

	<i>v EUR</i>	
	2015	2014
Finančni prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	2.960	2.680
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	23.104	86.332
Skupaj	26.064	89.012

V poslovnem letu 2015 je imela družba finančne prihodke od vezav denarnih sredstev preko »Cashpoolinga« in iz dolgoročnih finančnih naložb v delnice.

30. Finančni odhodki

1.332.765 EUR

	<i>v EUR</i>	
	2015	2014
Finančni odhodki za obresti	1.299.859	1.154.176
Drugi finančni odhodki	32.906	44.950
Skupaj	1.332.765	1.199.126

Med finančni odhodki so obresti od najetih posojil, potrebnih za investicijsko izgradnjo in obresti obrestnih zamenjav, s katerimi družba delno ščiti obrestno mero najetih dolgoročnih posojil. Odhodki za obresti od najetih kreditov so ob prenosu najetih dolgoročnih kreditov od EIB banke na SID banko, zaradi zamenjave neustreznih garantov višje zaradi višje obrestne mere SID banke.

31. Obračunani davek

1.218.249 EUR

v EUR

	2015	2014
a. Odmerjeni davek	1.221.354	1.346.205
b. Odloženi davki	(3.105)	10.442
Skupaj davek od dobička, priznan v IPI	1.218.249	1.356.647

Med obračunanimi davki je odmerjen davek od dohodka pravnih oseb in odloženi davki za izplačane jubilejne nagrade in odpravnine v letu 2015.

Odmerjen DDPO družbe v letu 2015 je nižji kot v letu 2014 zaradi nižjih prihodkov.

Davek od dohodkov pravnih oseb je izračunan iz davčne osnove ob upoštevanju Zakona o davku na dohodek pravnih oseb in Zakona o gospodarskih družbah po 17% davčni stopnji.

Družba ima pozitiven poslovni izid pred davki in je v primerjavi z letom 2014 nižji.

Izračun efektivne davčne stopnje

v EUR

	2015	2014
Poslovni izid pred davki	7.390.715	8.791.020
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	1.256.421	1.494.473
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(503)	(345)
Davek od davčnih olajšav	(105.205)	(188.607)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(2.029)	(17.515)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	72.670	58.199
Obračunani davek	1.221.354	1.346.205
Odloženi davki	(3.105)	10.442
Skupaj davki	1.218.249	1.356.647
Efektivna davčna stopnja	16,48	15,43

Efektivna davčna stopnja za leto 2015 znaša 16,48%.

Pri izračunu efektivne davčne stopnje je upoštevan poslovni izid pred davki obdavčen po davčni stopnji predpisani v Zakonu o davku na dohodek pravnih oseb 17%, popravljen za:

- davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo, predstavlja davek od prihodkov iz naslova prejetih dividend.
- davek od davčnih olajšav, je davek od olajšave za investiranje, olajšave za zaposlovanje invalidov, olajšave za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, olajšave za donacije in olajšave za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju.
- davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo, je davek od oblikovanih in davčno nepriznanih dolgoročnih rezervacij za pokojnine in jubilejne nagrade pri prehodu na nov način računovodenja.
- davek od davčno nepriznanih odhodkov je davek od odhodkov za donacije, stroškov reprezentance, 50% davčno nepriznanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ter drugih davčno nepriznanih odhodkov.

32. Čisti poslovni izid

6.172.466 EUR

EUR

	2015	2014
Kosmati donos iz poslovanja	40.917.001	43.255.551
Poslovni izid iz poslovanja	8.697.416	9.901.134
Finančni izid	(1.306.701)	(1.110.114)
Poslovni izid pred davki	7.390.715	8.791.020
Čisti poslovni izid poslovnega leta	6.172.466	7.434.373

Družba ima v poslovnem letu pozitiven čisti poslovni izid, ki je sestavljen kot razlika iz pozitivnega poslovnega izida iz poslovanja in negativnega finančnega izida, kar je razvidno iz tabele.

4.9.3. Pojasnila k izkazu drugega vseobsegajočega donosa

v EUR

	2015	2014
Čisti poslovni izid poslovnega leta	6.172.466	7.434.373
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlenecv	28.078	(17.954)
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	28.078	(17.954)
Neto učinkoviti del spremembe v poštenu vrednosti instrumenta za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov	276.681	224.475
Sprememba rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev, razpoložljivih za prodajo	(98)	4.521
Postavke, ki bodo lahko pozneje prerazvrščene v poslovni izid	276.583	228.996
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	6.477.127	7.645.415

Iz izkaza drugega vseobsegajočega donosa je razvidno povečanje čistega dobička za neto spremembe poštene vrednosti obrestnih zamenjav, povečanje za del aktuarskega izračuna rezervacij za odpravnine ob upokojitvi [aktuarski dobički] 28.078 EUR in zmanjšanje čistega dobička poslovnega leta za neto izgubo za prodajo razpoložljivih sredstev. Skupni neto dobički znašajo 304.661 EUR.

4.9.4 Pojasnila k izkazu denarnih tokov

v EUR

	2015	2014
Denarni tokovi iz poslovanja	9.678.448	19.709.123
Denarni tokovi iz naložbenja	(1.292.667)	(3.350.816)
Denarni tokovi iz financiranja	(16.351.490)	(8.447.091)
Denarni izid v obdobju	(7.965.709)	7.911.216

Izkaz denarnih tokov je sestavljen iz denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi - iz podatkov izkaza finančnega položaja tekočega leta in preteklega leta ter iz podatkov izkaza poslovnega izida za tekoče in

preteklo leto in iz dodatnih nedenarnih izločitev. Denarni tokovi pri naložbenju in financiranju so izvedeni po neposredni metodi, to je po denarnih odlivih in prilivih.

Družba je v letu 2015 ustvarila 7.965.709 EUR negativnega celotnega denarnega toka .

Denarni tokovi pri poslovanju

9.678.448 EUR

Denarni tokovi pri poslovanju so razlika med prihodki in stroški iz poslovanja zmanjšani za amortizacijo in druge odpise. Denarni tokovi so popravljeni za neporavnane terjatve in obveznosti ter izločitve vseh nedenarnih tokov.

Denarni tokovi iz naložbenja

- 1.292.667 EUR

Denarni prilivi iz naložbenja zajemajo prejete dividende, prejete obresti od denarnih sredstev, prilive od prodanih nepremičnin in opreme in vračila danih posojil. Odlivi denarnih sredstev iz naložbenja so plačila dobaviteljem za nakup neopredmetenih sredstev, nepremičnin, naprav in opreme in izdatki za dana posojila. Družba ima negativni denarni tok iz naložbenja, ki ga pokriva z pozitivnim denarnim tokom iz poslovanja.

Denarni tok iz financiranja

- 16.351.490 EUR

Družba je v letu 2015 najela kratkoročni bančni kredit, s katerim je vrnila dva dolgoročna kredita z višjo obrestno mero. Odlivi iz naslova financiranja se nanašajo na odplačilo dolgoročnih investicijskih kreditov, najetih v preteklosti, na obresti povezanimi z krediti in na izplačilo prenesenega bilančnega dobička 2014. Denarni tok iz financiranja družbe je negativen, ki ga je delno krila iz denarnega toka iz poslovanja, za negativni preostanek so se znižala denarna sredstva na zakladnem računu.

4.9.5. Pojasnila izkaza sprememb lastniškega kapitala

V izkazu sprememb lastniškega kapitala so predstavljene spremembe kategorij kapitala za poslovno leto. Izkaz je predstavljen kot sestavljena razpredelnica, iz katere so razvidna stanja in spremembe za dvoletno obdobje. V poslovnem letu 2015 je prišlo do:

- znižanja negativne rezerve za pošteno vrednost v celotnem vseobsegajočem donosu v višini 276.681 EUR,
- povečanje za aktuarski dobiček izračunan z aktuarskim izračunom rezervacij za odpravnine v višini 28.078 EUR,
- zmanjšanje zaradi znižanja vrednosti delnic v višini 98 EUR,
- povečanja zaradi vnosa dobička poslovnega leta 2015 v višini 6.172.466 EUR,
- prenosa zaradi pokrivanja prenesene izgube ustvarjene ob porabi rezervacij za odpravnine v sorazmernem delu davčno neobravnavane izgube iz preteklih obdobj [2013 in 2014] v višini 696 EUR in
- zmanjšanje prenesenega poslovnega izida za izplačilo udeležbe na dobičku lastniku v višini 7.434.373 EUR.

4.9.6. Druga pojasnila

Povezane osebe

	<i>EUR</i>	
	Prodaje	Nakupi
HSE d.o.o.	40.448.719	11.061.071
ELPROM d.o.o.	18	0
HTZ VELENJE I.P. d.o.o.	0	15.711
RGP d.o.o.	0	33.257
HSE Invest d.o.o.	21.220	686.870
Skupaj 2015	40.469.957	11.796.909

Družba je s povezanimi osebami poslovala na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pogodb o izvajanju inženiringa, tehničnega opazovanja in pogodbe o kreditiranju. Za vse sklenjene pogodbe med povezanimi osebami so uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

Odvisna družba SENG d.o.o. je obvladujoči družbi HSE d.o.o. prodala celotno proizvedeno električno energijo v višini 40.415.657 EUR, ustvarila prihodke iz najemnin in ostalih storitev v višini 17.509 EUR in 15.553 EUR iz prodaje osnovnih sredstev. Za potrebe proizvodnje je od obvladujoče družbe HSE d.o.o. nabavila za 11.047.186 EUR električne energije in za delovanje informacijskega sistema je nabavila licence v višini 13.885 EUR. Družba SENG d.o.o. ima pri obvladujoči družbi HSE d.o.o. na dan 31.12.2015 za 7.084.405 EUR neporavnanih nezapadlih terjatev in 1.516.230 EUR neporavnanih nezapadlih obveznosti.

Družba SENG d.o.o. je s povezano družbo HSE Invest d.o.o. ustvarila 21.220 EUR prihodka iz naslova najemnin in storitev ter 686.870 EUR odhodkov iz naslova opravljenih storitev. Na dan 31.12.2015 dolguje družbi HSE Invest 117.891 EUR in ima za 2.173 EUR neporavnanih terjatev.

Družba SENG d.o.o. je s povezano družbo RGP d.o.o. Velenje imela 33.257 EUR odhodkov iz naslova opravljenih storitev. Družba SENG d.o.o. izkazuje na dan 31.12. 2015 do družbe RGP d.o.o. Velenje 17.409 EUR obveznosti.

Družba SENG d.o.o. je s povezano družbo HTZ d.o.o. Velenje ustvarila za 15.711 EUR stroškov iz naslova nabavljenega materiala in opravljenih storitev. Družba SENG d.o.o. izkazuje na dan 31.12. 2015 do družbe HTZ d.o.o. Velenje 201 EUR obveznosti.

Družba SENG d.o.o. je svoji odvisni družbi ELPROM d.o.o. nakazala 24.000 EUR posojila in ob koncu leta 2015 izkazuje do odvisne družbe ELPROM d.o.o. 18 EUR terjatev. Odvisna družba ELPROM d.o.o. je posojilo v celoti vrnila. Družba SENG d.o.o. izkazuje na dan 31.12.2015 do družbe ELPROM d.o.o. 18 EUR obveznosti.

Prejemki

Prejemki članov uprave in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe zajemajo:

- bruto prejemke, ki so navedeni v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke kot so prehrana, dnevnice, premije za neobvezna zavarovanja in
- bonitete – službena vozila za osebno uporabo.

Prejemki

	Plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Skupaj
Člani uprave direktor Marjan Pintar	105.468	3.375	4.901	1.751	115.495
Zaposleni za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	342.913	15.023	20.285	7.317	385.538
Skupaj 2015	448.381	18.398	25.186	9.068	501.033

v EUR

Med kratkoročnimi obveznostmi izkazuje družba decembrsko obveznost za plače zaposlencev. V tej obveznosti je tudi obveznost uprave za decembrsko plačo.

Finančni instrumenti in tveganja

Upravljanje s tveganji je opisano v poslovnem delu poročila. V nadaljevanju pa prikazujemo upravljanja s tistimi finančnimi tveganji, ki jih mora družba razkriti v računovodskem poročilu skladno z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Kreditno tveganje

Vse kratkoročne poslovne in finančne terjatve družbe so nezapadle.

	NEZAPADLE	SKUPAJ
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	7.655.287	7.655.287
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	67.520	67.520
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	676.518	676.518
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	127.530	127.530
Skupaj 31.12.2014	8.526.855	8.526.855

v EUR

	NEZAPADLE	SKUPAJ
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	7.086.596	7.086.596
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	7.035.189	7.035.189
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	2.109.124	2.109.124
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	244.071	244.071
Skupaj 31.12.2015	16.474.980	16.474.980

v EUR

Družba ocenjuje, da je kreditno tveganje obvladljivo, saj posluje z znanimi kupci, ki so redni plačniki. Največji kupec je obvladujoča družba HSE d.o.o., ki odkupi celotno proizvedeno električno energijo. Terjatve za prodano električno energijo ima družba zavarovano z menicami in običajno predstavljajo večinski delež v celotnih terjativah. V letu 2015 razmerje ni enako, kot je bilo v preteklih letih. Vrednost kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev, je zaradi odprodaje prenosnega omrežja skoraj enaka vrednosti terjatev iz naslova odprodane električne energije.

Višje so tudi terjatve do države iz naslova koncesij in trošarine.

Likvidnostno tveganje

Dolgoročne obveznosti po zapadlosti

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO			SKUPAJ
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolg. finančne obveznosti do bank	7.329.643	21.988.928	14.136.250	43.454.821
Druge dolgoročne finančne obveznosti	400.604			400.604
Dolg. poslovne obveznosti do družb v skupini	16.055			16.055
Dolg. poslovne obveznosti do dobaviteljev	19.612			19.612
Skupaj 31.12.2014	7.765.914	21.988.928	14.136.250	43.891.092

v EUR

	ZAPADLOST V PLAČILO			SKUPAJ
	DO 2 LETI PO DATUMU IFP	OD 3 DO 5 LET PO DATUMU IFP	NAD 5 LET PO DATUMU IFP	
Dolg. finančne obveznosti do bank	6.472.500	18.267.500	8.133.750	32.873.750
Dolg. poslovne obveznosti do družb v skupini	16.055			16.055
Dolg. poslovne obveznosti do dobaviteljev	19.612			19.612
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	954	1.430	1.152	3.536
31.12.2015	6.509.121	18.268.930	8.134.902	32.912.953

Kratkoročne poslovne in finančne obveznosti po rokih zapadlosti

v EUR

	NEZAPADLE	ZAPADLOST V PLAČILO				SKUPAJ
		ZAPADLE DO 3 MESECEV (do 90 dni)	ZAPADLE OD 3 DO 6 MESECEV (od 91 do 180 dni)	ZAPADLE OD 6 DO 9 MESECEV (od 181 do 270 dni)	ZAPADLE OD 9 DO 12 MESECEV (od 271 do 360 dni)	
Kratk. poslovne obveznosti do družb v skupini	1.685.974					1.685.974
Kratk. poslovne obveznosti do dobaviteljev	676.910					676.910
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	495.521					495.521
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	925.091					925.091
Druge krat. poslovne obveznosti	145					145
Kratk. finančne obveznosti do bank		1.439.454	2.343.743	1.583.036	2.296.072	7.662.305
Skupaj 31.12.2014	3.783.641	1.439.454	2.343.743	1.583.036	2.296.072	11.445.946

v EUR

	NEZAPADLE	SKUPAJ
Kratk. poslovne obveznosti do družb v skupini	1.651.731	1.651.731
Kratk. poslovne obveznosti do dobaviteljev	314.047	314.047
Kratk. poslovne obveznosti na podlagi predujmov	3.417	3.417
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	613.468	613.468
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	783.031	783.031
Druge krat. poslovne obveznosti	145	145
Kratk. finančne obveznosti do bank	10.626.119	10.626.119
Druge kratkoročne finančne obveznosti	67.253	67.253
Skupaj 31.12.2015	14.059.211	14.059.211

Likvidnost je odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem in dinamike investiranja. Vzdrževanje likvidnosti oziroma kratkoročne plačilne sposobnosti družba obvladuje s spremljanjem likvidnostnih sredstev in obveznosti do virov sredstev ter s skrbnim načrtovanjem, spremljanjem in usklajevanjem denarnih tokov. Družba ima konec leta 2015 večje kratkoročne poslovne terjatve kot kratkoročne poslovne obveznosti. Iz načrtovanih denarnih tokov družbe za leto 2015 je razvidno, da bodo celotne poslovne obveznosti družbe poravnane s poplačili poslovnih terjatev. Poravnava kratkoročnih finančnih obveznosti bo deloma zagotovila s poplačili kratkoročnih poslovnih terjatev, delno pa s tekočimi prilivi od prodaje električne energije v letu 2015.

Tečajno tveganje

Družba ni izpostavljena tečajnemu tveganju. Vse svoje terjatve kot obveznosti ima nominirane v EUR – ih.

Cenovno tveganje

Cenovno tveganje je tveganje naraščanja cene surovinam. Družba je izpostavljena cenovnemu tveganju pri nabavi električne energije za proizvodnjo električne energije v ČHE Avče. Rast cene za + ali - 10 % bi v letu 2015 pomenila manjši oziroma večji poslovni izid v višini 1.098.753,00 EUR.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je občutljivost naraščanja obrestne mere za najeta posojila na tujih in domačem trgu kapitala. Družba je izpostavljena obrestnemu tveganju pri finančnih obveznostih iz najetih posojil po variabilni obrestni meri, ki so vezani na 3 ali 6 mesečni Euribor. Družba ima sklenjen posel obrestnega ščitenja z izvedenimi finančnim instrumentom obrestne zamenjave IRS. Sklenjen posel obrestne zamenjave je učinkovit, saj se sklenjeno obrestno ščitenje v vseh karakteristikah popolnoma ujema z varovano postavko. Cilj je ščitenje denarnega toka pred negativnimi vplivi rasti Euribor-ja na stroške financiranja najetih kreditov. Družba vstopa v posle z izpeljanimi finančnimi instrumenti izključno za namene varovanja denarnega toka pred tveganjem. Na dan 31.12.2015 je bilo pred obrestnim tveganjem varovano 28,7% dolgoročnih posojil. Obrestno tveganje se obvladuje skladno s sprejeto strategijo obvladovanja v skupini HSE »Izvedbena politika obvladovanja obrestnega tveganja v Skupini HSE«. Na podlagi sprejete izvedbene politike in s ciljem razpršenosti tveganja je kot primeren obseg ščitenja omejen na največ do 50% kreditnega portfelja družbe.

Sklenjene pogodbe za obrestne zamenjave po ročnosti

	<i>v EUR</i>	
	31.12.2015	31.12.2014
od 1 do 5 let	11.318.750	13.056.250
Skupaj	11.318.750	13.056.250

V zgornji tabeli je prikazana vrednost posojil, katerih obrestna mera je varovana s finančnimi varovanji – IRS.

Učinek obrestnih zamenjav

	<i>v EUR</i>	
	2015	2014
Nerealizirana izguba učinkovitih poslov	-67.253	-400.604
Realizirana izguba učinkovitih poslov	-345.030	-361.428
Skupaj	-412.283	-762.032

Poštena vrednost [IRS] instrumentov za varovanje denarnega toka pred tveganjem obrestne mere je po stanju konec poslovnega leta negativna in znaša 67.253 EUR. Realizirana izguba iz naslova plačanih obresti znaša 345.030 EUR.

Analiza občutljivosti spremembe obrestne mere obrestih zamenjav

Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri

v EUR

FINANČNI INSTRUMENTI	Čisti poslovni izid 2015		Čisti poslovni izid 201	
	Povečanje za 50bt	Zmanjšanje za 50bt	Povečanje za 50bt	Zmanjšanje za 50bt
Finančne obveznosti	(185.389)	185.389	(209.906)	209.906

V tabeli analize občutljivosti spremembe obrestne mere je predstavljen vpliv spremembe variabilne obrestne mere za vsa prejeta posojila na dobiček družbe, pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne. Pri posojilih, ki so zaščiteni z obrestno zamenjavo IRS, je upoštevana sprememba obrestne mere le na nezaščitenem delu posojila.

V primeru zvišanja ali znižanja obrestne mere za 50 bazični točk, bi bil čisti poslovni izid družbe večji oziroma manjši za 185.389 EUR.

Upravljanje s kapitalom

Glavni namen upravljanja s kapitalom družbe je zagotoviti čim boljše kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investiranja.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega iz razmerja med finančnimi obveznostmi in celotnim kapitalom oz. skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. Med neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih naložb in denarnih sredstev s kratkoročnimi depoziti. Kazalnik nam pove razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom. Ustrezen obseg kapitala zagotavlja razvoj dejavnosti v prihodnosti.

v EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Dolgoročne finančne obveznosti	32.873.750	43.855.425
Kratkoročne finančne obveznosti	10.693.372	7.662.305
Skupaj finančne obveznosti	43.567.122	51.517.730
Kapital	205.889.057	206.846.303
Finančne obveznosti/Kapital	0,21	0,25
Neto finančna obveznost	32.965.184	32.950.083
Neto dolg/kapital	0,16	0,16

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov

v EUR

Finančni instrumenti	31.12.2015		31.12.2014	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Neizpeljana finančna sredstva po pošteni vrednosti	27.824	27.824	27.942	27.942
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	27.824	27.824	27.942	27.942
Neizpeljana finančna sredstva po odplačni vrednosti	27.076.918	27.076.918	27.094.502	27.094.502
Poslovne terjatve	16.474.980	16.474.980	8.526.855	8.526.855
Denarna sredstva	10.601.938	10.601.938	18.567.647	18.567.647
Skupaj	27.104.742	27.104.742	27.122.444	27.122.444
Neizpeljana finančna obveznosti po pošteni vrednosti	67.253	67.253	400.604	400.604
Izpeljani finančni instrumenti (obveznosti)	67.253	67.253	400.604	400.604
Neizpeljane finančne obveznosti po odplačni vrednosti	46.904.911	46.904.911	55.167.551	55.167.551
Bančna posojila	43.246.250	43.246.250	50.784.464	50.784.464
Druge finančne obveznosti	253.619	253.619	332.662	332.662
Poslovne obveznosti	3.405.042	3.405.042	4.050.425	4.050.425
Skupaj	46.972.164	46.972.164	55.568.155	55.568.155

Družba ocenjuje, da poštene vrednosti finančnih sredstev in finančnih obveznosti ne odstopajo od knjigovodskih vrednosti. Naložbe, razporejene v skupino za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, so izkazane v izkazih po pošteni vrednosti oz. po nabavni vrednosti. Terjatve in posojila so izkazane po odplačni vrednosti. Glede na to, da so terjatve in obveznosti kratkoročne, poštene vrednosti teh finančnih instrumentov ne odstopajo od njihovih knjigovodskih vrednosti. Posojila so sklenjena po spremenljivi obrestni meri, zato je poštena vrednost teh finančnih instrumentov enaka njihovi knjigovodski vrednosti. Izvedeni finančni instrumenti obrestnih zamenjav IRS so izkazani po pošteni vrednosti, ki je ob nakupu enaka nič, pri poznejših vrednotenjih je njihova poštena vrednost lahko izkazana kot finančno sredstvo ali kot finančna obveznost.

Hierarhija finančnih sredstev in finančnih obveznosti vrednotena po pošteni vrednosti je prikazana v spodnji tabeli.

v EUR

	31.12.2015	31.12.2014
Finančna sredstva po pošteni vrednosti prve ravni	27.824	27.942
Finančne obveznosti po pošteni vrednosti tretje ravni	67.253	400.604
Skupaj	95.077	428.546

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva, ki jih družba poseduje 31.12.2015 so finančna sredstva po pošteni vrednosti prve ravni.

Kot finančno obveznost po pošteni vrednosti tretje ravni je družba razporedila izvedene finančne instrumente za varovanje obrestne mere.

Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Družba po zaključku obračunskega obdobja ni imela pomembnih dogodkov, ki bi bistveno vplivale na poslovni izid ali finančni položaj družbe.